

מורה חדש (אוי קלט)
 עתה יומי בלתי מבלגני בשמה ההגויית
 העורך: ד"ר מ. מרמון האחרון: דוד שן
 המו"ל: מורה חדש בע"מ. ת.א. רח' יונג 11

שנה ל"ט
 עריכת: Dr. MARTON ERNO.
 A szerkesztést és kiadást felelős:
 SCHON DESSO. — Kiadó: Mizrach
 Chadas Ltd., Tel-Aviv, Rechov Hanegev
 (Vol. Schlesinger) 21. sz. Telefon: 67677.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Husszein király diktatúrát vezetett be Jordániában

Feloszlatta az összes pártokat és Hassem Ibrahimot nevezte ki miniszterelnöknek a lemondott dr. Chalidi helyébe — Nabulszit és számos katonatisztet letartóztatták

Szauiai és iraki csapatok szállják meg a fontosabb helyeket?

Amman, (Reuter, AFP). — A jordániai válság újabb fordulóját követően tegnap óta a kis arab állam kénytelenleg Huszein király diktatúrája alatt áll, aki egy vakmerő fordulóban egyelőre kiütötte ellenfeleit, bár a felek szerint a küzdelemnek még távolról sincsen vége. A király, aki a tegnapi virradó éjjel leváltotta dr. Chalidi kormányát, feloszlatta a pártokat és ostromállapotot rendelt el az országban, nemcsak Irák és Szauia, hanem Amerika nyílt támogatására is támaszkodik, míg a belső fronton a hadsereg és főleg annak beduin egységei segítségével pillanatnyilag urálja a helyzetet. Washington nyilatkozata, hogy nem tűri Jordánia feldarabolását és Amerika Földközi-tengeri flottájának demonstratív mozdulatát lényegesen megerősítették Huszein helyzetét, ami a szíriai-egyiptomi ellentábor vezetőit sürgős tanácskozásokra készítette.

Amman tegnap hajnalban közölte dr. Chalidi kormányának lemondását, amelyet az Egyiptom befolyása alatt álló pártok tüntetései és Huszein el-Nabulsi külügyminiszter magatartása készszerítették ki.

Kik az új kormány tagjai?

Ezer szerint röviddel a kormány lemondása után letartóztatták Huszein el-Nabulszit, aki még tíz nap előtt Jordánia miniszterelnöke volt. Huszein ezután héttagú kormányt nevezett ki, melynek élén Ibrahim Hassem haszenusi elnök áll, aki már a múltban is többször alakított átmeneti kormányt válságok idején. Ugy Huszein a kormány többi tagja a királyi ház régi hívei és Nyugat-barát emberek. A külügy tárcát Szamir Rifa'i volt miniszterelnök, a honvédelmet pedig Szulejman Tukan vállalta, aki szintén már több kabinet tagja volt. A királyhű beduinok támogatásának biztosítására a mezőgazdasági és országfejlesztési tárcát Akaf el-Fajaz, a beduin törzsek képviselője kapta meg. Huszein ezután királyi

rendelettel feloszlatta a politikai pártokat, de a diktatúra levezetésére nem oszlatta fel a parlamentet. Ugyanakkor az egész országban kihirdette az ostromállapotot. Ammanban, Irbidben, Ramallán, Jeruzsálem óvárosában és a folytonos tüntetésekben élő Nabulszban szigorú kijárási tilalmat rendeltek el. A fővárosban a nap folyamán két órára, de más városokban csak egy órára engedték ki a lakosokat az utcára, hogy élelmet szerezhessenek be. Az ország minden fontos pontját katonaság őrzi, amely teljesen elzárta a szíriai határt is. Még a Szíriából érkező vonatokat és autót is visszaküldték a határról.

A király a lakossághoz intézett rádióbeszédében kijelentette, hogy a válságot a kommunista és a velük együttműködő pártok okozták, akik idegen hatalmak szolgálatában állottak. Elesen támadta Nabulszit, aki aká akarta ázni a hadsereg erejét és szabad kezet engedett a kommunistáknak. Nabulsz pártpolitikai üszítést (Folytatás a 12-ik oldalon.)

TÖRÖKORSZÁGBAN 25 HALOTTJA VAN A FÖLDRENGÉSNEK

Sok helyen esőtörtők hajnalban is éreztek földlökéseket. A szerdán este és osztrók hajnalban érzett földrengések központja 550 kilométernyire nyugatra volt Izráeltól — jelenti az országos tudományos tanács. Még azonban nálunk viszonylag gyenge volt a földrengés ereje és nem okozott károkat, a körzet többi országában komolyabb veszteségekről érkeztek jelentések.

Kairót szerdán két ízben rázkódtatta meg földrengés,

melyek egyike 30 másodpercen keresztül tartott. A lakosság rémülten menekült az utcákra, s a városban egy ház összeomlott. A földlökéseket a szuezi övezetben is érezték. Líbiában és Ciprus szigetén esőtörtők reggel is voltak enyhé földlökések.

Az athéni földrengésjelző állomás osztrók hajnali fél ötkor jelzett rendkívül erős földrengést. Rhodosz szigetén 50 ház összedőlt és tíz ember megsebesült. A földrengéshullám Törökországban volt a legsúlyosabb. Konstantinápolyi jelentés szerint Dél-Törökországban 25 ember életét veszítette, nyolcvan pedig megsebesült. A földrengés következtében. Ugyancsak halálos áldozatai voltak a földrengésnek a perzsa-afgán határon, ahol árvizeket okozott.

Farkas Mihály táborkot 16 évi fegyházra ítélték

Bűvösen a fia is bíróság elé kerül. Páris (AFP). A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy Magyarország legfelsőbb bírósága 16 évi fegyházra ítélte Farkas Mihály volt hadügyminisztert, akit feladatának teljesítése közben

elkövetett súlyos bűntényekben mondották ki bűnösnek. Az ítélet ellen nincs felbuzás.

Az októberi lázadás idején az a hír terjedt el, hogy a felkelők az egyik börtönben megtalálták és agyonverték a közgyűlöletben álló Farkas Mihályt, Rákosi meghitt munkatársát, akit még a forradalom előtt tartóztattak le. A hír nem bizonyult valósnak és Farkas Mihály most került a bíróság elé. Fia, Farkas Vladimír őrnagy is fogságban van és budapesti jelentés szerint a volt AVO-tiszt szintén bíróság elé kerül.

A ma 58 éves Farkas táborkot (eredeti nevén Feldmann Mihály) nyomdász volt és fiatal kora óta aktív tevékenységet fejtett ki a kommunista pártban. A világháború után Magyarország belügyminisztere és a kommunista párt helyettes főtitkára lett. Neki tudják be az AVO által elkövetett kegyetlenségek nagyrészét.

LAWSON AMERIKAI NAGYKÖVET GOLDA MEIR KÜLÜGYMINISZTERNÉL

A Biztonsági Tanács mai üléséről tárgyaltak, amelyről Izráelt eltanácsolták

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Golda Meir külügyminiszter tegnap délután egyórás kihallgatáson fogadta Edward Lawson amerikai nagykövetet tivel a Biztonsági Tanács ma este megtartandó üléséről tárgyalt. A külügyminiszter közölte az amerikai nagykövettel, hogy Izráel az 1888-as konstantinápolyi egyezmény és a Biztonsági Tanács 1951 évi határozata, valamint a fegyverszüneti egyezmény első szakasza értelmében változatlanul igényt tart a Szezi-csatornán való átkelés jogára és felszólítja Amerikát megbízottját, hogy ilyen irányú követelést terjesszen a Biztonsági Tanács elé.

Izráel ezenkívül szívesen vette volna, ha képviselője is jelen lett volna a ma esti ülésen. A nagyhatalmak azonban csak Egyiptomot hívták meg a Biztonsági Tanács rendkívüli ülésére, míg Izráelt a „kényes helyzetre való tekintettel” eltanácsolták a részvételtől. Az amerikai nagykövet közölte Meir asszonnyal, hogy továbbítja Washingtonba az

izraeli kormány álláspontját. Másrésztől azonban nem volt hajlandó kötelezettséget vállalni arra, hogy a Biztonsági Tanács ma esti ülésén kifejezetten szavázzanak az izraeli szabad hajózásra vonatkozó sérelmeket.

Az amerikai nagykövet — mondották tegnap este politikai körökben — csak ködös és kibúvó formulákban fejezte ki kormányának álláspontját.

Magsaysay halálát szabotázs okozta?

Manilla (AFP). — Ramon Magsaysay, a Filippin köztársaság elnökének halálát szabotázs okozta — közölte tegnap a filippin szenátus egyik tagja. Emlékeztet, hogy az elnök repülőgépe március 17-én lezuhant és utasai közül csak egy újságíró menekült meg élve. A szenátor szerint a katonai hatóságok kezében bizonyítékok vannak arról, hogy a repülőgépen szabotázs történt.

Az amerikai 6-ik flottát a Földközi tenger keleti részébe rendelik

Eisenhower és Dulles „fontosnak tartja Jordánia függetlenségét és épségét”

Cannes (AFP). Az amerikai 6-ik flotta utasítást kapott, hogy térjen vissza a Földközi-tenger keleti részébe. A flotta parancsnoksága a napokban meghívott 20 nyugati újságíró, azonkívül néhány amerikai és bolgár képviselőt, hogy a 60 ezer tonnás Forrestal repülőgép-anyahajón vegyenek részt a mostani flottagyakorlatokban. Tegnap reggel azonban

a flotta parancsnoka közölte, hogy washingtoni utasításra, kénytelen visszavonni a meghívást, mert a flottára hárított feladatok nem teszik lehetővé a vendégek utazását.

A Forrestal csak nemrégén tért vissza a beiruti kikötőben tett látogatásáról, melynek során a hajó legénységének egyrésze hűvöztetett látogatott Jeruzsálem óvárosába.

A Forrestal olyan hirtelen hagyta el Cannes kikötőjét, hogy 150 szabadságon lévő matróza, aki Párisban volt látogatáson, Franciaországban rekedt.

Washingtonban tegnap hivatalosan is közölték, hogy a 6-ik flottát a Földközi tenger keleti részébe rendelték és a hadügyminisztériumhoz közeli körök kijelentik, hogy

ez a mozdulat a jordániai helyzettel és Eisenhower elnök nyilatkozatával függ össze.

Washington (STA): Jól értesült washingtoni körök úgy tudják, hogy a 6-ik flotta az izraeli pártok mentén fog orjáratokat végezni.

Hivatalosan ugyan azt hangsúlyozták, hogy a flotta feladata Szíria és Egyiptom fékmentartása és amerikai polgárok evakuálása, a külügyminisztérium hivatalnokai azonban magánbeszélgetésekben nem titkolják, hogy az erőkímálás Izráelnek is szól.

Eisenhower figyelmeztetése, hogy nem fogja tűrni Jordánia feldarabolását, Izráelre is vonatkozik. Amerikai körök nem számítanak az Egyesült Államok tényleges beavatkozásával. Erre csak akkor kerülhetne sor, ha a Szovjetunión hadereje közvetlenül beavatkozna a közelkeleti „ejeményekbe, amit Washingtonban nem tartanak valószínűnek.

Augusta (USIS). A Fehér Ház tegnap hivatalos nyilatkozatot adott ki, amely szerint Eisenhower elnök és Foster Dulles külügyminiszter „fontosnak tartják Jordánia függetlenségét és épségét” a világéke és Amerika nemzeti érdekei szempontjából.

A Fehér Ház szóvivője közölte, hogy a nyilatkozat kiadása előtt Eisenhower elnök, aki a Georgia állambeli Augustában üdül, telefonon

non tárgyalt a külügyminiszterrel a közelkeleti helyzetről és főleg a transzjordániai fejleményekről. A nyilatkozat az Eisenhower-tervvel kapcsolatos kongresszusi határozatra hivatkozik, amelynek szövege szerint „az Egyesült Államok úgy saját nemzeti érdekei, mint a világéke fenntartásának szempontjából nagyfontosságúnak tartja a közelkeleti államok függetlenségének és épségének megővését.”

Amerikai körökben a Fehér Ház nyilatkozatát Egyiptomhoz, Szíriához és a Szovjetuniónhoz intézett ünnepélyes figyelmeztetések tekintik, hogy ne avatkozzanak be a jordániai uralomért folyó küzdelembe.

Ammanból érkezett jelentés szerint az amerikai külügyminisztérium figyelmeztette ottani diplomáciai személynéket és az amerikai polgárokat, hogy készüljenek fel az esetleges evakuálásra. Ha a helyzet veszélyesre fordul, az amerikai polgárok nagyrészét Izráelbe akarják átköltöztetni.

London, (STA). — Az angol kormány is esatlakozott tegnap Eisenhower nyilatkozatához és kijelentette, hogy a közelkeleti béke fenntartása érdekében Anglia is szükségesnek tartja Jordánia függetlenségének és területi épségének megővését. A külügyminisztériumban kijelentik hogy Anglia nem ajánlott fel Jordániának sem katonai, sem gazdasági segítséget.

Ujabb 112 menekült érkezett Magyarországról

Vasárnapra további oléhajó érkezését várják

Haifa. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ujabb 112 magyarországi menekült szállt partra tegnap reggel Haifán a „Pace” hajóról. Rajtuk kívül 360 európai és néhány egyiptomi olé érkezett.

többieket Kirját Gátban, Bét Semesben, Cfáton, Kfár Jonán, Hletve kibucokban telepítik le. Az érkezettek közül csak keveset vártak rokonok.

A szegényes poggyászú magyarországi menekültek több sége iparos és kereskedő ember, akik közül sokan jöttek szülőikkel, gyermekekkel és távolabbi rokonokkal. Volt azonban néhány földműves és egy-két idősebb is közöttük. Ez utóbbiakat Haifa környékén, míg a

A további európai olé között, akiknek többsége felszerelt liftekkel érkezett, ezúttal is szép számmal voltak orvosok, mérnökök és más szakképzett szakemberek. A következő olé szállító hajó érkezését vasárnapra várják. A jövő hét folyamán esedékes a Jeruzsálem és Cion hajók érkezése is.

Szíriai provokatív támadás Kfár Szold ellen

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — A szíriaiak tegnap újra tüzet nyitottak a Felső-Gálilban lévő Kfár Szold kibucra, amelyet a héten már másodszer támadtak meg. A tüzet izraeli részről nem visszmondták és sebesültek sem történtek.

arab politikában, különösen a transzjordániai válságban szolgálna az érdekeiket, másrészt alá támasztaná az újabb fenyegető „izraeli támadással” kapcsolatos egyiptomi-szovjet hírvérést.

Megbízható forrásból származó értesülés szerint a szíriaiak tegnapi támadásának, valamint az utóbbi két héten Dardara kibuc ellen intézett támadásainak provokatív jellege van. A szíriaiak nagyszabású izraeli ellenakciót szeretnének kihívni, ami egyrészt a belső

Rosenfeld Klári és Eliezer
 BEUTON HIVJAK MEG ROKONAIKAT, BARATAIKAT ÉS ISMERŐSEIKET
FYUK BÉRT MILAJARA
 AMELYET APRILIS HO 29-ÉN, HÉTFŐN DÉLI 12 ÓRA 30-KOR TARTANAK MEG A KÉPÁR-SZÁBAI BÉRT JOLDOTBAN, ULAM HÁBITOT.

Weinreb Jechochel és neje BEER-SEVA (Mg. gitta) **Milic Lichtenstein és neje BEER-SEVA (Püspökudány)**
 GIMÉK HILYÁBAN BEUTON HIVJAK MEG ROKONAIKAT, BARATAIKAT ÉS ISMERŐSEIKET GYERMEKEIK VÉ!
SZARA BÄRUCH
 BEKÜVÖZÉSRE, AMELYET MÁJUS 1-ÉN D. U. 6-KOR TARTANAK TEL-AVIVBÁN, SHEINKIN-U. 12. SZ. A., A HAMMERMANN-ÉTTEREMBEN.
 Sürgőnyel: MOHTENSTEIN-WEINREB, T. A., Sheinkin 12.

MAJUS EISEJEN
nyitjuk meg KÜLÖNLEGES „magyar” éntermünkét
 T.A., KING GEORGE 30 SZ. A. Káfé Meir. — telefon 25882. (a Gán Meirrel szemben) Pályázás kizsoltgálás. SZOLID ÁRAK Szereléstől várjuk a magyar Husv tagjait Daskalovits Éva és Kaller Chájá (azelőtt Haifa)

Fodrász(nő) keres társnak
 megalapozott fodrászat Rison-Leon központjában. Befektetés nem szükséges. Az üzlet eladása is lehetséges. Levelek: Gershon Ben hirdető-irodájába, T. A., Allenby 51. „No. 8592” részére.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

TEL-AVIV Vatikán és új órák
Április 23-án nyílnak meg a Vatikáni héber tanfolyamok. Tel-Avivban és Rámát-Gánban kezdődnek és haladnak. Grosz Mezer tanár vezetésével.
Rámát-Gánban minden kedden délután 5 órától 7 óráig kezdődnek és 7-9 óráig haladnak. A tanfolyam az „Oléj Sém” gimnáziumban (Herzl- és Landman-sarok) lesz.

Tel-Avivban a Hásáhár-u. 2. sz. alatti iskolában minden nap (hétd kivételével) 5 és 9 óra között. — Jelentkezések a helyszínen vagy a HOH irodájában a tanulás ideje alatt.

Új órák figyelmébe! — Május elején új kurzus indul kezdők részére. — A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos mielőbb jelentkezni.

Felhívás az új olékhöz.
Edítón hozzuk tudomására a Tel-Aviv és környékére érkező új olékhöz, hogy vágyáikban ötféle lehetőséget kaphatnak irodákban: Tel-Aviv, Hajarkon 61, Trumpeldor sarok, fűzút.) hetenként kétszer: hétfőn és csütörtök délután 1/2-1 1/2 óráig.

A Hitachdut Oléj Hungária Irodalmi törvényszéke.

JANICSAR VOLTE SOLT GYÖRGY?
VOLT-e zsidóellenes felirat a pesti házfalakon?

Másodszor mentették meg az oroszok a magyar zsidóságot? Felült-e „Solt György története” az orosz propaganda lovára? A H. O. H. irodalmi törvényszéke 1957. április 29-iki, hétfő este nyilvános tárgyalásán (Social Center, Tel-Aviv, Hajarkon 61. sz.) elsöször kerül megvitatásra a múltévi októberi magyar forradalom és annak zsidóelleneskedés kitértelesése.

A tel-avivi HOH hivatalos órái: minden délután (péntek kivételével) kizárólag a délutáni órákban 10-2 óráig. (Hajarkon 61. fűzút. Trumpeldor sarok).

* HAIFA:
Kultúrrendezvényeink keretében folyó hó 29-én, hétfőn este 8 óra körül klubhelyiségünkben, Herzlia-u. 24. szám alatt (Bélgyógytűk egyesülete, I. em.)

DÁN OFRY

az Új Kelet parlamentári tudóstója tart előadást

„Ami a jelentésekből kimarad” címmel. — A nagyon érdekes előadásra különképpen felhívjuk kultúrterületünk látogatóinak, tagjainak és barátainak figyelmét.

A VOLT MUNKASZOLGÁLATOSOK ISRAELI SZÖVETSÉGE felhívja a rokkant munkaszolgálatosok figyelmét, hogy a Kneszet a rokkant-törvényjavaslatot megszavazta. Ennek alapján a legközelebbi időn belül beadhatók lesznek a kérvények. — Minden volt musor rokkant sürgősen jelentkezzen a Szövetség irodájában, ahol részletes felvilágosítást fog kapni, hogy jogait érvényesíteni tudja. Jelentkezési helyek: Haifa, Herzl-u. 61. (Talpiot étterem közelmérsében); Tel-Aviv, a HOH Otthonban, Hajarkon-u. 61.; Jeruzsálem, HOH, Ben Jehuda 6/L — Natanja, Saar Hagaj u. 8/L — minden vasárnap és csütörtök délután 4-7 között. A Szövetség nevében: dr. Polgar M., elnök.

* LUDU:
Egyesületünk folyó hó 27-én este 8 órakor az otthon helyiségében

küszöbölést tart, amelyre a tagok és barátok feltétlenül megjelenését kérjük.

Tárgyszorok:
Az egyesület újszervezése. Új vezetőség választás. Az új olékhöz kapcsolatos problémák megoldása. A közgyűlés a tagok megjelenésére számára való tekintettel határozatképes.

A közgyűlést követően az egyesület az új olékhöz karöltve piknikkel egybekötött.

Ismerkedési estet rendez, melynek keretében Sauber-Michajlovics Sándor tart a töle megszokott szellemességgel előadást.

* PARDÉSZ-CHANA
A HOH párdesz-CHANÁI helyi csoportja április 27-én este 19 órakor tartja meg alakuló közgyűlést Párdesz-Chánán, a Bét Száfer Amáfi étteremben. (a templom mellett, közel az Egged állomás). Az országos központot dr. Kaunders Ben-Cion orsz. elnök képviseli.

A HOH IRODALMI TÖRVÉNYSZÉKE

„Solt György története” a vádlottak padján

Vádlott: Solt György története
A bíróság elnöke: Rosenfeld Sándor.
Szavazó bírák: Dr. Weisz Oszkár és dr. Struhl Aron.
Ügyész: Sauber Sándor.
Védő: Dr. Ungár Béla és a szerző: Abádi Ervin.
Tanúk: A magyarországi forradalom aktív résztvevői és szemtanúi.
A tárgyalás ideje: 1957. április 29. este 8.30 órakor.
A tárgyalás helye: HOH „Social Center”, Tel-Aviv, Hajarkon-u. 61.

Kémkedési vád prágai zsidó orvos ellen

Prága, (AFP). — A cseh-szlovák belügyminisztérium tegnap hivatalos közleményben bejelentette, hogy az állambiztonsági rendőrség kémiszervezetet leplezett le, amely a NATO számára szolgáltató információt. A szervezet élén a jelentés szerint dr. Josef Meyer prágai orvos állott. Dr. Meyer nyugati diplomatának adott át a Csehszlovákia szempont-

jából fontos politikai és gazdasági információkat. Dr. Meyer ugyanennek a diplomatának, akinek nemzetiségét nem jelölik meg, odaadta a Csehszlovákiában gyártott gyógyszerek mintáit is. A belügyminisztériumi közlemény szerint dr. Meyert letartóztatták, a diplomata pedig már elhagyta Csehszlovákiát.

Üzletnegyedben nem lehet megtagadni új üzlet engedélyezését

A felsőbíróság elvi döntése
A jeruzsálemi felsőbíróság tegnap érdekes elvi jelentőségű döntést hozott iparengedélyek kiadása ügyében. A kereset Ansel Weizman nyújtotta be a tivoni közsegítanás ellen, amely nem volt hajlandó borbélyműhely részére iparengedélyt kiadni az új kereskedelmi központban. Itéletében a felsőbíróság megállapítja, hogy a közsegítanásnak joga van elutasítani bizonyos üzlet vezetésére vonatkozó iparengedély kiadását, azzal az indoklással, hogy a helyi lakosságnak nincs szüksége több üzletre ebből a fajtából, viszont különbséget kell tennie új üzlet megnyitására vonatkozó kérvény között, ha az lakónegyedben vagy üzleti negyedben van.

Tivon községi tanácsa ellen gálják ki. Vevőkörük korlátozott, ezért új engedélyek kiadása veszélyeztetné a régié megélhetését. Ezzel szemben az üzletnegyedekben levő üzletek nemcsak közvetlen környezetükre, hanem az illető közigazgatási hatóság egész övezetét kiszolgálják. A felsőbíróság ezért utasította a tivoni községi tanácsot, hogy adja ki Weizsmann részére a megfelelő iparengedélyt, amit előzőleg jogtalanul utasított el.

Amerikai hadgyakorlat a Panama csatornánál

Panama, (USIS). — Az amerikai haderők tegnap nagyméretű hadgyakorlatba kezdtek, hogy próbára tegyék a Panama-csatorna védelmi berendezéseit. Ezek óta nem folyt ilyen méretű hadgyakorlat a csatorna övezetében. A manővereken 16 ezer katonára, 31 hadihajóra és 200 repülőgépre vesztett és a legmodernebb módszerekkel intéz szemlét támadást a csatorna ellen. Az észak-amerikai vezérkar magasrangú tisztjein kívül 18 amerikai állam hadügyminiszterrel és vezérkari főnökkel szemlélik a hadgyakorlatot.

Lemondott a finn kormány

Helsinki (Reuter). A finn kormány, amelynek élén Karl August Fagerholm miniszterelnök állt, tegnap benyújtotta lemondását. A válságot a miniszterelnök pártjában folyó belső harc rbbantotta ki, amelynek során tegnapelőtt Fagerholm ellenfelét, a párt jobbszárnyának vezetőjét választották meg pártelnökké. A finn kormánykoalíció a szociáldemokrata párt és az agrár párt tagjaiból, valamint két kis párt egy-egy képviselőjéből áll.

— Meghosszabbítják a Cholón-jaffai autóbusszovonlat. Az Esed igazgatósága és a báb-jámi közsegítanás megállapodtak, hogy a Cholón-jaffai vonalat, amely a báb-jámi „Olé Chádás” nevű sikunon megy keresztül, a reggeli, déli és esti órákban a tel-avivi központi autóbusszállomásig hosszabbítják meg. A menetdíj egyirányban 150 pruta lesz.

Sport

A hétvégi sportnapok központi eseménye a braziliai SC Recipe vendégjátéka Haifán, a városi válogatott labdarúgó csapat ellen. Eddigi szereplése arra mutat, hogy a brazil csapat játékszínvonalra felelt az izraeli futballban a mai napig elért színvonal. Különösen a lövészség az, amelyben teljesítenek a mi játékosainkat, de emellett a fizikai felkészültségük is jobb. A játék teljes folyamán végigbírták azt a gyors tempót, amit ők maguk diktálnak és az utolsó pillig lankadatlanul kitűnnek.

A szombati mérkőzés délután 4 órakor kezdődik a városi stadionban és bizonyára tanulságos látványban fogja részesíteni azokat, akik beléptetve jutottak a sajnálatosan korlátozott méretű nézőtérre.

A tervezett izraeli-kupa fordulót a szövetség holnap nem tartja meg, mert a Haifa-i jászó csapat több tagját nélkülöznie kellene az országos kluboknál, amelyek a kupában szerepelnek. Ehelyett az I. osztályú bajnokság, valamint az alsóbb osztályú bajnokságok teljes fordulóját rendezik meg.

Az országos kosárlabda bajnokság mérkőzései közül a Makkábi Háddor-Hápoel Tel-Aviv találkozója kéri a legnagyobb érdeklődést. A két csapat egyelőre a második helyért folytat éles küzdelmet és amelyik a holnapi összehasonlásban két pontot megszerzi, az már nagy valószínűséggel az előkelő helyezés biztosítására. Ugyancsak kemény harc várható a Hápoel Cholón-Hápoel Haifa mérkőzésén is, mert a győztes csapatnak még esélye van arra, hogy az étesoporthoz felcsatlakozzon. Haifán a bajnokságban ismét első helyen álló Makkábi Tel-Aviv kerül szembe a Makkábi Haifa jól összekovacsolt együttesével és ott igyekszik nehezen kiúszott vezetését megtartani. Az első fordulóban a haifai csapat győzött mintegy 25 kosárral az akkor még erősen tartalékos tel-aviviek ellen, most azonban erre aligha lesz alkalom a teljeses vált Makkábi Tel-Aviv rutinos játékosával szemben. — Könyv feladat előtt áll a Makkábi Jeruzsálem csapata holnap, amikor szombat délután látja vendégül a Makkábi Atidot látja vendégül, azt a csapatot, amelynek az eddigi 13 mérkőzésből egyet sem sikerült megnyernie.

A második osztályban és ifjúsági bajnokságban is számos mérkőzés játszódik a mai és holnapi fordulóban.

Az országos teniszverseny vegyespáros számnak döntőjét ma rendezik meg Tel-Avivban, a Makkábi telepén. A Kohén-Mine. Avidan párral szemben a Holvoett Davidman-pár játszik. A férfi- és női egyes döntőjét holnap délután rendezik meg Avidan és Fichman között. A mérkőzéseket Davidman, illetve Holvoett és Frischman között. A mérkőzéseket délután 2 órakor kezdik meg.

Az országos kézilabda bajnokság első tavaszi fordulójában a következő sorsolás szerint játszanak: Hápoel Rechovet-Makkábi Tel-Aviv, Makkábi Rison-Makkábi Rechovet, Makkábi Petách-Tikva-Makkábi Círon, Hápoel Petách-Tikva-Haifa Főiskolások. A II. osztály körmérkőzésében a következő csapatok vesznek részt: Makkábi Círon-B. Hápoel Rechovet-B. Hápoel Cholón, Herzliagimnázium.

Az országos squash bajnokság mérkőzéseit Jeruzsálemben az YMCA-csarnokban rendezik. — A döntőkre holnap kerül sor.

Radio

Az izraeli rádió magyar adása 20.45 órakor a 33.3, 43.9, 407 és 480 m-es hullámhosszon hallható.

Péntek: Hírek - Sajtószemle. **Szombat:** Hírek - Hétvégi krónika.

PÉNTEK
6.30: Május tovu, 6.35: rövid hírek, 6.37: torna, 6.47: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: hangnemek, 7.55: rövid hírek, 12.30: fuvónzenei hangverseny, 12.50: könnyű klasszikus zene, 13.30: hírek, 13.45 (párhuzamos műsor): hangnemek, 15.30: kabbalát sabbát műsor, 16: ifjúsági műsor, 16.30: könnyű zene, - 17: rövid hírek, 17.05: klasszikus zene kívánóság-műsora (Borodin: A középázsiai síváltagokban; Prokofjev: Zongoraverseny, e-dúr, William Koppel előadásában; Copland: Billy, az ifjú - balletszvit), 18 (párhuzamos műsor): hangversenyismertető, 18.30 (párhuzam. műsor): előadás, zene, könnyű zene és énekszámok, 19: hírek, 19.30: sabbati dalok, 20.25: zenei miniatűrök, 21.15: péntekesti hangverseny (Fauré: Trió, d-moll - Menáchem Pressler (zongora), Dániel Gila (hegedű) és Bernh. Grünhaus (cselló) közreműködésével; - Beethoven: Vonósnyegyes, d-dúr, a budapesti vonósnyegyes előadásában; Dvorzak: Ötös, a-dúr, 22.30: néptánccok, 23: hírszövegezés.

A hadsereg rádiója:
18.02: Kedvelt szerzemények kívánóság-műsora, - 18.30: sabbát fogadás, 18.45: gitárszámok, - 19.10: katonadalok, 19.40: Mozart: „Varázsfuvola” nyitány; Debussy: Tánccok hárfára zenekari kísérettel; Beethoven: VIII. Szimfónia, f-dúr, 20.30: A Broadway dallamából, 21.10: 1005-ös postálada - „Tetszésed szerint”, 22: tánczene.

Jáidás műsor:
19.15: Zenei bevezető, 19.19: hírek, 19.34: politikai beszámoló, 19.44: péntekesti gyertyafény.

Ugyeletes győztesztárak
Tel-Avivban 19-24 óráig
Abramsky, Allenby 48, telefon 3526; Jaffe, Ben Jehuda 172, telefon 24543; Reibblatt, Nachlat Benjámin 19; Sanitas, Ibn Gabirol 83; Ziva, Schunat Hatikva, tel. 67403; El Kemel, Jaffa 4/65, tel. 83361 (23 óráig).

SZOMBAT
7.30: Adon olám és hangnemek, 8.30: hírek, 8.45: izraeli dalok, 9: Philipp Emanuel Bach: Szimfónia No. 2; - Beethoven: Rondo, b-dúr, zongorára zenekari kísérettel; Mozart: Miniatűrök - balettzene, 10: zenei találkozóverseny, 11: a Kol Jiszraél zenekarnak könnyűzene hangversenye, - 11.30: „A függöny feigördül”, - 12.05: könnyű zene, 12.30: háber dalok kívánóság-műsora, 13: színház-és filmszemle, 13.30: hírek, 13.45 (párhuzamos műsor): chásándalok, - 15.15: szórakoztató zene, 16: Verdó Don Carlos című operájának I. felvonása, 17.25: néptánccok, 18 (párhuzamos műsor): néptánccok, 18.30 (párhuzamos műsor): kedvelt melódiák, 19: hírek, 19.25: Hámvál és Meláve máiká műsor, 19.30: C. Porter: „Kán-kán” zenész szindarab, 20.20: a Kol Jiszraél zenekarnak hangversenye, Schelling: Chanan vezényelével, Sónja Sapir (szoprán) közreműködésével; Rappaport: „Megáldottam a pászirta dalát”; - Delibes: balettzene; Meyerbeer: Aria a „Hugenották”-ból; - Thomas: Aria a „Mignon”-ból; Gounod: Aria a „Romeo és Juliá”-ból; Bizet: közene a „Carmen”-ből, 21: hírek, 21.30: Brahms: Kvarsett No. 2, a-dúr, 22.15: tánczene, 23: hírszövegezés, 23.10: tánczene.

A hadsereg rádiója:
18.02: Népdalok, 18.30: Emberekről és hangokról, 19.10: hangnemek, - 19.40: néptánccok, 20: kedvelt dalok, 21.10: tánczene.

Jáidás műsor:
19.15: Hámvál, 19.19: hírek, 19.29: Meláve máiká műsor, - 19.40: „Ünnep után”, - 19.45: énekszámok, 19.50: chásándalok.

Ugyeletes győztesztárak
Tel-Avivban 8-19 óráig
Marpe, Allenby 77, tel. 3457; Klibitz, Hajarkon 22, tel. 3566; Gliad, Disznegoff 192, tel. 24284; Schorr-Tabenski, King George 64, tel. 22963; Jehuda Hálevi 91, tel. 5159; Glinka, Jaffa 4/9, telefon 83429.

19-24 óráig:
Dr. Kohberg, Allenby 23, tel. 23385; Bilski, Kikár Disznegoff, tel. 26348; Moskovits, King George 25, tel. 62650; Bracha, Disznegoff 243, tel. 25440; Glinka, Jaffa 4/19, tel. 83429 (23 óráig).

JIDDIS KOMEDIA SZINHÁZ MAX PERLMAN

Tel-Aviv, apr. 27., szombat, ZOA-ház, 7 és 9.15 órakor DER LEIDIGER

ELADÓ

Haifa környékén összkomfortos 2 szoba hallos magánház
1 dunáros kerttel, 25 gyümölcsfával, 6000-ért.
Bővebbet: Grünbergertől, Haifa, Schapira 13.

Gerson-Rina „múzeuma”

„Nemcsak Aba Chusinak van múzeuma, de nekem is!” — felkiáltással Rina Nátán 30 éves haifai nő e héten meztelenre vetkőzött a városi múzeum kertjében. Rina, aki eredetileg fiúnak született és akit előzőleg Gersonnak hívtak, exhibicionista mutatványával a testén végrehajtott operáció sikerét akarta nyilván demonstrálni.

A sexappeal tudatos, erősen kirúszott „hölgyet” a haifai járásbírósg közérköcsbe ütközött kihágásért egyheti feltételes elzárásra ítélte.

HABIMAH

Tel-Aviv, április 27., szombat ANNE CHRISTIE
Náhálál, április 27., szombat 6.30 és 9.30-kor ANNA FRANK NAPLOJA

Hétfőn veszik át Hamburgban a Theodor Herzl hajót

A függetlenségi napon Londonban lesz az új személygőzös

Cvi Jechiél, a CIM igazgatóság tagja tegnap Németországba utazott, hogy a cég nevében átvegye a Theodor Herzl nevű utasszállító gőzöst A luddi repülőterén Jechiél elmondotta, hogy a

Kiutasítottak Kairóból egy amerikai újságíró

New York, (Reuter, STA). Az egyiptomi hatóságok kiutasították Barret McGoren újságíró, a New York Herald Tribune kiküldöttjét, azzal az indoklással, hogy több alkalommal költött híreket közölt lapjában az egyiptomi helyzetről. McGoren hétfőn este értesítették, hogy másnap el kell hagynia az országot és az újságíró kedden repülőgépben Rómába távozott.

A New York Herald Tribune rövid kommentárban azt a következtetést vonja le ebből az incidensből, hogy Egyiptomban olyan dolgok történnek, amelyeket az ország vezetői nem hajlandók beismerni.

MUNKÁT ? keres ? ALLAST ? keres ?

»SOHAR« ALLASKÖZVETÍTŐ, HAIFA • Tel. 67000 Chájma-u. 6. mindenkor rendelkezésre áll.

Önállóan dolgozó, pertekt cipőfelsőrészkesztőt keresünk

beni állandó munkára, jó jövedelemmel.
Személyes ajánlkozás: IZRAEL JÓZSEF, Haifa, Stanton 78.

Jóiménő kő- és márványfeldolgozó-üzem

betegség miatt eladó
Komoly érdeklődő írjon „Kézpénz” jelígre, Grünberger hirdetőirodába, Haifa, Schapira u. 18.

Haifai mozik műsora:

- AMFITEATRUM — ANASZTAZIA — (4-ik hét)
- ORAH. — SECRET OF THE INCAS
- ORION. — FOLIES BERGÈRE — (3-ik hét)
- ACMON. Tel. 3003. — ILL CRY TOMORROW
- GAL-OR. — Nappal: péntek, vasárnap, hétfő; LADY BAILY
Kedd, szerda, csütörtök: RED SKY OF MONTANA Este: SULTANA SAFIYE
- MAY. — LA STRADA
- PEER. Tel. 2232. 20.000 MÉRFOLD A TENGHER ALATT
- HADAR. Tel. 2509. — A VILÁG CIRKUSZMUTATVÁNYAINAK CSUCSPONTJA.
- GANIM. — NINOCSKA. — (Greta Garbo)

ECKMANN

5 rendbeli divalbemutatója

vasárnaptól, április 28-tól csütörtökig, május 2-ikéig, minden délután pont 4 óra körül főútleükben, T.-A., Allenby 85. — Minden jegy elkel. A TYRELENE nevű kozmetikai készítmény bemutatása. (*)

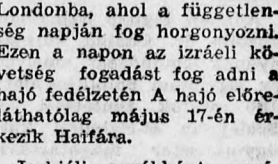
Örömmel közöljük, hogy O L G A fodrásznő a hajfestés és tartósnulám kiváló szakértője, jelenleg nálunk dolgozik és készséggel áll állandó vendégeink rendelkezésére.

ANNETTA SZALON
Tel Aviv, Mapu-utca 18.
(Ben Jehuda sarok.) Tel. 22848

Hétfőn veszik át Hamburgban a Theodor Herzl hajót

A függetlenségi napon Londonban lesz az új személygőzös

Jechiél egyébként május 10-én is Németországban lesz, amikor a Theodor Herzl ikerhajóját, a Jeruzsálem nevű utasszállító gőzöst fogják átadni.

MUHAK (Ata 19) SZOKNYAK BLUZYK
KÖZÖTT ASSZONY ÉMELEPE

MUNKÁT ? keres ? ALLAST ? keres ?

»SOHAR« ALLASKÖZVETÍTŐ, HAIFA • Tel. 67000 Chájma-u. 6. mindenkor rendelkezésre áll.

Önállóan dolgozó, pertekt cipőfelsőrészkesztőt keresünk

beni állandó munkára, jó jövedelemmel.
Személyes ajánlkozás: IZRAEL JÓZSEF, Haifa, Stanton 78.

Jóiménő kő- és márványfeldolgozó-üzem

betegség miatt eladó
Komoly érdeklődő írjon „Kézpénz” jelígre, Grünberger hirdetőirodába, Haifa, Schapira u. 18.

Haifai mozik műsora:

- AMFITEATRUM — ANASZTAZIA — (4-ik hét)
- ORAH. — SECRET OF THE INCAS
- ORION. — FOLIES BERGÈRE — (3-ik hét)
- ACMON. Tel. 3003. — ILL CRY TOMORROW
- GAL-OR. — Nappal: péntek, vasárnap, hétfő; LADY BAILY
Kedd, szerda, csütörtök: RED SKY OF MONTANA Este: SULTANA SAFIYE
- MAY. — LA STRADA
- PEER. Tel. 2232. 20.000 MÉRFOLD A TENGHER ALATT
- HADAR. Tel. 2509. — A VILÁG CIRKUSZMUTATVÁNYAINAK CSUCSPONTJA.
- GANIM. — NINOCSKA. — (Greta Garbo)

BOROSS IDA HAIFA

MA, péntek és holnap, szombat este
CARMEL PICCADILLY
Teljesen új műsorral
Astarté-éneklés tel. 81077

A jordániai válság mögött

Mi az izraeli kormány álláspontja?

Irta: Dán Ofry

DIJNYERTES ARAB ÉS DRUZ DIÁKOK

Ebben a tanévben a jeruzsálemi egyetem orvosi fakultásának öt arab és drúz hallgatója kapott tanulmányi díjakat. Négy kisebbségi méltóság fejenként 500 font díjat nyert el a Sirover-alapból...

A mostani tanévben összesen 55 arab és drúz diák tanul a héber egyetemen. Ebből 24 a szellemtudományi kar hallgatója, 12 jogász, 12 az orvosi fakultásra jár, 2 a fogorvosi iskola növendéke, egy gyógyszerészhallgató, 3 a természettudományi fakultás diákja és egy mezőgazdászok közül. A szellemtudományi fakultás hallgatói közül egy héber nyelv tanár akar lenni, 6 az arab nyelv és irodalom tanára, míg a többiek szociológiát, általános történelmet, államtudományt, a Közelkelet újkori történelmét, nemzetgazdaságot és nemzetközi kapcsolatok tudományát választották központi tantárgyiként...

ELSŐNEK VONULT BE JERUZSÁLEMBE

Nem mindennapi vendég érkezett múlt pénteken Izraelbe. Az illető Frederick Lawrence paddingtoni polgármester, aki egyúttal London környékének városi tanácselnöke is. De az igazi érdekessége és nevezetessége az, hogy 1917-ben ő volt az első angol katonája, aki Allenby tábornok hadseregével bevonult a törököktől elfoglalt Jeruzsálembe. Lawrence nemcsak a tudatos zsidó, hanem aktív zionista. Azonkívül a tuberkulózis ellen küzdő liga angliai elnöke is.

FASOROK ÉS PARKOK ÚJ OLTÉLEPÜLÉSEKEN

A földművelésügyi minisztérium ebben az évben megkezdte parkok, kertek és fasorok ültetését az új oltételepüléseken. Az akcióval, amelyet kis mértékben már a múlt évben elkezdtek a Táanach-körzetben, meg akarják szüntetni az új falvak vízgazdálkodási problémáit, mert az kedvezőtlen lélektani kihasználással van a településekre. A terv az, hogy amikor az új oltételepülésekre a házukba, már legyen körülötte néhány zöldelő fa és a gyermekek részére közkert, vagy kis erdő álljon rendelkezésre. Az ültetéseket sok új települési ponton megkezdik az idén.

HAIFAI MINTA-TERVEZŐ SZIKERE MILÁNÓBAN

A haifai Erika Kluger száz ezer olasz lírás díjat nyert a Milánóban rendezett nemzetközi textilnyomó-mintaversenyen. A 11-ik triennale keretében Milánóban nemzetközi kiállítás szerveztek díszítőipar és a modern iparművészet bemutatására ezzel kapcsolatban hirdették meg a versenyt a nyomott textilanyagok mintáira.

CEMENTET EXPORTÁLUNK AFRIKÁBA

A hártúvi Simson-cementgyár megrendelést kapott Eritreából és Abessziniából 1200 tonna cementre, amelynek egy részét a „Catherina Madre” hajó viszi magával az éjjeli kikötőből. Abessziniában nagy az érdeklődés a Simson-gyár cementje iránt, amelyet főként az ott működő angol cégek vásárolnak. Ugy számítják, hogy májusban üzembe tudják már hozni a gyár új égetőkemencéjét, ami által a Simson termelőkapacitása havi húsz ezer tonnára fog emelkedni és ez lehetővé teszi majd a cementkivitel fokozását.

KÉT ÚJ VILLANYTELEP

Az állam villanytársaság hatalmas új erőtelep építését tervezi az északi tengerpart környékén. Ez a villamosmű ugyanolyan kapacitású lesz, mint az, amely már épülőben van a déli vidéki Asdod Jámában. Ennek a két új villanytelepnek a létesítésével a villanytársaság módjában lesz korlátlan árammennyiséget szolgáltatni az egész országnak és hosszú időre biztosítani tudja az előrelátható összes szükségleteket. Az asdodjámj erőtelep első áramfejlesztő egysége már az év végén üzembe kerül.

A HERZLIAI FILMGYÁR LEGFRISSEBB ALKOTÁSAI

Pészách hetében mutatták be először a herzliai stúdió által készített „Kérem, válaszoljon a levelemre” című politikai filmet, amelyet A. Lengyel rendezésében állított elő Margot Klausner író, a gyár producere. A filmet a külügyminisztérium és a Szochnut vette meg külföldi propagandacélokra. Ugyancsak tájékoztatósi célokra még egy filmet rendelt a kormány a herzliai filmgyártól és annak „Az 1957-es Szinaj-hadjárat után” lesz a címe. „Három vallás szombatja” és „A holnap polgára” címmel két televíziós film is készül az amerikai tájékoztató hivatal részére. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium most rendelt meg első ízben két ismeretterjesztő filmet, amelyek közül az egyik az izraeli konzervipart mutatja be, a másik a Kargal-hullámpapír- és csomagolóanyag-gyár működését ábrázolja.

A JERUZSÁLEMI HEGYEK BEFASTTÁSA

Több, mint másfél millió fát ültetett a Keren Kájjetim Lajszáról az elmúlt télen a jeruzsálemi korridorban és a Láchis-körzetben. A fák fele részét a három új erdőben ültették, a főváros bejáratánál létesített „Jeruzsálemi erdőben”, az Ejin Károm és Nész Hárím között létesített „Kanadai erdőben” és a Láchis-körzet északi részén levő „Cháruvit-erdő”-ben. Az erdőültetési akció keretében további ötven ezer szentjánoskenyért ültettek Meszilat Cion, Tárom, Hárím, Mismár Dávid, Cháruvit, Mászúá, Tiros és Zechárjá falvak határában, ahol már előzőleg 70 ezer ilyen fát ültettek. A kísérletképpen három évvel ezelőtt a „Mártírok Erdéje”-ben ültetett eukaliptuszfák szépen fejlődnek a hegyi vidéken s erre való tekintettel a Keren Kájjetim erdőültetési osztálya folytatni akarja a hegyvidéki eukaliptusz-ültetéseket.

FOSZFÁTSZÁLLÍTÓ VASÚTI KOCSIK ÉS PETROLEUMCISZTERNÁK

Az államvasutak igazgatóságának megrendelésére foszfát szállításra alkalmas tehervagonok építését kezdik meg az országban. A kocsik

gyártása lépést fog tartani a foszfáttermelés fokozatos növekedésével. Az 1958-ban, 1959-ben és 1960-ban leszállításra kerülő vagonok másfél millióba fognak kerülni és a hozzájuk való anyagokat a német kártérítési szállítások keretében hozzák be. A gyártás ütemét arra a becslésre alapítják, hogy 1960-ban a negevi foszfátbányák hozama elérje a félmillió tonnát. Ezt az egész mennyiséget Oronból vasúton fogják Haifára szállítani és egy részét tovább exportálják majd, a másik részét pedig a „Desánim” műtrágyagyár fogja feldolgozni a bel-földi mezőgazdaság céljaira. Ezzel egyidejűleg a vasút-igazgatóság 22 ciszternavagont is rendelt egyenként 56 tonna ürtartalommal. A tartálykocsikat Németországban építik a cheleci szondák-ból kiteremt kölaj elszállítására, amely az új pénzügyi évben el fogja érni a 90.000 tonnát.

KIBŐVÍTIK AZ ÉJLÁTI JÉGGYÁRAT

A vöröstengeri kikötőváros egyre fokozódó szükségleteire való tekintettel a Szolél Bone elhatározta éjjelati jéggyárának kibővítését. Erre a célra mintegy 150 ezer fontot fognak befektetni és mihelyt a munkálatok befejeződnek, a gyár napi tíz tonna jéget tud majd előállítani. Jéggyárak kibővítik a jéggyár-hoz kapcsolódó hűtőházat is, amely 15 tonna zöldség, 18 tonna hal és 8 tonna hús tárolására lesz alkalmas.

23 EZER DUNÁM FÖLD TELEPÍTÉSEKRE

A Keren Kájjetim Lajszáról 1956-ban 23.607 dunám területet (ennek 98 százaléka a hegyes vidékeken) tett mezőgazdasági megművelésre alkalmas 130 település területén. Ebben a nagyszabású akcióba, amelyhez 278 ezer munkanapot és mintegy 112.000 órai gépi munkát vettek igénybe, 3 millió 340 ezer fontot fektettek be, amiből 2,1 milliót munkabérekre fordították ki és 1,1 milliót gépekre, anyagokra, stb. A megművelésre alkalmas 130 földterületből 16.000 dunám 73 állami és somroni településhez tartozik, míg a Judeai-hegységben és a déli Láchis-körzetben 57 település jutott így körülbelül 7000 dunám termőföldre. Ezzel párhuzamosan a Keren Kájjetim több, mint 66 kilométer hosszúságú bekötőutakat is épített az új telepítési körzetben 340 ezer font költséggel.

ÚJONNAN JÖTT APOLÓNOK ÖSSZEÍRÁSA

A közegészségügyi minisztérium elrendelte azoknak az újabban érkezett apolónoknak az összeírását, akik bármilyen okból nem hozták magukkal az okleveleiket és működésük bizonyítványait. Az összeírást április 30-án zárják le.

SÜKETNEMA PAROK ESKÜVŐJE

A pészách felülnap alatt a telavivi rabbínatusnál több süketnema pár esküvőjét tartották meg. Az ilyen esküvőket különleges szertartás keretében rendezik meg, amelyben háromtagú rabbinikus bíróság vesz részt. A rabbi a vőlegény háta mögött állnak és tanuk asszisztenciája mellett, fennhangon háromszor szölik a nevén a vőlegényt. Amikor megállapítják, hogy a férj-jelölt nem hall, nekifognak és a következő szöveget elzasságlevelet készítik el: „Alulirott rabbi kötelezzük X. Y. vőlegényt, hogy N. N. nevű feleségét eltartsa és lássa el ünnepi ruhával is Izrael földjén szerint. Együttel ezer izraeli font házfasságlevelet vetünk ki rá.” A mostani esküvőknél, amelyek nagy érdeklődés kö-

A szélsőséges nemzeti erők mögött felsorakozó egyiptomi-szovjet propaganda gépezet utolsó és leghevesebb rohamait intézi az ingatag jordániai királyság ellen. A mai körülmények között ez képezi az utolsó akadályt Abdul Nasser hódító törekvéseinek útjában, minthogy Huszejn király feladata a Szinaj-hadjárat előtti politikáját és minden erővel szabadulni szeretne Egyiptom, Szíria és a hátk mögött megbújó moszkvai pártórus szárnyai alól.

A sajtójelentésekből ismeretes, hogy a jordániai Arab Légő királyi hadsereg meg akadályozták a szélsőbaloldali elemek által tervezett puccsot, aminek a hásemita királyság történelmi temetőjével és az „önálló” Jordánia felszámolásával kellett volna végződnie.

Miért éppen most indultak újabb rohamra az Egyiptom-barát „spontán” erők? Mert most járja a Középkelet országúti James Richards amerikai diplomata, aki kormányának megbízásából a kommunizmus elleni új washingtoni csodaszert — az Eisenhower elvet igyekszik eladni a körzeti kormányainak. Eddig nyolc állam közölte már, hogy magáévá teszi Amerika javaslatát, de Izrael keleti szomszédja, a hagyományos iraki-egyiptomi versengés ütközőpontja, Jordánia még nem nyilatkozott.

A legutóbb kirobbant jordániai események hátterében James Richards meghívásának kérdése áll, akit a súlyos gazdasági válsággal küzdő Jordánia királyja már két héttel ezelőtt Rábat Ammonban szeretett volna üdvözölni. A szíriai elnök Szulejmán El-Nabulszi volt miniszterelnök azonban elutasította az amerikai dollárok jelentő Richards meghívása ellen és így került sor a harmadik hete húzódozó jordániai kormányválságra.

Az amerikai orientációt kereső Huszejn király és az egyiptomi-szovjet barátságot követelő nacionalista elemek között a nyit és fegyverekkel, szabotázs-akciókkal, propagandá-hadjáratokkal kísért harcok egymás ellen. A küzdelem első menetében úgy látszott, hogy az Irák és Szíria által támogatott királyi udvar kerekedett felül, de az utóbbi napok fejleményei arra mutatnak, hogy a gyakorlatilag döntő moszkvai befolyást jelentő proegyiptomi csoportok teljes határozottsággal uralkodnak az utolsó esélyeket és elsősorban az ország nyugati részén lakó palesztinai elemeket.

Pillanatnyilag a Jordániát körülvéve „testvéri” arab államok felvonulására kész állanak és az idegen ügynők által szított belső polgárháború kirobbanását remélik, ami a jordániai „szövetséges” megsegítésnek ürügye alatt a hásemita királyság felosztását és új közelkeleti határok kialakítását tenné lehetővé.

zónség nézett végig, Dávid Cvi Silberstein rabbi, a fő-rabbínatus tagja töltötte be a bet-din elnöki tisztjét és ő vette le az esküvői szertartást.

IZRAELI FÖLDIEPER SZÁLLITÁK LÉGI UTON

A napokban indították el repülőgépen az idei szezon első földieper-küldeményeit külföldre. Eddig mintegy 5000 kiló földieper szállítottak légi úton Svájcba, Ang-

ganda-hadjáratokkal kísért harcok egymás ellen. A küzdelem első menetében úgy látszott, hogy az Irák és Szíria által támogatott királyi udvar kerekedett felül, de az utóbbi napok fejleményei arra mutatnak, hogy a gyakorlatilag döntő moszkvai befolyást jelentő proegyiptomi csoportok teljes határozottsággal uralkodnak az utolsó esélyeket és elsősorban az ország nyugati részén lakó palesztinai elemeket.

Pillanatnyilag a Jordániát körülvéve „testvéri” arab államok felvonulására kész állanak és az idegen ügynők által szított belső polgárháború kirobbanását remélik, ami a jordániai „szövetséges” megsegítésnek ürügye alatt a hásemita királyság felosztását és új közelkeleti határok kialakítását tenné lehetővé.

A három nyugati nagyhatalomnak 1950-ben tett nyilatkozata többek között biztosítja a közelkeleti status quo fenntartását. — Azóta azonban mélyreható változások történtek ennek a térségnek belső és a nagyhatalmak globális erőviszonyai között. Lényegében megszűnt a Nyugat gazdasági, katonai és politikai monopóliuma a Közelkeleten. — A Szovjetunió is érdekelt és érezhető partnerré emelkedett a Nilustól az Efrateszig terjedő körzetben.

Ilyen körülmények között a harmadik világháború lehetőségének veszélye nélkül ma már egyetlen külső nagyhatalom sem kockáztatná a közelkeleti térség ügyei be cselekvően beleavatkozni. A nagyhatalmi sakkjátszmában tehát csak a Nassernek, Huszejnnek vagy Nuri Szajdnak nevezett bábok mozognak, míg a sorsdöntő játszmák kimentelét a Moszkvában és Prágában, Washingtonban és Londonban helyetfoglaló igazi játékosok szemlélik.

A sakkjáték melyik részén áll Izrael?

Az arabok rokonszenvét kereső, egyoldalú és a „szocialista igazság” elvét dialektikusan megcsúfoló Szovjetunió rövid választ ad: „Izrael a nyugati imperialista körök engedelmes, vak játékszere, amit a Nyugat az arab népek „szabadságmozgalmának” elfojtására és a közelkeleti „haladó erők” megbénítására használ fel.”

Amerika és Ofelsége csak vereséget, meghurcolást és kiűritéseket felmutató brit kormányt „mértékletesség-re” inti Izraelre. Ugy vélik, hogy Huszejn király sikertelensége esetén az iraki és szauidai csapatok még „meg menthetik” a helyzetet és konzerválhatják a Nyugat jordániai érdekeit.

Ugy a keleti, mint a nyugati nagyhatalmak tehát „zavartó tényezőnek” látják Izraelt és szeretnék távolítani, kivonni a jordániai színtérről. Izrael esetleges beavatkozása — vélik Nikita Chruscova és Dulles tanácsadó — áthidalhatatlan akadályt és komplikációkat gördítene a Moszkvából és Washingtonból lanszírozott jordániai „elképzelések” megvalósításának útjába.

Meddig lesz azonban képes Jordánia megőrizni jelenlegi „önállóságát” és a végleges döntést követelő poláris erők közötti ingadozását fenntartani?

Legalább 15 millió fontsterling külső segítséget nélkül Jordánia nem képes az Arab Légőt és a súlyos hiányokat mutató költségvetést fenntartani. Az angol szubvenció megszűnése nyomán keletkezett légtérnyi tért tehát vagy Amerika fogja betölteni az Eisenhower-doktrína keretén belül, vagy pedig az egyiptomi állam-blokk fog a jordániai „gazdag nagybácsi” szerepében diszelegni, ami Moszkva uralmával egyértelmű.

Izrael szempontjából nem érdektelen melyik erőcsoport fog végül felülkerekedni. Az Egyiptom-barát jordániai erők győzelme kivételesen biztonsgági problémák elé állítaná Izraelt, mert létrehozna a területi összefüggést Szíria és Egyiptom, Izrael északi és déli hatálos ellenségei között. Ennek alapján lehetővé vána, hogy közös kairói parancsnokság alatt álló arab hadsereg jelentkezzék az ország három határvonalán és a közös tervében rejlő stratégiai lehetőségeket kihasználva, összpontosított és rajtütészerű támadást intézzen Izrael ellen.

Világos, hogy nincs olyan felelős izraeli kormány, amely ezt az egyiptomi-szíriai-jordániai federációt tétlenül és öbötlettel kezelve nézhetné. Amennyiben egyiptomi vagy szíriai erők Jordánia katonai megszállásra határoznák el magukat, diplomáciai körök véleménye szerint szinte nem kétséges, hogy a cselekvőképességét már ékesen bizonyított ben-gurioni kabinet ismét megtenné a történelmileg szükséges lépéseket.

Jelen pillanatban tehát a Jordániának nevezett mesterséges államképződmény további fenntartása szolgálja Izrael érdekeit. Így Izraelnek is lehetősége van hosszabb időre kifutni a hásemita királyság felbomlásával kényszerítően jelentkező döntést.

A százezres alijja befogadásának évében az izraeli kormány többször meg fogja gondolni, mielőtt a jordániai szintéren jelentkezik. Ez a felfokozott óvatosság azonban nem jelenti azt, hogy radikális változás esetén Izrael továbbra is tétlenül nézné az események alakulását.

Mint a dühöngő örültek, úgy tomboltunk kétségbeesésünkben. Leugráltunk a vagonokból és össze-vissza kiabálva rohagásztunk a sínek között... nem sokáig. Az örök összefutottak és verni kezdtek bennünket, ahol értek. Egy Reif nevű bajtársunk átbújt a vagon alatti és a túlsó oldalon, a nyílt mezőn szaladni kezdett, maga sem tudta hová. Az egyik orosz katoná leguggolt és utána lövött. Nem tudom eltalálta-e, de a Reif nem került vissza a vagonunkba, később sem láttuk.

Mielőtt ránkzárták az ajtót, egy orosz, valami tiszt féle körbejárta pisztolyát a kocsi és fenyegető hangon mondott valamit.

Nemsokkal ezután újra megindult a vonat. Azzal fenyegetett a tiszt, hogy ha nem leszünk csendben, akkor szétoszt bennünket a német és magyar foglyok közé, egy csomó vagon SS-ekkel van tele! — mondotta a felvidéki bajtársunk, aki értett oroszul.

— Tehát tudja, hogy zsidók vagyunk? — kérdezte valaki.

— Persze, hogy tudja... ezért fenyegetett így.

— Ó, hogy az a...

A hosszú Schwartz, a pesti taxisóffor, hirtelen sirva fakadt, belemarkolt a hajába, úgy húzta le fejét ülésében, majdnem a padlódeszkáig, szinte vonított kinyújban.

— Gazemberek! Gazemberek!... Harminckét hónap Ukrajna után, a nyilasok után, most... most, hogy végre... hogy megtaláltam a családomat... most meg ezek kaptak el... Ó, hogy szakadna rájuk az ég! Nyomorultak!

A Pollák, a vagon sarkában ült. Fejét hátrátámasztva, üres tekintettel nézte a bádogot. Időnként megszólalt.

— De miért teszik ezt velünk? Velünk!... hát mi... nem értem... azt nem értem! Tizenhat napi utaztunk.

— Egészen biztos, hogy így van valahogy...

Archangelszk, a Szovjetunió nagy északi Jegestengeri kikötője melletti óriási hadifogolytábor volt a végállomásunk.

Korreggeli órákban érkezünk meg és alig egy óráz ácsorgás után bennünket, a 300 fős civilruhás zsidó csoportot továbbvezettek. A léger egyik üres barakkját nyitották ki számunkra. Közölték velünk, hogy berendezkedhetünk. Tíz ember elmegetett tüzfűzért, másik tíz ember pedig a ruharaktárba, ahol téliholmikát vételezhettek a csoport számára.

Április eleje volt, még kemény tél a világnak ezen a táján. Délutánra, úgy ahogy kézen volt a szállás, mindenki elhelyezkedett. A barakk közepén, a rakott téglakályhában ropogva égtek a fahasabok és mi a tűz mellett, a talicskákon hozott, nagy halomba dobált paplankabátok és bélelt posztócsizmák között válogattunk.

Öltözködés közben arról beszélünk, hogy ki fogjuk bírni még azt a pár hetet, míg megérkezik Leningrádból a bizottság, amely majd felülvizsgálja ügyünket és minden további nélkül intézkedni fog szabadonbocsátásunkról.

Nagy szerencsénk volt, hogy útközben, az egyik állomáson, ahol két napig veszteltünk, sikerült küldöttségünknek az állomásparancsnok elé kerülni. Amikor aztán kiderült, hogy az állomásparancsnok-ezredes zsidó, már biztosak voltunk abban, hogy szabadulásunk csak rövid idő kérdése. Az ezredes könnyekig meghatódott sorsunkon és megígérte, hogy azonnal intézkedni fog. Megmagyarázta nekünk, hogy fogságbaesésünket az ukránoknak köszönhetjük, akik gyűlölik a zsidókat... de most már minden rendben lesz. Jelentést ír a leningrádi parancsnokságra, ahonnan majd bizottságot küldenek ki. Azt is megígérte, hogy a következő héten, amikor szabadságra megy, személyesen fogja megvárni a dolgot Leningrádban. Átdatuk neki a teljes névjegyzéket, ő pedig sorra átélte és megcsókolta a küldöttség három tagját.

Rendes fiú volt az az ezredes... el fogja intézni a dolgot, az biztos. Pár hétről van szó... pech ez a háború utáni kirándulás Oroszországba így is, de ki kell bírni még ezt is...

Tíz nap telt el megérkezésünk óta. Senki nem törődött velünk. Ugy nézett ki, megfélemlítették rólunk, viszont a nagy konyhán szabályosan vételeztünk.

Naphosszat a pricseken hevertünk és hírekre vártunk. Persze, hamarosan megtaláltuk a biztató magyarázatát annak is, hogy miért hagynak békében bennünket. Nyilván az az oka ennek, hogy már megjött az értesítés Leningrádból, tudják, hogy bizottság jön ügyünkben és hogy nemcsak a hazamegyünk... nyilván ezért nem érdemes munkába osztani bennünket.

Pár nappal lehet tehát szó mindössze... Egészen biztos, hogy így van valahogy... Odakinn állandó északi szél fúj, felhőkben kavarta az üvegszilánk és hókristályokat a barakkok között, de a téglakályhában durrogva égtek a gyantás fahasabok...

Akkor hát, pihenjünk és várjunk. Itt-ott a pricseken már kártározó társaságok alakultak, ki tudja, honnan szereztek a paklikat. Mások meg malom-táblákat rajzoltak.

Egy nap, kora délután, egyszerre kivágódott az ajtó. A küszöbön egy szürke köpenyes, hosszú fickó állt csipőre tett kézzel, szétvetett lábbal.

Valamennyien az ajtó felé néztünk, másodpercig némán bámultuk az alakot, aki bár jelzésnélküli, de a mindannyiunk által jól ismert, gyűlölt SS-egyenruhát viselte.

— Hát ez ki? — kérdezte valaki mögöttem, meglepetten, hangosan.

A kérdésre az SS-egyenruhás elvigyorodott és megszólalt — magyarul: — En vagyok a parancsnok!

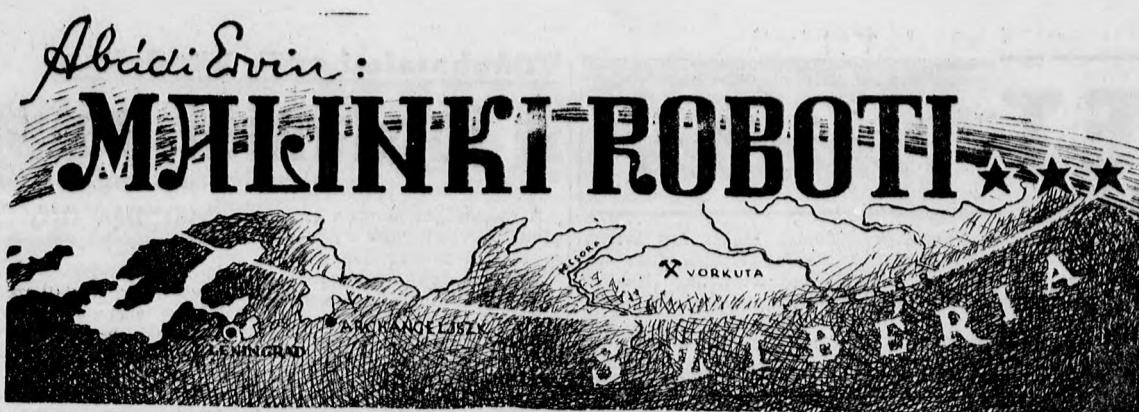
Két lépést előbbre jött. — En is hadifogoly vagyok, már másfél éve. Egyébként soproni német vagyok — mondta.

En ismertem a soproni németeket, a ponzichereket, a soproni volksbundistákat, Leugrottam a pricseről és elébeálltam: — Mit akar itt maga? Mit mondott?

— En vagyok a parancsnok! Az én felügyeletem alatt fognak dolgozni — felelt a sváb, keresztülnevezve rajtam.

— Tudja maga, kik vagyunk mi? — kérdeztem.

— Persze, hogy tudom, maguk magyarországi zsidók. Azért küldtek engem, mert én tudok magyarul... meg aztán én ismerem is

magukat eléggé... nálam aztán nem lehet majd lógni... ismét egy lépést tett előre, de abban a pillanatban olyan pofont kapott, hogy hátrátörött. A pofont én adtam és nem tagadom, máig is büszke vagyok rá, olyan jól sikerült.

A náci nem esett el, megkapaszkodott egy emeletes ágyban és pillanattal később már felemelt ökölrel rohant rám.

Ekkor a hosszú Schwartz közénkugrott, balkarjával felfogta az első nekemzánt ütést, azután csépléni kezdte a németet. A „parancsnok” hátrált, de míg az ajtóig ért, már orrán, száján dőlt a vér. Schwartz a küszöbön adta neki az utolsó horogütést. A német úgy esett ki a barakkból, mint egy zsák.

Ezután bezártuk az ajtót és mindenki visszatelepedett a pricserre. Félóra múlva egy orosz hadnagy jött, négy szuronyos katonával, mögöttük jött feldagadt arcát tapogató német. A hadnagy felsorakoztatott bennünket, a német pedig mindenkinek külön-külön az arcába kémelet. Engem egykettőre meglátott. — A Schwartz előtt háromszor is elment, nem ismertem fel.

A „parancsnok” mondott valamit a hadnagynak, aki bólintott, mire a náci kihirdette, hogy egy percen belül álljon ki a másik tettes is, vagy az egész barakkot megbüntetik.

Mindenki egyszerre lépett ki. Rajtam már nem segítettek, engem felismert az német, de a Schwartzot nem hagyta.

A hadnagy vállalt, vont és intett katonáinak, akik közrefogtak.

Három és fél hónapot töltöttem az archangelszki NKVD börtönében, vizsgálati fogságban. Csak az első napokban vezettek fel kihallgatásra. A tolmács egy orosz volt, aki türethetően beszélt magyarul és kifejezetten jóindulatú volt hozzám.

— Maga ellen az a vád, hogy munkamegtagadásra és lázadásra bujtogatta társait — mondta nekem az első kihallgatás alkalmával — vigyázzon, ez nagyon súlyos vád. Tagadjon, akár igaz, akár nem, tagadjon... érti?

— Semmit sem csináltam... azaz beismerem, hogy megütöttem a németet. Ezt vállalom... és követelem, hogy vizsgálják felül ügyünket! Mi nem vagyunk hadifoglyok, ok nélkül hurcoltak el Magyarországról. Mi zsidók vagyunk, a náci és a magyar fasiszták áldozatai, éveken át tartó elmondhatatlan szenvedés után most...

A tolmács mondatonként fordított. Az NKVD-tiszt érdektelen arccal hallgatta, majd biccentett és mondott valamit, a tolmács elismételte magyarul: — Maga itt ne követeljen és ne ugráljon... Azt mondja meg, ki volt a másik, aki megtámadta a munkavezetőt? Ezt akarják tudni elsősorban.

— Nem tudom, nem ismerem... Az NKVD-tiszt újra bólintott, felállt. — Chárásó... — intett az őrnék, aki visszavezetett cellámba.

Ez így ment néhány napig, aztán a tolmács nem jött többé, engem pedig a zárkában felejtettek. Elmult egy hónap, kettő, a harmadik is... semmi sem történt.

Hídeg veríték lepett el arra a gondolatra, hogy a leningrádi vizsgálóbizottság már régen elintézte a csoport hazautazását és én itt maradtam. Semmi hírem nem volt a többiekéről, az öröktől hiába kérdezősködtem... hiába könyörgöttem nekik, hogy vezessenek fel kihallgatásra.

— Nincs tolmács — mind-egyre csak ezt válaszolták és újra ránzárták az ajtót. Egy napon aztán nem bírtam tovább, elhatároztam, hogy éhségstrájkba lépek.

A harmadik napon megjelent a cellámban az NKVD tiszt, meg a tolmács. — Miért nem eszik? — Nem eszem, sztrájkolok. — Csak magának árt vele. — Nem baj. — Mit akar elérni?

NYÁRI SZABADSÁGAT
Áskalonban
GANÉ SIMSON
 KÖVARI ERNŐ
 ultramodern penziójában kellemes, töltheti.
 Kóser magyar konyha • Állandó melegvíz.
 RENDELJEN SZOBÁT IDEJÉBEN.
 TELEFON: 154.

Héber nyelvtudás nélkül
 olyan az ember, mint a **süket néma**
 — TANULJON MEG ÖN IS HÉBERÜL!
 VEGYE MEG
GROSZ ELIEZER

héber-magyar szótárát
 amelynek első kötete már megjelent
 25.000 szó, a legfinomabb sámentes papíron, díszkötésben.
 A szótár kapható az Új Kelet kiadóhivatalában, a lap összes bizományosainál és az összes magyar kégszónkönyvtárakban. • Ára, regiszterrel, 9.— font.
 Megrendelhető: Grosz, Telaviv, postabankszámla 42876, vagy POB 5179, a szótár árának egyidejű beküldésével.

társalmban a kirendelt német munkavezetővel szemben és ellene uszítottam.)
 Mindezt a bíróság a részleges beismerésemet tekintetbe véve (tudniillik, beismertem, hogy megütöttem a svábot) három évi kényszermunkára ítélte.
 A tárgyalás és az ítélet felolvasása alig fél órát tartott. Az ítéletkihirdetés után megkérdeztem, hogy fellebezhetek-e?
 A bíró fejbólogatva válaszolt:
 — Da, da, persze, természetesen, hogy fellebezhet, de majd „onnan”, írásban — és az „onnan” felé mutatva, valamerre előrebökött a levegőbe.

Onnan...
 Négyezer kilométerre a sarkkörön túl, a Pecsora-folyó jegestengeri torkolatvidékén bányásszák a Szovjetunió és talán a világ legjobb minőségű antracit szénét.

A Pecsora-folyó torkolatvidéke észak felé teljesen nyílt, jéggyalulta síkság. A világnak ez a tája, nemcsak szénéről nevezetes, hanem arról is, hogy ennek az emberlaktá vidéknek van a legkegyetlenebb klímája a földkerekségen. Az év 7-8 hónapjában az átlagos hőmérséklet minusz 30-35 fok. A december és január hónapok normál hőmérséklete viszont 40-45 C. fok, de minden évben van nyolc-tíz olyan nap, amikor a borszesz hőmérő is felmondja a szolgálatot a minusz 55 fok alatt.

Mindezt leírva, az elképzeltelhetetlen hideget fokkal, számokkal kifejezve érzékeltetni teljesen reménytelen dolog. Eppen úgy, mint a-hogy képtelenség hasonlatokkal érzékeltetni azt a borzalmas erejű szélét, mely színtől, éjjel és nappal száguldozik, örjög, sikolt a síkság fölött az év tíz hónapjában...

Ezen a dermedt, borzalmasan sivár, néma területen, amely fölött soha madár el nem száll, csak a kísértetiesen vonított szél száguldozik, ezen a síkságon épült fel, a szénlelőhely felfedezése óta az óriási barakkváros: Vorkuta. A térképen csak a név szerepel, de a hivatalos elnevezés pontosabb:

VORKUTA
STRAFNOJ
 (Vorkuta - büntetőtelep)

Amikor én, Nikolaj Deusch három évre elítélt, zaklucsoni (elítélt fegyenc) Vorkutára kerültem, a bányatelepi kényszermunkások lét száma harmincezer volt.

A bányában kizárólag elítéltek, illetve büntetett hadifoglyok dolgoztak.

A harmincezer rabszolganak mintegy fele „politikai” volt, egy másik, nagy rész, közönséges bűnöző. Volt néhány ezer hadifogoly is, németek és a Hitler-csalós országok seregeinek foszlányai kint párszáz magyar, román, horvát, olasz, spanyol.

A munka nehéz volt, a munkaidő hosszú. A rettetés felszíni hideggel szemben, lenn a bányában plusz 20-25 Celsius volt a hőmérséklet, szinte türethetetlen, fullasztó forróság.

A táborban a leggyakoribb halál-ok a tüdőgyulladás volt, közvetlenül utána a végegyengülés. Azonban egy szálla, vagy dörötkarcolás, a legcsékélyebb bőrfelületi sérülés is gyakran okozott halált — a szervezet ellenálló és regeneráló kép-telen volt.

Egy év után pedig feltétlenül jelentkezett a tüdőbaj...

A telepen naponta 25-30 halottat fektettek a jeges földbe robbantott tömegsirokba.

Amikor a légerődben tőrslapoztak, mindezt még nem tudtam, nem tudtam, hogy három év Vorkuta, minden körülmények között, a biztos halállal egyenlő...

(Folyt. köv.)

Uit a VILÁGSATTÓ?

Magyar forradalmárok a törvényszék előtt

A magyarországi forradalom novemberi válságos napjaiban a budapesti kórházakban számos dráma játszódott le. A kórházudvarok zsufolva voltak az elesett szabadságharcosok holttesteivel. Az elmúlt héten, érhettelen okból, a Kádár-kormány elhatározta, hogy a szabadságharcosok elleni első nagy kirakatperét a Domonkos-utcai kórházban történt egyik incidensre alapítja, amely ezekben az idegfeszítő, terrortól fűtött órákban játszódott le.

A karcsu, szőke, 25 éves Tóth Ilona orvostanhallgatót azzal vádolták, hogy egyik páciensét, Kollár Istvánt, sorozatos, méregtartalmu injekciókkal meggyilkolta. A páciens ruhájában talált fényképről, amely Kollárt egyruhában ábrázolta, Toth Ilona megtudta, hogy Kollár a gyűlölt AVO tagja.

Sötét nagykabátba öltözve, mely nyilván túl nagy volt törékeny alakjára, Toth

Ilona tíz más szabadságharcossal együtt állt a budapesti törvényszék előtt. A középkorú bírónő közölte, azért tárgyalják le először az ő perüket (a még börtönben lévő sokezer vádlott közül), mert „intellektuelek, nincstelen diákok, akik kalandvágyból és megfelelő információ hiányában követék el azt, amit elkövettek.” De, ha a hatóságok arra számítottak, hogy ezzel a kirakatperrel diszkreditálják az egész szabadságharc mozgalmat — rosszul kalkuláltak. Toth Ilona drámája minden mozzanatában megrendít.

A gyanus páciens

A tárgyalóteremben, a fellevegőek vakító fénye alatt a sápadt, fiatal nő elmondta, hogy tíz fiatal bűntársával együtt — a Domonkos kórház sokszorosító gépén nyomtatták ki forradalmi lapjukat, az Igazságot. Ennek szerkesztője Obersovszky Gyula, egy vidéki lap

kulturvortának volt szerkesztője, akit kizártak a pártból, mert egy szatirikus kabaré-együttest alakított és Gáli József, egykori KZ-es drámaíró volt, aki kiesett a kommunisták kegyéből, mert „Szabadsághagy” című pártbíráló darabja váratlanul nagy sikert aratott, közvetlenül az októberi események előtt.

Amikor a szovjet tankok ismét bedübörögtek a városba, hogy elűzzék Nagy Imre kormányát, Obersovszky és Gáli további ellenállást sürgettek, titkos lapjuk nevével élünk-re változtatták. Kollár, a kórház páciense ekkor lett gyanus: a csoport attól félt, hogy el fogja őket árulni. „Éreztem, hogy meg kell ölnöm”, mondta Toth Ilona. Mikor az injekciók tülkell nem érte el célját, valaki Kollár nyakára lépett és a diáklány Kollárt késsel szurta le.

A feszült tárgyaló teremben a könnyező Toth Ilona enyhítő körülményekre hivatkozott. „Teljesen ki voltam idegileg”, mondotta. — „Ugy éreztem, hogy tennem kell valamit a forradalomért”. Képtelen volt felgöngyölni, hogy Oroszország, amelyet Magyarország barátjának vélt, miért küldött csapatokat a város ellen és hajtozta, hogy a diákok célja nem volt „felforgató”. „Bármit is tettem, nem tekintem magam gyilkosnak.”

Hétórás munkanap Moszkvában

A szovjetkormány új szociális intézkedéseket hozott, melyek a K. P. huszadik kongresszusának vonalába illeszkednek. Az elmúlt hetekben a Moszkva környéki gyárak jelentős része bevezette a 7-órás munkanapot, anélkül, hogy a munkabéreket csökkentette volna. Ez azt jelenti, hogy miután a munkások munkáját az orosz bányák nagy részében már redukálták — egy újabb lépést tettek előre az összes szovjet munkahelyeken bevezetendő hétórás munkanap felé, amit 1960-ra terveznek általánossá tenni.

Chruscsev és a kényszerkölcsön

Az elmúlt 35 esztendő csaknem minden évében a szovjet munkások évi béréből két héttől egy hónapig terjedő fizetést vontak le, minek ellenében állami kölcsönkötvényeket kaptak kézhez. Kifelé a kötvényszerzés önkéntes volt; a valóságban azonban a munkásoknak nem volt más választásuk, mint belenyugodni a levonásba. Amikor 1937-ben az első kötvények visszafizetése esedékes lett, a rezsim 10 évvel elhalasztotta a visszafizetési dátumát. Amikor ez a periódus is lejárt, a kormány a régi kötvényeket egyszerűen új kötvények kibocsátásával váltotta meg és devalválta a rubelt. A következő visszafizetési terminus ebben az évben lett volna esedékes és a kötvények beváltása 16 milliárd rubelbe (4 milliárd dollár hivatals árfolyamon) került volna a kormányhoz. A továbbiak során az évi visszafizetési ráta 10 éven belül megduplázódott volna.

Az elmúlt héten a Kreml egyetlen tollvonással megtagadta a kölcsönök visszafizetését. A Volga parti Gorkij városban, a gyári munkások és parasztok nagygyűlésén Nikita S. Chruscsev pártfőnök közölte, hogy a kormány további 25 évre „halasztja el” az összes kölcsönök kibocsátását, amely időszak eltelté után a visszafizetést húsz éven át részletekben fogják eszközölni.

A sápadt, jómegjelenésű

Obersovszky szerkesztő még ékezőszóval védekezett: „Szabad ember akarok lenni, de nem akarok kegyelmet vagy megakuvást. Nem a rendszer vagy az eszme ellen harcoltam, hanem azok ellen, akik bemocskolták és diszkreditálták, akik szeméttel hűntak a bűnök felett, akik igyekeztek meggátolni a szociális fejlődést és akik visszaéltek hitünkkel. Hibákat követtünk el, de célunk és törekvésünk tisztá, józan és tisztességes volt. Saját sorsom nem aggaszt. Meg lehet szokni a börtönéletet. De, ha börtönbe megyek, családom — beteg feleségem és három gyermekem — önkremegy. Ez nem jelenti azt, hogy kegyelmet kérek. Ha ez a törvényszék nem bízik bennem, mérje ki rám a legszigorúbb büntetést. A bírót ezt mondta, amint Obersovszky elfordult a mikrofontól: „Maga még mindig szemtelen.”

Gáli Józseftől megkérdezték, hogyan lehetséges, hogy beteg és félvak léte csaknem mindenütt ott volt október 23-án, a forradalom első napján. A vádlott megrev pillantást vetett vastag szemüvegén át és így válaszolt: „Akad egy olyan nap az életben, amikor az ember mindenre képes.”

Obersovszkyt, Gált és a Domonkos kórház csoportjának hat más tagját börtönbüntetésre ítélték. Toth Ilonát és két másik társát, azt is, aki az Ávost lefogta, — halálra. Amint a végzetes szavak elhagyták a bírót ajkát a megdöbbenés moraja futott át a tárgyalóterem hallgatóságán. A bíró a terem kiürítésével fenyegetőzött. Géppisztolyos őrség tört útat magának a zsufolt padosorokon át.

(Time)

Ezzel kapcsolatban a moszkvai sajtó máris felhívja a vállalatok figyelmét, hogy a nyolcórás munkanapról a hétórásra való átállítást jó előre tervezék ki oly módon, hogy a munkaadók csökkentését a termelés növekedése kompenzálja. Másrészt a szovjet elnöksége elhatározta az alacsonykeresetű munkások adójának leállítását. A havi 370 rubelnél kevesebbet keresők fizetése a jövőben teljesen adómentes lesz, de a magasabb jövedelmű kategóriák adóztatása sem haladhatja meg a maximális 13 százalékot. (France Observateur)

FILMSZEMLE

Battle of the River Plate (A laplatai ütközet)

Rank-film — Chén mosi

1959 szeptember 30-án a „Graf Spee” Pernambuco mellett elűllyesztette az ötezer tonnás „Clement”, angol oceanjárót. A hír felvilágyította az admiraltást. Ez volt a jel, amelyre régen vártunk. (Churchill: Háborús Emlékiratok.)

Az angol flotta kilenc vadászegysége őrizte az életet jelentő tengeri utakat. Commodore Harwood előbb három, majd négy cirkálójára hárult a feladat, hogy a Jóréménység foka és a La Plata torkolata közötti térségben biztosítsa a szabad hajózást. December 18-án az „Ajax”, „Exeter” és „Achilles” cirkálók tüzet nyitottak a felderített „Graf Spee”-re, amely a nagyszabású ütközet első fordulójában, fölényes tűzerejével harc-képtelenné tette az „Exeter”-t. A felzárkózott másik két angol cirkáló azonban menekülésre készítette a megsemmisült német csatahajót, amely Montevideo kikötőjében keresett menedéket. Az uruguayi fővárosban lázas diplomáciai tevékenység vette kezdetét. A semleges Uruguay három napi vendégfogot biztosított a német hajónak, miközben Commodore Harwood egysége leszen állt a La Plata folyó torkolatánál. A németek felültek az angol intelligens hírvérésének, miszerint az „Ark Royal” és a „Renown” angol hadihajók Harwood egységéhez csatlakoztak, noha ezer mérföld távolságra voltak a La Platától. Langsdorff, a „Graf Spee” parancsnoka nehéz választás előtt állott. Hagyjá magát internálni; megkísérelje az öngyilkossággal határos áttörést Buenos Aires irányába, vagy elűllyesztse hajóját. A túrelmi idő lejártával a „Graf Spee” felszedte horgonyát, és az angol hajógyűrű lőtávolságában felrobbantotta magát.

A második világháború első nagy tengeri ütközete filmre kinálkozó téma. Michael Powell és Emeric Pressburger dokumentációs jellegű dramatizációja jól felépített, izgalmas és érdekes produkció, bár nem mentes bizonyos hibáktól. Az angol hajóegység tisztjei inkább típusok, mint jellemek és a film legemlékezőbb figurája Langsdorff kapitány, a „Graf Spee” parancsnoka. „A highclass person” — „rendkívül egyéniség” — mondotta róla W. Churchill és a film producerei mindent elkövettek, hogy a nemes ellenfélnek kijáró tisztelet ne sikkadjon el a drámai események folyásában. A megszépítő messziség távlatában, a laplatai ütközet gentlemének közötti konfliktusnak néz ki, akik ismerik és betartják a sportszerű játékszabályokat. Önkéntelenül is az angol filmgyártás nagy tengeri époszára, a „Cruel Sea”-re gondoltunk, amely egészen más oldalról mutatta be a második világháború tengeri drámáit.

A film technikai tökélye és hatásos Vista Vision felvételei különösen a tengeri ütközet képeiben ejtik bámulatba a nézőt, bár kifogásoljuk, hogy a Powell-Pressburger rendező-duó nem tartotta szükségesnek néhány hadműveleti diagram beiktatását, amely világos képet nyújthatott volna a közönségnek a la palatai csatastratégiájáról.

Az egyébként mindvégig izgalmas és részleteiben igen tanulságos film nagyszerű fináléval végződik. Egy amerikai haditudósító helyszíni közvetítésben számol be a német csatahajó utolsó út-

járól, a parton álló, drámai ütközetre váró tömegektől körülvéve.

Jóval átlagon felüli film, bár nem üti meg a „Caine mutiny” és főleg a „Cruel Sea” magas színvonalát.

Gaby

Metro-Goldwyn-Mayer film

Dán mosi

Pészák szombatján 500 székess mozi nyitotta meg kapuit — a Trumpeldor- és a Járkon-u. sarkán, a Social Center épületében, az M. G. M. „Gaby” c. melodrámaival. A „Waterloo bridge” régi meséjének új változatában Robert Taylor és Vivian Leigh helyett, John Kerr és Leslie Caron a 45 óras szerelmi intermezzo főszereplői. Leslie, illetve Gaby, a háborús Londonban élő francia balett-táncosnő — John amerikai ejtőernyős. A szerelmi köztűz már-már házassággal végződné, amikor a fiút — kevésbé szórakoztató feladata — visszahívják ezredéhez. Másnap június 6-ika van. A normandial invázió egyik hídfőjéről hír jön John elestéről. Leslie elkecserecsere, hogy nem lehetett Johnny-é, — mindenképp lesz. Ujjab hír jön. John nem elesett, csak leesett és megsántult.

Lehet-e még ezután a bűnbánó Leslie a csatódott John felesége?

Egy-két könyvfakasztó jelenet után kiderül, hogy kicsire nem nézünk. C'est la guerre!

Annie get your gun (Ragadj puskát, Annie)

MGM-film — T'chelet mosi

A CinemaScope-ban fényképezett, pazar kiállítású musical-filmek után kissé szokatlan volt viszontlátni 1950 legnagyobb kasszasikerét, a Metro, „Annie get your gun” c. zenés vígjátékát. Holott Irving Berlin csupa ritmus zeneszámaival frissebbek, mint valaha és a káprázatos zenésfilmek új csillagai semmi sem jobb, mint a prérik vadvirágát alakító Betty Hutton. Hogy az idő eljárt Annie és barátai fölött, azt nem is annyira a keskeny és széles vászon közötti technikai újítások fejlődéséből láttuk, mint inkább abból, hogy Betty Hutton azóta egyre kevesebbet szerepel. — Howard Keel, akkor még ismeretlen bonviván volt és két olyan kiünő jellemzés, mint Edward Arnold és Louis Calhern már nincsenek az élők sorában.

Aki milderre nem emlékszik, — változatlan érdeklődéssel és élvezettel fogja kísérni a „puskás Annie” bravúrait és Irving Berlin régi, de még mindig kedves slágereit.

Benjamin Pekel.

Az ismeretlen Gromiko

Andrej Gromikórol, a Szovjetunió külügyminiszteréről alig tudnak valamit. A moszkvai „who is who” csak tiszonytalan sorszentel neki, amely alig elég kitérítéseinek felsorolására. Semmi eredetileg nem tudnak róla, csak az, hogy a Sztálin éra alatt hűségesen végrehajtotta a moszkvai utasításokat és csökkönyös „nyet”-mondó volt.

Amikor egyszer egy amerikai újságíró családi életéről és gyermekeiről kérdezte a mostani szovjet külügyminisztert, szárazon válaszolt:

— A saját személyem nem érdekelt engem, de érdekeljen magát so.

A Lukács-ügy

Ceruzaraj a tudósról, a politikusról és az emberről

Szükszavú jelentés adta hírül a minap, hogy Lukács György professzor, a Nagy Imre-kormány közoktatásiügyi minisztere visszaérkezett Romániából a magyar fővárosba és folytatja tudományos munkáját.

A tudós, a nagyhírű esztéta és filozófus a mai Európa szellemi életének kiemelkedő alakja az egzisztencialista filozófiai irányzat Párizsban is igen népszerű bírálója, a történelmi regény, a Nietzsche-probléma, a filozófiai irracionalizmusokat vitatott szakértője, közel egy évtized óta ve-

zéregényisége volt a kommunista világban az antisztalinizmusnak és különösen a sztálini kultúrpolitikát, Zsdánov dilettáns nézeteit bírálta rendkívüli felkészültséggel — nemcsak a marxizmus, hanem az egyetemes emberi kultúra táljáról.

A Rákosi-korszakban keményen meglakolt nézetekért Révai József és Rudas László szokatlan élességgel bírálta álláspontját, de a szovjet folyóiratok is kiközösítéssel fenyegették, ha nem tér jobb belátásra.

Lukács a kommunista mozgalom kitaszítottja volt évekig, de most már nem adta fel meggyőződését. Rákosi többször megfenyegette (sokszor azt hittük, rövidesen letartóztatják), — máskor próbálta őt megvenni — két esztendeje ő kapta a Kossuth-díj nagydíját —, de pár hét múlva egy kommunista párttervezetleten ismét keményen támadta Rákosit, — egyszóval hajlíthatatlan maradt.

A Blum-tézisek feltámadása

A Petőfi-kör vitáiról külön cikket szándékozunk írni, most csak arra utalunk, hogy a kör történelmi-tudományi vitáján — ahol egyébként Lukács jelen sem volt — egy ifjú történész részleteket olvasott fel a Blum-tézisekből annak bizonyítására, hogy Sztálin hibái nemcsak halála után váltak felismerhetőkké. A vita résztvevői ekkor megtapsolták a távtávollevő Lukács Györgyöt.

Néhány hét múlva a Petőfi-kör filozófiai vitáján Lukács döbbenetes erejű logikával merete csapásait a magyarországi sztálinista „filozófusokra”, elsősorban a pártfőiskola közmondásosan tudatlan filozófia-tanárára, Kerékgyártó Elemérré. Mondandóvalóját kiterjesztette a nemzetközi ideológiai élet kérdéseire — az idő bennünket igazolt — mondotta, és végül történelmi bejelentést tett: „Ugy látszik, a Blum-tézisek mégiscsak helyes té-

zisek voltak, helytelen volt visszavonom annakidején.” Hatalmas taps és derűltség követte a bejelentést, — ugyanis ekkor már közis-

Ismét a kormányban

Az október 23-iki események előtt, Lukács nem tartozott Nagy Imre közvetlen köréhez, bár mindig szívesen jövésnyiban voltak. Barátságuk azonban nem két politikusi, hanem két professzor barátsága volt. (Tudni kell, hogy Nagy Imre is egyetemi tanár volt: agrárpolitikát tanított a közgazdasági egyetemen.)

Vendégségben...

A kormány utolsó minisztertanácsa november negyediké hajnalán ért véget. Lukács utána Nagy Imre társaságában a jugoszláv követségre menekült és hetekig élvezte Tito vendégszeretetét. Mivel elismerték őt a legnagyobb élő marxista, elképzelhető, hogy mennyire kellemetlen volt a szovjetnek, hogy azokban a napokban, amikor először vádolták ismét renegát nézetekkel Titót, akkor Lukács György éppen a budapesti jugoszláv követség menedékjogát élvezte.

A professzor ezután az ese-

meztől, hogy milyen tényezők, milyen súlyos fenyegetések nyomán vonta vissza a Komintern előtt Lukács György a téziseit.

Mikor október utolsó napjaiban ismét kormányt alakított Nagy Imre, Lukács György, mint életében anynyiszor, ismét félretette egy időre készülő művét — éppen átfogó etikáján dolgozott — és akárcsak 1919-ben, most is elvállalta a közoktatási tárcát. Hetvenkét esztendejét meghazudtoló energiával látott munkához.

mények további menete szerint ugyancsak Romániába került, mint Nagy Imre és környezete.

Néhány héttel ezelőtt tartott Kádár miniszterelnök első ízben sajtóértekezletet nyugati újságíróknak és egy kérdésre válaszolva, elmondta, hogy „Lukács professzor jó egészséggel örövend és az ő ügye a legproblémamentesebb a Romániában tartózkodó politikusok közül, hiszen ő „csak tudós”, akit egyesek a politikai küzdőterre csaltak. Lehet, hogy rövidesen hazatér.”

Ismét Budapesten

November végén a politikus távozott el az országból, április első napjaiban a tudós érkezett haza. Nem volt ünnepélyes fogadtatás. A professzor nem adott nyilatkozatot sem, mindössze egy hivatalos közlemény jelentette hazaérkezését, mely annyit mond csupán, hogy folytatja tudományos munkáját.

A féltényi szünet után biznyára újult kedvvel és

friss alkotóerővel fejezi be életművének kiemelkedő alkotását, összefoglaló etikai művét.

Most méltán várhatjuk a múltól, hogy a szerző érdekes és újszerű eredményekre jut majd, hiszen bizonyára belefoglalja alkotásába gazdag életének, tudományos és politikai tapasztalatainak lezúrt következtetéseit.

Dr. Benedek Pál

Nagy emberek mosolya

Balzac egyszer megsértett egy addótszótviselőt. Majomnak titulálta őt. Az ügyből becsületértési per lett. Balzac arra hivatkozott, hogy nem lehet sértésnek elfogadni, ha valakit a majom szóval illetnek, hiszen Darwin bebizonyította, hogy az ember a majomtól származik. A bíróság nem tette magáévá Balzac érvelését és elmarasztalta a nagy író.

Az ítélet kihirdetése után Balzac megkérdezte a bírót: — Eszerint nem szabad azt mondani, hogy „maga majom”?

— Nem bizony — válaszolta a bírót.

— És szabad-e a majomnak azt mondani, hogy „igen tisztelt uram”?

— Azt nyugodtan mondhatja.

Erre Balzac a pernyertes adóhivatalnok felé fordult és ezt mondta:

— Isten önnel, „igen tisztelt uram”!

Trygve Lie, az ENSZ volt főtitkára így határozta meg az Egyesült Államok külpolitikáját:

— Nyitott könyv, — általában csekkönyv.

Marlon Brando, az amerikai mozilátogató közönség egyik kedvence, találkozás egy fogadáson Bradley tábornokkal, akivel kellemesen elbeszélgettek. Bradley tábornok részletesen kifejtette véleményét a legutóbbi filmekről, rámutatott arra, hogyan lehetne eloszlítani a amerikai filmválságot, majd a filmsztárokról mondott kritikát.

Ezután változott a téma és a háború problémáját kezdték megvitálni, azaz Marlon Brando vitte a szót és kifejtette, hol követi el a legnagyobb hibát a Pentagon, majd az egyes fegyvernemek gyenge pontjaira mutatott rá, végül hibáztatva, hogy az amerikai hadvezetőség túlzottan bizik az atom- és hidrogénbombákban.

Itt Bradley tábornok hirtelen felugrott és ezt mondta:

— Mister Brandley, én megígérem önnek, hogy soha többé nem fogok véleményemről mondani filmügyekről, de magának is meg kell ígérnie, hogy nem fog beszélni katonai és hadvezetési problémákba.

Brahms nagy tisztelője volt d'Albertnek, de az újabb és újabb házassági botrányok idővel mégis csak az idegeire mentek. A csapodár d'Albert akkoriban éppen az ötödik feleségénél tartott, akivel egy társaságban Brahms felé indult, hogy bemutatassa. Brahms azonban elfordította a fejét a közelítő házaspártól és felmordult:

— Ezt kihagyom. Majd a következő! — mondta és dühösen otthagya a társaságot.

Munkácsy Mihály bécsi tartózkodása idején, a múlt század nyolcvanas éveiben, az egyik ottani újságíró mindenáron azt akarta kideríteni, hogy a nagy magyar festőművész osztrák származású.

— Nem volt fiatal korában más neve a mesternek? — kérdezte az újságíró.

— Hogyne — felelte Munkácsy kedélyesen —, akkor még Miska volt a nevem.

Molière „Tartuffe”-jének előadását Lamoignon, a cenzura hivatali elnöke be tiltotta — ugyanaz, akiről a címszereplő figuráját akár már meg is mintázhatta volna. A nagy vígjátékíró a be tiltást és szavakkal jelentette be, az előadásra váró közönségnek:

— Az elnök úr nem enged meg, hogy játsszuk.

Kemény gerinccel

De Lukács professzor nem hajtott fejet. Kényszerítettek ugyan az önkritikára, ő azonban ennek keretében nyíltan és a sorok között továbbra is fenntartotta álláspontjának minden lényeges elemét. S bár könyvei sokáig nem jelenhettek meg Magyarországon, s bár éveken át csak elméletben volt tanár a budapesti egyetemen, de katedrája nem volt, s bár már megpróbálták őt minden eszközzel, — fenyegetésekkel és kitüntetésekkel —, nézeteinek megtaga-

Életrajz helyett

Gazdag zsidó polgári családnak gyermeke. Édesapja a legnagyobb szegedi bank vezérigazgatója, s természetesen közgazdasági pályára szánja fiát. Az ökonomia helyett azonban az irodalom — elsősorban a klasszikus német irodalom — gyakorolja a legnagyobb hatást a fiatal Lukácsra, vagy ahogy ő szokta mondogatni: a kamatlibaknál sokkal jobban érdekelték a verslábak...

Alig húsz éves korában, 1904-ben, hatalmas kétkötetes művel lép a nyilvánosság elé: „A modern dráma története” címmel és megnyeri vele a Kisfaludy társaság nagydíját. Utána egyre-másra jelennek meg tanulmányai, könyvei s legfőbb jellemzőjük az elmélyültségen és páratlan tárgyi tudáson kívül a szerző mélyeséges ragaszkodása és tisztelete a

klasszikus esztétika alapelvei iránt.

Aki fiatalkori műveit forgatja, nyomát sem lel benne a későbbi forradalmárnak. Lukács egycsapásra vált forradalmárrá. Közvetlenül 1919 előtt kerül kapcsolatba a haladó mozgalommal s rövidesen a szélső bal szárnyon találkoznak belével. A tanács-köztársaságban közoktatásügyi népbiztos.

Az ellenforradalom elől nyugatra emigrál, ahol előbb a kommunista sajtóban dolgozik, majd ismét irodalomelméleti munkásságba kezd, később újból politikai szerepet vállal. Vezetője lesz az illegális Kommunista Magyarországi Pártjának.

A tudós azonban soha nem tudta önmagában szétválasztani az elméleti embert a gyakorlati politikusától. Kládja a híres Blum-téziseket.

Az ellenforradalom elől nyugatra emigrál, ahol előbb a kommunista sajtóban dolgozik, majd ismét irodalomelméleti munkásságba kezd, később újból politikai szerepet vállal. Vezetője lesz az illegális Kommunista Magyarországi Pártjának.

A tudós azonban soha nem tudta önmagában szétválasztani az elméleti embert a gyakorlati politikusától. Kládja a híres Blum-téziseket.

Az ellenforradalom elől nyugatra emigrál, ahol előbb a kommunista sajtóban dolgozik, majd ismét irodalomelméleti munkásságba kezd, később újból politikai szerepet vállal. Vezetője lesz az illegális Kommunista Magyarországi Pártjának.

Az ellenforradalom elől nyugatra emigrál, ahol előbb a kommunista sajtóban dolgozik, majd ismét irodalomelméleti munkásságba kezd, később újból politikai szerepet vállal. Vezetője lesz az illegális Kommunista Magyarországi Pártjának.

Az ellenforradalom elől nyugatra emigrál, ahol előbb a kommunista sajtóban dolgozik, majd ismét irodalomelméleti munkásságba kezd, később újból politikai szerepet vállal. Vezetője lesz az illegális Kommunista Magyarországi Pártjának.

Az ellenforradalom elől nyugatra emigrál, ahol előbb a kommunista sajtóban dolgozik, majd ismét irodalomelméleti munkásságba kezd, később újból politikai szerepet vállal. Vezetője lesz az illegális Kommunista Magyarországi Pártjának.

Az ellenforradalom elől nyugatra emigrál, ahol előbb a kommunista sajtóban dolgozik, majd ismét irodalomelméleti munkásságba kezd, később újból politikai szerepet vállal. Vezetője lesz az illegális Kommunista Magyarországi Pártjának.

Az ellenforradalom elől nyugatra emigrál, ahol előbb a kommunista sajtóban dolgozik, majd ismét irodalomelméleti munkásságba kezd, később újból politikai szerepet vállal. Vezetője lesz az illegális Kommunista Magyarországi Pártjának.

KERESZTRETJÉNY 218

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		16		17		18		19		20		21		
22	23		24		25		26		27					
28			29			30		31				32		
		33	34		35		36	37			38	39		40
41	42		43		44		45			46		47		48
49				50		51			52				53	
54				55				56						57
58			59				60			61				62
63			64				65			66	67		68	
		69				70				71		72		
		73				74				75	76		77	
78					79				80			81		82
83				84	85		86			87			88	
89										90				

Visszintés: 1. Morál. — 6. Orosz zeneszerző és zongoraművész. 16. Héber fény. 17. Nem ezt. 19. Azonos betűk. 20. Összetett mássalhangzó. 21. Ötlet. 22. Spanyol festő. 26. Osztrák államférfi. 28: Vissza: egy idegen nyelv. 29. Tejtermékes tészta. 31. Vissza: helyhatározó. — 32. Kevert sura. 33. Azonos betűk. 35. Héber pásztor fordítottja. — 36. Ázsiai állam. 38. Forgó része. — 40. I-vel becézett férfinév. 41. Téves. 44. .... alásan. 46. Híszkény. — 48. Azonos magánhangzók. 49. Tudost betű keverve. 51. Európai államfő (két utolsó betűje felcserélve). 52. Régies üriember, a 3-ik kockában duplabetű. 54. Francia forradalmár. — 56. Modern francia zeneszerző, előtte keresztnevének első két betűje. — 58. Héber ügyes mássalhangzó. 59. Kéves latinul. 60. ...anovics. 61. Világifjúsági találkozó. 62. Ilyen bér is van. 63. Tiltó szó. 64. Arany idegen nyelv, végén felesleges e. — 65. Francia lecke. 67. Csomag. 69. Francia költő fon. 70. Délamerika felszabadítója a spanyol uralom alól. — 72. Fonal. 78. Német író. — 79. Működésbe hozza a fo-

gaít. 77. Héber személyesnévmás. 78. Héber napilap. 79. Francia államférfi, „A tigris”. 82. Y. D. 83. I-vel cselekmény. 84. Járnak rajta. 86. O. J. E. 87. Hivatalnok. 89. Az Amerikai Atomenergia Bizottság elnöke. — 90. Orosz államférfi, az első kockában összetett mássalhangzó.

Függőleges: 1. Albán vezető kommunista. 2. Híres spanyol utazó. 3. Reá (ék. hiány). 4. H-val mindegyik franciául. 5. Aszfalt készülő belőle. 7. Aida fele. 8. Borítékon van. — 9. Vadállatok (ék. hiány). 10. Ellen - latin összetételekben. — 11. Orosz költő, a 7-ik kockában összetett mássalhangzó. — 12. Orosz női név. 13. Gyűlölet. 14. Madár. 15. Jordánia új miniszterelnöke. — 18. Elméletben. 23. Fonetika mássalhangzó. 24. Szent idegen rövidítése. 25. Összetett

mássalhangzó. 27. A-val nehézfegyvernem. — 30. Nem szabad. 34. ...id, tel-avivi mozi. 37. Mező (ék. hiány). 39. Héber felfedezések. 42. Francia folyó. 43. Harisnyát javítani (fonet.). 45. Héber női név. — 46. N. R. P. — 47. Csere. — 50. Kettősség. 52. Mápj-párti Kneszet-képviselő. 53. Tiltó szó. — 55. O-val az utolsó betű előtt angol republikánus a XVII. századból. 56. Könnyű - franciául. 57. Pár. 60. Kényelmes, vonzó, duplabetű-hiány. 64. Két szó: görög föld és francia király. 65. Kellemetlenül hosszú arca van (ék. hiány). 66. Virág, az utolsó kockában összetett mássalhangzó. 68. Kevert láz. 69. Rómán ördög. — 70. Kevert rabló. 71. Ráhullajt. 73. Szintelen. 74. Lecke része. 76. A legújabb állan. 78. Család része. 80. Francia zárda rövidítése. 81. U. O. L. 85. Azonos betűk. 88. Kérdőszó.

PÉNZTÉRKSZERRE, ezüstre, briliánsra, minden értéktárgyra azonnal folyósít
LOMBARD TIFERET T. A., Rotenschild 31. tel. 4976
(Allenby-sarok) R A J N A

UJ KELET REJTVÉNYPALYAZAT SZELVENY 218
PARTONKIVÜLI NAPILAP
Név: .....
Cím: .....

VILLA A DOMBTETŐN

(Kisregény)

Írta: SOMMERSET MAUGHAM

A villa a dombtetőn állt. A főhomlokzat teraszáról pompás kilátás nyílt Firenzére, mögötte pedig ódon kert terült el, kevés virággal, gyönyörű, öreg fákkal, dobozalakúra nyest selyvénykerítéssel, gyepes sétatávokkal és egy mesterséges barlanggal, melyben ezüstcsengésű csobogással csörgedezett egy kis patak hűvös vize. Magát a házat a tizenhatodik században építette egy firenzei nemes úr, akinek elszegényedett ivadéka eladták egy angol családnak s ez a család hívta meg néhány hónapra a villába Mary Pantont.

A szobák tágasak, boltozatosak voltak, de — érdekesképpen — mégsem túlméretezettek és a háromtagu személyzet tökéletesen elegendő volt a háztartás vezetésére és ellátására.

A ház belsejét kevés, de finom minőségű antik bútor díszítette, amely egyéni jellegzetességgel töltötte el a levegőt. Központi fűtés nem volt ugyan és, amikor március végén Mary megérkezett, még hűvös volt az időjárás, de a fürdőszobák, amelyeket már az új tulajdonos építtetett, kényelmessé tették a villát és elviselhetővé az ottartózkodást. Most, júniusban, Mary ideje javarészt a teraszon töltötte, ahonnan Firenze templomait és kupoláit szemlélhette, vagy pedig a kertben pihent.

Megérkezése után, az első időkben sokat kószált lent a városban és sorajárta a látnivalókat. Tavasz délelőttökön az Uffizi-képtárban, vagy a Bargello-palota kiállításai termeiben bölyngött, meglátogatta a templomokat és celtalanul kóborolt Firenre régi utcáin, de az utóbbi időben csak olyankor ment le a városba, ha baráti körbe vacsorázott valahol. Tökéletesen kielégítette, ha a kert nyugszékében pihenhetett és olvashatott. Amikor pedig valami változatosságot kívánt, szívesen járta a környező vidéket Fiat-kocsiján. Úgy érezte, hogy semmi a világon nem lehet olyan elragadó, mint a toszkániai táj raffinált ártatlansága. Amikor a gyümölcsfák virágborultak, kibuggyantak a topolyafák rügyei és szikrázóan friss színűk kiharsogott az olajfák szárkés örökzöldjéből, Mary olyan felszabadultságot érzett, amelyben — azt hitte — sohasem lesz része többé. Férjének egy év előtti tragikus halála óta izgalmas és gondterhes hónapokat élt át, ügyvédjeivel való hosszadalmas tárgyalásai, akik megkísérelték megmenteni számára vagyonát megmaradt roncsait, fájdalma és gyászja, megviselték idegét. Így hát boldogan fogadta el Leonardék meghívását a nagy, régi házba, hogy idegei lecsillapodjanak és nyugodtan megfontolhassa, mihez kezdjen életével. Boldogtalan házasságának nyolc zaklatott éve után, harmincesztendőskorában itt állt, letörve és kifosztottan. Gyöngyörán és néhány kisebb ékszerdarabon kívül csak csekély összegű járadék maradt férje után, mely szigorú beosztással éppen csak a szerény életmódhoz volt elegendő.

Nos, a helyzet mindenesetre kedvezőbb volt, mint amilyennek eredetileg látszott, amikor az ügyvédek komor arccal kijelentették, hogy az adósságok kiegyenlítése után valószínűleg semmi sem marad.

III pillanatban, — két és félhónapos firenzei vakáció után — úgy érezte, hogy még ezzel a lehetőséggel is szembe tudott volna nézni. Amidőn elutazott Angliából, ügyvédje, egy öreg ember és régi barát, megveregette a kezét.

— Nem kell törődnie semmivel sem, kedvesem — mondotta — csak azzal, hogy mielőbb visszanyerje egészségét és életét. Egy szót sem szólok a szép arcoskájáról, mert annak semmi sem árt. Maga fiatalasszony, még hozzá nagyon osinos fiatalasszony és semmi kétségem azíránt, hogy hamarosan újra férjhezmegy majd. De legközelebb ne menjen férjhez szerelemből, súlyos hibát követne el, csakis érdekből, a társadalmi érvényesítés kedvéért és azért, hogy ne legyen többé egyedül.

Mary nevetett. Késérő tapasztalatai voltak és egyáltalában nem állt szándékában újra magára venni a házasság bilincseinek kockázatát. Elégé különösnek tűnhetett tehát, hogy e pillanatban mégis pontosan azt a lehetőséget mérlegelte, amelyet a furfangos, öreg ügyvéd tanácsolt. Nagyon is úgy látszott, hogy éppen ma délután határozza el magát erre a lépésre. Edgár Swift bizonyára már útnan is van a villa felé. Negyedórával ezelőtt telefonált, közölte, hogy váratlanul Cannesba kell utaznia lord Seafairhez, előbb azonban sürgősen találkozni akar Maryvel. Lord Seafair India minisztere és e hirtelen intézkedés csak azt jelentheti, hogy Edgárnak felajánlja a megítélt megbízatást, amely annyira kedves volt szívének. Sir Edgár Swift — éppúgy, mint atya — az indiai polgári közigazgatás tagja volt és igen nagy karriert futott be. Öt éven át kormányozta az északnyugati tartományokat és kormányzóóságának egy nyugtalan, zavaros periódusában tanubizonyosságot tett kitűnő képességeiről. Megbízatása letétével nyilvánvalóvá vált, hogy az indiai kormányzóóság legtehetségesebb főtisztviselője, megbízottja, hogy kitűnő adminisztrátor, aki rendkívül elismert ugyan, de egyszersmind tapintatos is, határozott, de nagylelkű és mérsékelt. A hinduk és muzulmánok szerették és bíztak benne. Mary pedig kislánykora óta ismerte őt. Amikor édesapja, még fiatalon, meghalt és Mary édesanyjával együtt visszatért Angliába, Edgár Swift, valahányszor csak hasautazott, idejének nagyrészt velük töltötte. Amikor Mary még kisgyermek volt, Edgár gyakran vitte őt cirkussba, később pedig moziba, színházba. Születésnapjára és karácsonyra ajándékokat küldött. Amikor Mary tizenkilencéves lett, anyja egy napon így szólt hozzá:

— A te helyedben, drágám, kevesebbet foglalkoznék Edgárral. Nem tudom észrevetted-e, szerelmes beléd.

Mary nevetett. — Ugyan anyám, hiszen egy öreg ember.

— Negyvenhárom éves — válaszolt anyja fanyarul.

Amikor Mary két évvel később férjhezment Matthew Pantonhoz, Edgár gyönyörű smaragdokat küldött nászajándékkul. És csodálatosan viselkedett akkor is, amikor kiderült, hogy Mary házassága nem boldog.

Néhány héttel ezelőtt, kormányzói megbízatása lejár-

talával visszatért Londonba, ahol megtudta, hogy Mary Firenzében tartózkodik, erre utánament Firenzébe. A hetek múltak és Marynek, ha nem akarta volna akkor is észre kellett vennie, hogy Edgár csak alkalmas pillanatra vár, hogy megkerje a kezét. — Mióta is szerette már? Ahogy Mary visszagondolt gyermekkorára, úgy emlékezett, hogy tizenötéves lehetett, midőn észrevette, hogy a férfi számára immár nem kisgyermek többé, hanem ifjú leány. Ez a hosszú, hűséges várakozás meghiúsult volt, no meg a helyzet is megváltozott időközben, a tizenkilencéves lány és negyvenhároméves férfi helyett most a harmincéves asszony állt szemben az ötvennégyéves férfivel. A különbség sokkal kevésbé szembetűnő és Edgár nem ismeretlen indiai kishivatalnok, hanem beérkezett férfi. El sem lehetett képzelni, hogy a kormányzó felmentse őt állásától. Edgár arra született, hogy érvényesüljön és nagy karriert fusson be.

Mary teljesen egyedül állt a világon. Időközben édesanyja is meghalt, nem voltak hozzátartozói, senkije sem volt, akireh annyira vonzódtott volna, mint Edgárhoz.

— Bárcsak el tudnám magam határozni végre — szölt önmagához.

Edgárnak most már minden pillanatban itt kell lennie. Vajjon a szalonban fogadja, — amelyet minden utikalauz megemlít az ifjabb Ghirlandaio alkotta freskókkal kapcsolatosan, komor pompájú reneszánsz bútorával és csodálatos kanderláberével. Túláságon ünnepélyes és káprázatos szoba ez és Mary úgy érezte, hogy az alkalomhoz nem illő merev, ünnepélyes hangulatot teremtene. Végül is úgy döntött, hogy legjobb lesz a teraszon, ahol eszténként üldögélni szokott s gyönyörködni a kilátás megunhatatlan szépségeiben. Így természetesebbnek látszott. Ha Edgár csakugyan feleségül akarja kérni, mindkettőjük számára sokkal könnyebb lesz künn a szabad ég alatt egy csésze tea mellett, miatt Mary egy szelet kalácsot majszol majd. Az elrendezés megfelelő, anélkül, hogy időszertlenül regényes lenne.

A teraszon nagy cserpeken narancsfák állottak és márványköporsók, amelyekre vidáman futottak fel a kuszörzések. A teraszt szegélyező kőkorláton bizonyos távolságban egymástól öreg kővázák voltak elhelyezve, a két sarokban pedig egy-egy csorba, letévedett barokk szent.

Mary leheveredett egy nyugszékre, cseppetlen Ninának, a szobalánynak teáért. Egy másik szék Edgárra várakozott. Az égbolton egyetlen felhő sem látszott, az alatt fekvő város a júniusi délután lágy, áttetsző fényben fürdött. Mary hallotta, hogy kocsis kapaszkodik félfél a szerpentin és egy perccel később, Ciro, Leonardék komornyikja, Nina férje, kivette Edgárt a teraszra. Magas, ápolat külsejű férfi, jószabott kék öltönyben, választékos, kisportolt külsővel. Ha Mary történetesen nem tudta volna, akkor is kitalálhatta, hogy kitűnő teniszjátékos, remek lovas és kiváló céllövő. Amint levetette kalapját, eltűnt a dús, fekete, hullámos haja, alig észrevehetően keverve szürke szálakkal. Keskeny arcát bronzszínűre sűtötte az indiai nap; erősvonalú áll, sasorr, barna szem a dús szemöldök alatt, mélyfekvő és élestekintető. Ötvennégy? Egy nappal sem látszott többnek negyvenöt évesnél. Jóképe férfi, erje teljében. Méltóságos, anélkül, hogy kihívó volna. Biztonságot sugárzó. Olyasvalaki, akit semmiféle kelemetlenség nem hoz ki a sodrából és semmiféle szerencsétlenség nem ejt kétségbe. Ezáltal sem vesztetett időt felesleges beszélgetésre.

— Ma reggel Seafair felhívott telefonon és a leghatározottabb formában felajánlotta számomra a kormányzói tisztséget Bengáliában. A körülmények figyelembevételével a külügyminisztériumban úgy határozta, hogy nem biznak meg az ügyvel valakit, akinek előzetesen még tanulmányoznia kellene az indiai körülményeket, hanem azt választják, aki már ismerős a helyzettel.

— Természetesen elfogadta?

— Természetesen. Valamennyi között ez az a munkakör, amelyet a legszívesebben válllok.

— Olyan boldog vagyok.

— Ezzel kapcsolatban természetesen felmerült egy csomó megtárgyalni való és úgy rendeztem ügyemet, hogy ma este Milánoba utazom, onnan repülőgéppel megyek tovább Cannesba. Mindössze két-három napig maradok. Meglehetősen unalmas és fárasztó lesz, de Seafair feltétlenül ragaszkodott az azonnali tárgyalásokhoz.

— Ez csak természetes.

Gyengéd mosoly jelent meg a férfi határozott vonalú keskeny ajkán, szeme fénylett.

— Tudja, kedvesem, hogy nagyon fontos pozíciót késztülök elfoglalni. És ha minden sikerül, újabb tölát tizhetek csakóm mellé.

— Bizonyos vagyok benne, hogy sikerülni fog.

— Persze mindez rengeteg munkát és óriási felelősséget jelent. De ez az, amit szeretek. És természetesen megkapom érte az ellenszolgáltatást. A bengáliai kormányzó állás magas méltóságot jelent. Nagyon szép, előkelő házban fogok lakni, csaknem palotában. Sok fogadást kell majd rendeznem.

Mary jól látta, mire irányul mindez, de olyan ártatlanul ragyogó mosollyal tekintett a férfire, mintha fogalma sem lett volna róla. Kellemesen izgatott állapotban volt.

— Természetesen egy férfinak ilyenfajta pozíció betöltéséhez feleségre van szüksége. Rendkívül körülményes volna ez egy agglégény számára.

Az asszony szeme ártatlanul fénylett, amikor megszö-

lt: — Bizonyos vagyok abban, hogy óriási választéka van olyan asszonyokban, akik boldogan megosztják magával ezt a magas méltóságot.

— Nem hiába töltöttem harminc esztendőt Indiában, hogy észre nem vettem volna, mennyire igaza van, Mary kedvesem. Sajnos, azonban, csupán egyetlen egy asszony van a földön, aki ebből a szempontból számításba jöhet, s akivel kapcsolatban valaha is házasságra gondoltam volna.

Oh, tehát megérkeztünk. Igent, vagy nemet mondjon? Istenem, Istenem, milyen nehéz határozni. A férfi kérdő arckifejezést vetett feléje szemöldökének árkaája alá.

— Mondok azmi valamit újat, ha bejelentem, hogy

copfos kislánykora óta fűlig szerelmes vagyok magába? Mit szólhat erre az ember? Az ember boldogan felkacag.

— Oh Edgár, milyen lehetetlenségeket beszél.

— Maga a leggyönyörűbb teremts, akit valaha is ismertem és a legelbűvölőbb. Természetesen mindig tudtam, hogy nincsenek esélyeim. Huszonnégy évvel idősebb vagyok. Az apja lehetnék. Gyanítom, hogy kislánykorában boldond öregembernek tartott.

— Soha! — kiáltott Mary nem éppen teljes őszinteséggel.

— Mindenesetre, amikor végül is szerelmes lett, egészen természetes volt számomra, hogy az illető fiatalember, aki korban is magához illő. Kérem, higye el, ha mondom, amikor megirta nekem, hogy férjhezmegy, szívőből kívántam, hogy boldog legyen és szörnyen szerencsétlen voltam, amikor kiderült, hogy nem az.

— Talán Matthew és én is bűlságosan fiatalok voltunk a házasságra.

— Sok víz folyt el a hidak alatt azóta és most szeretném tudni, hogy a kettőnk közötti korkülönbség még mindig olyan fontos-e a maga számára, mint akkor volt?

Ez olyan nehéz kérdés, hogy Mary jobbnak látta, ha nem válaszol rá, hanem várja a folytatást.

— Mindig ügyeltem testi kondícióm épségére, Mary. Nem érzem magam öregnek. De mégis, legnagyobb baj az, hogy az évek maga felett nyomtalanul múltak el és most még szebb, mint valaha.

Az asszony mosolygott.

— Lehetséges, hogy kissé ideges, Edgár? Ezt sohasem hittem volna. Maga, a vasember!

— Kis szörnyeteg. De tökéletesen igaza van és bármennyire vasból való vagyok is, maga tudja a legjobban, hogy kicsiny ujjai közt viasszá válok.

— Ha nem tévedek, most feleségül akar kérni engem?

— Pontosan. Megrémült, vagy meglepődött?

— Semmiesetre sem rémültem meg. Tudja Edgár, nagyon szeretem magát. Véleményem szerint maga a legcsodálatosabb férfi, akit valaha is ismertem. Borzasztóan hízeltő rámnézve, hogy feleségül akar venni.

— Tehát elfogad?

Furcsa félelemérzés fogta el az asszony szívét. Bizonyos, hogy Edgár igen jókölsejű. És megremegettette a gondolat, hogy a bengáliai kormányzó felesége lehet. A fénylő életmódra gondolt, a szórakozásokra...

— Most tehát két-három napra elutazik?

— Legfeljebb három napra. Seafairnak vissza kell térnie Londonba.

— Beleegyeznek, hogy csak akkor válaszoljak, ha maga is visszajött?

— Természetesen. A jelenlegi körülmények között ez ésszerűnek látszik. Érzem, jobb, ha gondolok, mielőtt dönt, mert hiszen, ha biztos volna abban, hogy a válasz „nem” — akkor nem gondolkoznék felette.

— Ez igaz — mosolygott Mary.

— Nos, akkor ebben maradunk. Attól tartok, hogy most búcsúznom kell, ha nem akarok lekésni a vonatról. Mary kikísérte az autóg. — Közölte már a hercegnővel, hogy ma este nem mehet el a vacsorára?

— Igen. Felhívtam telefonon és megmondtam, hogy néhány napra váratlanul el kell utaznom.

— Megmondta, hogy miért?

— Ismeri az öreg zsarnokot — mosolygott elnézően a férfi. — Összeszűdött, lehordott, hogy az utolsó pillanatban bennhagyom a csávában, úgy hogy meg kellett válnom az igazat.

— Bizonyára fog majd találani valakit maga helyett — szölt Mary tárgyilagosan.

— Drágám, remélem, hogy most, miután én nem kísérek haza a vacsoráról, magával viszi Círot?

— Nem lehet. Ma estére Nina és Ciro kimenőt kap-

nak. — Azt hiszem, hogy nem elég biztonságos ezeken az elhagyott erdei utakon éjszaka egymagában autózni. Féltém magát. De ugye, megtartja az ígértét?

— Milyen ígértét? Oh revolver?! Igazán neveltségnek találom. A toszkániai országútiak éppen olyan biztonságosak, mint az angliaiak. De ha magát megnyugtattja a gondolat, ma estére magamhoz veszem a revolvert.

Sir Edgár az angol ember gyanakvásával külföldön mindenütt veszélyt szimatolt és tudta, hogy Mary szenvedélyes autóvezető, aki kocsiján egymagában összeviszsa barangolja a környező vidéket. Így hát ígértét vett Marytól, hogy a revolvert állandóan magánál tartja, ha kirándul.

— A vidék tele van rongyos munkásokkal és koldus menekültekkel — mondotta. — Egyetlen nyugodt perccem sem volna, ha nem tudnám, hogy szükség esetén meg tudja védeni önmagát.

A komornyik az autó mellett állt, hogy besegítse a kocsiba. Edgár ötvenlítés bankjegyet nyomott a markába.

— Ciro, idefigyeljen, elutazom néhány napra. Ma este nem kísérek le a Signorát a városba. Legyen rá gondja, hogy a revolvert magához vegye, mielőtt elindul hazáról. Megígéri, nem felejtí el?

— Rendben van uram.

II.

Mary a tükör előtt állt, arcát készítette ki a ma esti vacsorához. Nina mögötte állt és érdeklődéssel figyelte a műveletet, itt-ott kértlen tanácsokkal szolgálván. A Leonard családnál eltöltött évek alatt felszedett egy csomó angol szót, Mary viszont jócskán megtanult olaszul, úgy hogy kitűnően megértették egymást.

— Gondolod, hogy elég rúzt raktam fel, Nina?

— A Signora gyönyörű arcbőrének egyáltalán nincs szüksége rúzra.

— A többi asszonyok mind alaposan ki lesznek készíve és, ha nem teszek fel egy kicsit, úgy nézek ki, mint egy halott.

Belebüjt csinos ruhájába, feltette a kiválasztott ékszereket, feltűzött a fejére egy neveltségesen apró és furcsa, de csinos kalapot.

(Folytatás kedden.)

Az izraeli festők és szobrászok évi kiállítása

Minden évben fokozatosan kifejeződik az a meggyőződésünk, hogy valami nincs rendben az izraeli művészek évi tárlata körül. Valahogy másképpen kellene azt rendezni. A kiállítás ugyanis nem képviseli teljesen az izraeli művészek többségét. Három fő rendezési hiba tűnik fel első látásra a kiállítást szemlélőnek:

1. Izrael legismertebb művészei (Ardon, Mokady, Janicu, Zaritzky, Castel, stb.) távollattartják magukat a kiállítástól; 2. Az utóbbi tíz év (tehát újabb olé) művészeinek egyrésze viszont azért nem állít ki, mert az Izraeli Festők és Szobrászok Egyesülete nem veszi fel őket tagnak az egyesületbe. Allítólag bizonyos, művészetben kiváló nehézségeket gördítettek az új tagok felvételéhez; 3. A kiállító újabb művészek nagy serege az, hogy a rendezőség nem ugyanazon a helyen, nem a múzeumban állította ki az egyesületen kívül álló művészek műveit, hanem az egyesületnek az Alcharizi utcában levő — egyébként nagyon impozáns — otthonában. Ezt a sérelmet semmi sem enyhíti, hiába a helyszükével való indokolás. — Mindazok a művészek, akiknek művei az Alcharizi utcában díszítik a falakat, félre nem magyarázható diszkriminálást látnak ebben az elrendezésben.

E kulisszatitkok előrebocsátásával megállapíthatjuk, hogy mindkét kiállító teremben látható egészen jó, közepes és vegyes mű is. Az általános művészi tendencia az ideai „termésben” a realizmus felé hajlás, még inkább, mint az előző években és ilyen arányban a teljesen absztrakt művek száma kisebb, mint szokott lenni. Különben ugyanez a művészeti tendencia érezhető ma Európa minden országában és az izraeli művészet szervezői képez Európával.

A múzeum termeiben a csaknem 200 kép közül kiállnak — legalábbis számunkra — elsősorban Jakov Eisenscher képei, a „Galambok” és az „Esd”, mindkettő a művész egyszerűsített, stilizált, új kifejezési formájában, amely sok érzést, elmélyülést fejez ki és színei a komoly művész fegyelmességét, valamint Eszter Percec-Ered játszó gyermekeket ábrázoló képe, amely természetes mozdulataival és komor színeivel elbűvöl.

Igen érdekesek Hoffner Dán szürrealizmusra hajló jól megrajzolt és kitűnő, mely színezésű képei, Jochánán Simon nagy méretű gálili tája, Tauber Blanka sötét színezésű, meleg hangulatot keltő cefái tájképe, Alexander Stefan derűs „Anyá és gyermeke” (jóllehet régebbi stílusa impozánssabb és erőteljesebb), Dávid Witman kedves hátfai tája, Dávid Gilboá gálili mandulafái, Szilárd Klára ragyogó színezésű üvegre festett és kivilágított „Profétá”-ja. Ez az érdekes kísérlet egyedülálló a kiállításon.

A rajzok közül kiemelkednek Smuel Katz „El-Aris”-a, J. Kimchi nyugodt, nemes vonalú „Rajz”-a, Rivka Rieger biztos kézzel megrajzolt női figurája, Jakov Pins két színes metszete, japán-kínai tekerés-ráma keretükben. Mordecháj Ávnieli „Kinaret”-je és „Tibériás”-a finom, hangulatos munkák. Jossel Bergner élettelen témájú, de tehetségesen megrajzolt, komor képei mint rendesen felkeltik az érdeklődést. Kosszonoghy járkóni tája ragyogó színezésű és álomszerű hangulatot kelt.

Az absztrakt irányzatot a kiállításon főleg Kahana, Okschi és Wechsler képviselik kimondottan intellektuális kifejezésükkel. A kiállításnak egy vendégművésze is van: a jelenleg

Izraelben tartózkodó Mane-Katz, aki két impozáns képet küldte el a kiállításra (Zenészek, Tájkép).

A domborművek közül el-

Smuel Katz: EL-ARIS.

maradhatatlan Arje Merser két kisméretű ezüstlapra kialakított féldomborműve, az egyik halásus asszonyokat, az egyik kabbalistát ábrázol. Elul Kosszo Profétája, speciális „kosszói”, hosszított

vonalaival ellentétben áll a többi szobrokkal, amelyek csaknem kivétel nélkül mind a klasszikus irányzatot favorizálják. Szép és nemes vonalú Batja Lischansky két műve: női fej és Ben-Cvi államelnök feje. Priver ülnője jól hat nyugodt, kiegyensúlyozott vonalaival. Binjámin Tázusz szép kompozíciójának inkább az „Akrobaták” címet dttuk volna, viszont ő „Jichák feladózását” akarja vele kifejezni.

Az Alcharizi utcában levő Izraeli Festők és Szobrászok Egyesületében kiállított száz kép általában hangulatos benyomást kelt és számos tehetséges mű van közöttük.

Kiemelkednek a képek közül Ráchel Cegla „Akko”-ja, Percec Weinreich gyümölcs-szállítást ábrázoló kubista képe, Riza Kraid portréja, Oháli cefái tája, Ezra Saron szövi asszonyai, stb. Hella Rayoni ötletesen összeállított vászon és színes papír ragasztott képe lényegesen jobban hat, mint amelyeket eddig láttunk tőle, de szerintünk ez sem művészet még.

A két tucat kiállított szobor közül egyik sem emelkedik az átlagos fölé.

m. g.

Jönnek a magyarok, de hogyan...

„Felkérjük vendégeinket, ne foglalják el fél óránál hosszabb ideig az asztalokat. Törsvendégeink is igényt tartanak azokra.” — Ez a szöveg olvasható a bécsi „Rendő” és „Európa” eszpresszók asztalain elhelyezett kis táblákon — kizárólag magyar nyelven. Ezt a két belvárosi eszpresszót özőnlötték el legerősebben a magyarok. A szöveg — félreérthetetlen.

November elején, amikor az első menekültek Ausztriába érkeztek, nemzetközi hősként ünnepezték valamennyit. — Idegen emberek ezerszínű magyar bankjegyet nyomtak kezükbe az utcán, az üzletekben nem hagyták őket fizetni, az osztrákok versengtek, ki láthat vendégül magyar menekültet. A bécsi lányok levették az ágyuk felett függő James Dean fényképét és Maléter Pál képét akasztották helyére. A „Lido in Maxim” magyar striptease górlőket hirdetett. Ami magyar volt, vonzotta a közönséget.

Jótekonysági panamak
A jótekonysági szervek ontották a segélyeket. Olyan emberek, akiknek sohasem volt több, mint két öltözöt ruhájuk egyszerre, most tucatnyi ruhát őriztek bőröndjeikben...

A menekültek egyre jöttek és a segélyszervek szaporodtak. Végül, hogy megakadályozzák a visszaéléseket, bizottságot hoztak létre, hogy koordinálja a szerveket. Azután még több ilyen bizottságot alakítottak. — Észőbb olyant, amely a koordináló bizottságok munkáját koordinálja. A bizottságok számával egyenes arányban szaporodtak a panamak. A magyar forradalom, a menekültek segélyezése jó üzletnek bizonyult. Már novemberben kitört az első bot-

Irta: Havas László

rány. Amikor egy bécsi lapban leleplezték, hogy az „Egyetemisták Segélyező Nemzetközi Szövetség” elnöke, Johanson, dán egyetemi tanár, több ezer dollárt lopott el a segélypénzekből, a szövetség erőlyes tiltakozást küldött be a laphoz. Lényegesen ez volt: a cikk valótlanságokat tartalmaz, mert 1. nem Johanson, hanem J. Johansen az elnök neve és 2. nem dán, hanem norvég. A lopás tényét nem tagadták. Amikor később — 1957 februárban — az Osztrák Egyetemisták Szövetség és a W.U.S. (Egyetemisták Világszövetsége) a magyar főiskolák segélyezése feletti nemes versenyben összekaptak és kölcsönösen revizorokat küldtek egymás nyakára. — az egyik ellenőrző jelentéséből kiderült: az osztrák szövetség kifizetett 212 ezer schillingt. Igazgatási költség erre az időszakra 348.000 schilling.

Hová lehet még menni?
Közben folyt a magyarok kivándorlása a világ minden tájára és fogytak a segélypénzek. Mig szinte teljesen elfogytak. Nem a matcajny ruhát őriztek bőröndjeikben...

Ma még negyvenegyezer magyar menekült tartózkodik Ausztriában. 130.000 utazott tovább. E hó elején az Egyesült Államok bécsi konzulátusa bejelentette, hogy minden további kivándorlást leállítanak. A már regisztráltak között, hogy n. tápláljanak reményeket. Ez az intézkedés körülbelül huszezer embert érint. A bejelentés nyomán, mint az osztrák sajtó közölte, egy hét alatt az ausztriai magyar menekülttáborokban negyvenhét kísérletet meg öngyilkosságot.

ZENEÉLET

Pészách hetében Tel-Aviv egyetlen zenei eseményét Josef Krips kiváló bécsi karmester búcsú-hangversenye képezte a Filharmónikus Zenekarral. Oly sürtye kellett a 7-ik bérleti sorozatot részben a hagyományok leg tisztább őrzője.

Pészách hetében tartott előbb Jeruzsálemben, majd a telavivi Ronan-teremben Cesare Valabrega, a nápolyi Konzervatórium zene-történet tanára előadásait Domenico Scarlattiról, — akinek most ünnepli a világ halála 200-ik évfordulóját —, s számos művet játszott el zongorán. D. Scarlati, Alessandronek, az olasz opera egyik kiváló uttörőjének fia, aki egy évben született Bachhal és Haendellel (1685-ben), a zongora-szonáta forradalmi előfutára volt. Közél 600, főképp egy-ételes szonátája közül életében csak mintegy 32 jelent meg nyomtatásban, és 1932-ig is csupán 400 volt ismeretes. Lázus kutatás után találták meg irattárakban tovább 200-nak kézírásos másolatát. Közülük egy sorozatot Bartók Béla adott ki, aki maga is kongeniális előadójuk volt. Domenica Scarlati csapongó, színes fantáziája a csembalo- és zongorairódalomnak új utakat mutat. Nem elégedett meg a táncdalokkal könnyed, kecsesen formás feldolgozásával, hanem mélytűző, komor látomásokat is feltűnnek számos művében, s nagy hatást gyakorolt magára Bachra is. — Kitűnő olasz vendégünk előadásainak legfőbb érdeme, hogy felhívta nagy honfitársára a figyelmet.

A most külföldi turnén tartózkodó telavivi karmester Georg Singer Törökországban, Svájcban és Hamburgban, legutóbb pedig Bécsben aratott rendkívül komoly sikert. Az utóbbi helyen a nagy rádió-zenekarral adott hangversenyét izraeli műveknek szentelte. A bécsi „Die Presse” Jozsef Tál zongoraversenyéről a legnagyobb elismeréssel ír: „Remek, nagyon hatásos, öntudatos, haladó, modern jellegű koncert, melynek tematikája keményen, élesen körülvezetett, harmoniája erőteljes hangszíneket kedvel, a zenei anyag pedig szőszereint robbanó-anyagot lát-szik telítve lenni. Valódi zongora-verseny, briliáns, virtuóz és telve zongora-szerű hangzásokkal.” Ugyancsak nagy elismeréssel ír a bécsi sajtó a Tál-verseny előadójáról, Lola Granetmanról és Georg Singer karmesteréről. Menáchem Avidom IV. szimfóniája is igen kedvező fogadtatásra talált, ugyanúgy Boskovitsnak már világszerte ismert „Sémítaszvit”-je és Ben-Chájim zenekari műve „Israelból” is. A Wiener Courier kritikusa, Lemeli Singer „szuverén, kiemelkedően intenzív vezénlyését, mely mellett a zenekar egészen kiválóan játszott”.

Jozsef Tál „Saul Ejn-Dorban” című koncertszerű operáját Heinz Freudenthal mutatta be Hamburgban nemrégiben, mely szintén komoly sikert aratott. Bécs és Nyugat-Németország ma egyébként a legjobb „piaca” az izraeli zeneműveknek. — Robert Starer, aki Jeruzsálemben végezte tanulmányait és több év óta New-Yorkban él, ugyanezen a hangversenyen előadott szimfóniája kevésbé kedvező fogadtatásra talált.

Eduárd Grieg, nagy norvég zeneszerző halálának 50-ik évfordulója alkalmából szülővárosa, Bergen, májusban és júniusban nagy szabású zeneünnepség keretében számos művet adja elő.

Paul Hindemith, jelentős német zeneszerző „Harmonie der Welt” című operája, melynek középpontjában Johannes Kepler híres csillagász áll, Fricsay Ferenc vezényletével a müncheni ünnepi játékok alkalmával ez év nyarán kerül ösbemutatóra.

Az osztrák közvélemény-kutató intézet nemrég meg-szavaztatta a lakosságot, kívánják-e, hogy a magyarok, vagy egy részük Ausztriában telepedjen el. 87 százaléka nem kívánja!

A magyarok közül három-ezer kíván Ausztriában maradni. Tehát még 38.000 akar kivándorolni. Az Egyesült Államokkal nem számolhatnak többé. Kanada ma garancialevélhez köti a bevándorlást. — Ausztrália már nagyon körültekintés, Chile és Columbia csak földműveseket fogad be. Svéd-országba még néhány száz jelentkezőt fogadnak el. — Franciaország nyitva áll, de oda alig megy valaki: az eddig kivándoroltak részben már megszöktek, részben szeretnének tovább szökni onnan. Más nincs.

Illetve — Izrael

Illetve még egy van: Izrael. Hozzávetőleg 7-8000 zsidó van az Ausztriában tartózkodó magyar menekültek között. Ezeknek nagy-része az Egyesült Államokba akar menni. Reális számítás szerint 3-5000 közülük Izraelbe fog jönni.

A bécsi Szochnut irodában a sliáchok el fogják nekir mondani, hogy a hajóról egyenesen szállodákba és szépen berendezett lakásokba viszik őket. Ellátásukról gondoskodik az állam, míg munkát nem találnak. Ez azonban nem lesz probléma, mindenki saját szakmájában dolgozhatik. Az ívrit tudása lényegtelen. Az élet-nívó az Egyesült Államokon kívül, itt a legmagasabb. A font vásárló-ereje magasabb a dollárnál. És így tovább... Aki keresztülment ezeken az irodákon, tudja, hogy ez így igaz.

Ök jönni fognak. Nem azért, mert hazájuknak érzik ezt az országot, nem is azért, mert a sliáchok meggyőzték őket. Aki tíz évig kommunista uralom alatt élt, megtanulta kellő érték-re lezállítani a propagandaszótamot. Jönni fognak, mert nem lesz más választásuk.

Mondjuk meg az igazat Akkor is jönnének, ha Bécsben az igazat mondanák nekik. Ha megmondanák, hogy mint mindenütt a világon, itt is nehéz az újonnan érkezetteknek; ha tárgyilagosan ismertetnék velük az előnyöket és hátrányokat. Mert Izraelnek nincs mit szűgyenkezni.

Tiszta ügy érdekében tehát használjunk tiszta eszközöket. Ha az országnak em berek van szűksége, beszéljünk velük férfiasan. Tárjuk fel őszintén a helyzetet.

Az ország és az új olék érdekében is — ez lenne a jó propaganda.

Ausztriában a magyar menekült muzikusokból zenekar alakult, mely iránt világszerte nagy érdeklődés mutatkozik. Az új zenekar részvesz a legközelebb megtartandó bécsi ünnepi játékokon, — megbízást kapott néhány magyar mű hanglemez felvételére: közöttük szerepel Kodály „Psalmus”-a és Liszt „Mazeppa”-ja, az előbbi a bécsi filharmónikus zenekar közreműködésével. Az új zenekar meghívást kapott úgy Kanadába, mint az amerikai Milwaukee-ba, ahol mint városi hangverseny zenekart akarják szerződtetni.

ZONGORA-EST

Walter Aufhauser fiatal telavivi zongorista kedden este adott önálló hangversenyt a ZOA termében. Kitűnő kezei vannak és adottságai a zongorajátékhoz is nagyon jók. Zongorázókészsége és a művek értelmezése között azonban éles határvonalat kell még húznunk, — sok szép és finom megérzett részlete nem kapcsolódik meg szervesen a mű egységéhez, s — részletek maradnak. További utját nem technikai, hanem lelki problémák megoldása szabja meg.

Arnold Schönberg operája „Aron és Mózes” a júniusi zürichi játékok alkalmából kerül színpadi ösbemutatóra, — Hans Rosbaud vezénylete mellett.

Pataki László

Képeslap

Az egyik norvégiai újságban ez az apróhirdetés jelent meg: „Felszólított azt az urat, aki engem az elmúlt szombat este tánc közben megcsókolt és házassági ígéretet tett nekem, hogy haladéktalanul jelentkezék, mert ellenkező esetben kénytelen lennék korábbi véglegnyemhez feleségül menni.” (Dagens Nyheter, Stockholm)

Gordon Kennedy 29 éves londoni lakos jelentette a rendőrségen, hogy 25 éves Margaret nevű felesége megcsókolt hazulról. Gordon Kennedy megtörtén han goztatta, hogy főleg azért sajnálja a dolgot, mert Margaret eszményi feleség volt, amit a szűkes körülményei is alátámasztanak. Mrs. Kennedy a szűkes előtt nagytakarítást rendezett a lakásban, elmosogatott, elhozta a mosodából a fehérneműt és gondosan elrakta a szekrénybe, megfozta az ebédet, kikészítette a házbért és néhány sort írt a férjének, hogy ne aggódjék érte, megcsókolt Roy Scottal s jól van.

(Daily Mirror, London)

Hátha valaki nem ismeri: Csetneki már fél órája dicsekszik a rokonságával. Egyik rokona nagyobb ember mint a másik, nincs számottevő ember a világon, akivel ne lenne valamilyen távoli rokonságban. A barátja verejtékeze hallgatja, de végül nem állhatja tovább és megszólal: — Ez mind szép, de nekem maga az Isten a sógorom!

Megörültél?! — Egyáltalában nem — feleli hűvösen a másik. — Két Bekecs-lány volt Hódmezővásárhelyen, a Julius meg a Kati. A Julius én vettem el, a Kati a Jóisten.

Suhajdát lelkendező örömmel fogadja otthon a felesége: — Te, Gyula, megszűnik az adóhivatal.

— Ne beszélj marhaságot, fiacskám! — vonja össze a szemöldökét komoran Suhajda. — De igazán megszűnik, apuskám! Idenéz, ez most jött nekéd! Rá van írva: UTOLSÓ FELSZÓLÍTÁS. (Ludas Matyi)

MUGRÁBI **NOGA** KÁVÉHAZ
MEGHIVJA MAGYARSZÁRMAZÁSÚ VENDEGEIT.
RÓZSA OLGA
AZ ISMERT
BUDAPESTI ÉNEKESNŐ
CSAK RÖVID IDEIG
MINDEN ESTE 5-7-IG ÉS 8-12-IG
MAGYAR DALOKAT ÉNEKEL.
RENDES ÁRAK.

Hölgyfodrász(nő) KERESNEK ÉJLATBA
Részletes ajánlkozás:
TEL-AVIV, POB. 4520, „1000” SZAMRA.

Felvételi vizsga

Írta: Kishont Ferenc

A természet voltaképpen végtelenül bölcs. Raffi érkezése után az első napokban attól tartottunk, hogy a gyerek túlzott mértékben le fogja kötni érdeklődésünket, de csakhamar meggyőződünk róla, hogy ez a neveléses majomszeretettel egy-kettőre magától elmúlik. Raffi lassacskán olyan megszokott köznapi tényezővé vált életünkben, mint mondjuk, az arab zene a szomszédokból. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy elhanyagoljuk őt. Nem. Egy pillanatra sem felejthetjük el, hogy egy kis önmagával tehetetlen, keresetképtelen teremtményről van szó, aki ránk van szorulólag minden téren. Ezekből, ha a rádióban akarnak róla előadást tartani, vagy az újságok viaskodnak, hogy melyik közölség először a képét, nem ellenkezünk, sőt segítőkészen nyújtunk. Ugyan ez áll a látogatókra is. Arra a meggyőződésre jutottunk, hogy nem volna humánus tőlünk megvonni Raffit a néptől. Ez okból csoportosan hívjuk meg a látogatókat, lehetőleg a hó tizedik napjáig, amíg van pénzük ajándékot venni. Aztán elkövetkezett a legünneplősebb pillanat is, amelytől kezdve már nem lehet Raffit élelmiszercsomagként külföldre feladni, mert áthaladta az öt kilogrammos súlyhatárt.

Chava meg én objektívek vagyunk Raffit illetően, de az emberek valóságilag megőrülnek, hogy milyen szép, meg dundi, meg csendes, mint egy kis szőke angyalka, akinek még nincs haja. A mi részünkről a csoda csak három napig tartott. Talán már rég elfelejtettük volna, hogy egyáltalán van gyerekek, ha nem ózna. Mert ózlik. Folyton. Kicsit hangos a gyerek. Nem különösképpen hangos, de nekünk eléggé. Szerencsére Chava meg én modern képzetségű szülők vagyunk, akik nem mentek teljesen készületlenül a nagy esemény elé. Semmiesetre sem tartozunk a hisztérikus szülők családjába, akik minden ok nélkül örökléni kívánják az orvost. Nálunk ilyesmi nincs. Ha éppen szükségünk van orvosra, van nagyon jó gyermekorvosunk a környéken. Egyszer, amint Chava hazajött a gyerekekkel az üdülőből, kihívtuk őt szombat hajnalban, hogy jöjjön, nézze meg a gyereket. Gondoltuk sosem árt, ha az orvos látja a gyereket. Az orvos jó benyomást tett, de nem volt szimpatikus. Csak rápisztantott Raffira és aszontá:

— Normális gyerek.

Igy! Mintha ezzel a dolog el volna intézve. „Normális!” Ez az egész? A szomszédban is van egy „normális” csecsemő, de az a fele a Raffinak és olyan hülyén pislog. „Normális?” Ostoba egy meghatározás, mondhatom.

Az orvos erős 15–20 másodpercet töltött nálunk és távozása alkalmával felhívta a figyelmünket arra, hogy nem kell azonnal a gyerekekhez rohanni, ha bög és karrá venni, mert az elkenyveztetés csak követelőzővé teszi, nem beszélve arról, hogy pszichológiailag is végzetes lehet a felvétel, mert alacsonyabbrendűségi érzéssel tölti el a kisdédet, aki egész életét át arra vár majd, hogy karra vegyék. Aztán azt is mondta az orvos, hogy nem szabad cuclit adni neki, mert ez szájszkezuálitást fejleszt ki, hanem hagyni kell üvöltöni, ez az egészséges a gyerekeknek. Csak mosolyogtunk. Ő jön tanítani bennünket! Egy kis orvos, aki még hátulgombolós volt, amikor mi még a világon sem voltunk.

Sajnos ez a szombati nap nagyon chamszinos lehetett, mert Raffi már kora reggel óázni kezdett míg egészen vörös nem lett az erőszítéstől (a népi Kína) és a lábával is kalimpált vertikálisan. Mi ügyet sem vetettünk rá, nyugodtan beszélgettünk a szenttel a szomszédos szobában különböző politikai kérdésekről, mintha mit sem hallanánk, de aztán félperc múlva Chava mégis felkelt, hogy megnézzé: talán nem fekszik jól a gyerek, vagy e-e. A gyerek jól feküdt és nem volt e-e. Eltől kissé nyugtalanlanná váltunk. Azonnal kihívtuk az orvost. Az orvos gyűtt, pislantott, aztán megállapította, hogy valószínűleg fáj a gyerek hasa a sok tejtől. Kérdeztük, mit lehet itt csinálni? Aszontá semmit, minden egészséges csecsemőnek fáj a hasa.

— Rá se hederitem — mondotta — még ha órákat bömböl is...

Világos, feleltük, világos. A gyerek azonban úgy üvöltött, hogy végülis odamentem hozzá és könnyedén feltámasztottam a fejét az eventuais csuklás megkönnyítése végett. Vagyis voltaképpen nemcsak a fejét emeltem fel, hanem úgy egészben felemeltem Raffit és a karjaimba vettem. Erre rögtön elhallgat a kisdéd, fájdalmat felhagynak és okosan pislog kifelé a szemével. Visszatesszem óvatosan, mire rögtön óázik. Miután megbuktam a felvételi vizsgán, visszamentem dolgozószobámba és kulcsra zártam az ajtót. „Üvöltés — mondtam — üvöltés, fiacskám, majd meglátjuk ki unja meg előbb”. Türelmem csakhamar meghozta gyümölcsét. A gyereksírás kisvártatva abbamaradt és jótéző csend borult a lakásra. Amikor azonban félóra múlva Chava visszatért a gyerekekkel, újra kezdődött az egész.

A szentasszony megállapította, hogy Raffi „meglehetősen igényes”, vagyis csak akkor hajlandó elhallgatni, ha tolljék kocsiában. Azonnal kihívtuk az orvost, hogy megtudjuk, nincs-e a gyerekeknek utazási láza? Az orvos rápisztantott Raffira és annak a nézetének adott kifejezést, hogy fáj a hasa.

— És ha tolljék nem fáj?!

— Ugyilátszik nem — felelte az orvos, majd azt tanácsolta, hogy ne csináljunk nagy hűhőt a gyerekből, nem kell minden pillanatban kocsihozni vele, hiszen a kiabálás természetes velejáró. Hát lehet, hogy neki természetes — nekünk nem! Itt van például a cucli. Ha idejében dugják a szájaiba, néha percekig hallgat tőle, ami egy valóságos megváltás. Ami a szájszkezuálitást illeti, én nem hiszek benne, én is cucliztam annakidején és mégis teljesen rendben vagyok minden téren. Nem minden helyes, amit az orvos mond. Olvastam valahol, hogy vannak orvosok, akik szörnyű gyermekkorukat bosszulják meg tudatt alatt. Meg minden.

Szóval a cucli hozott egy kis csendet, de ha leszakl az éj nem segít ott semmi. Chava felkelt hajnali háromnegyed négykor (én ilyenkor nem avatkozom bele, mert nem akarom segítséggel megállítani az asszonyt) kicsit dudolt a gyerekek tiri dalkokat, aztán kihívta az orvost, de az nem gyűtt, mondván, hogy biztos csak fáj a Raffi hasa, ez egy teljesen természetes dolog. Chava a dühtől remegve jött vissza és megállapodtunk, hogy reggel a bíróság elé állítjuk a diplomás embert. Az éjjel le sem tudtuk hunyni a szemünket részint a hangörvény miatt, részint pedig szemem előtt táncoltak a reggeli újságcikkek, hogy aszongya: „Dráma a Dám Hámkákbim utcában. — Hanyag orvos végzetes indolenciája. — Vonakodott kiszállni a gázokkal küzdő kisdédhez”. Láttam, hogy Chava is szörnyen eszi magát, de miután a gyerek jó kondícióban, teljes hangerővel érte meg a reggelt, hagytuk az orvost futni.

Kissé bedagadt szemekkel felvettem az ötletet, hogy kis párnázott falakkal ellátott hangfogós stúdiócskát építtünk Raffi köré, de a szent azonnal lehurrogott, hogy aszongya:

— Nem bírnám elviselni, hogy ne halljam a hangját...

En a magam részéről mérsékeltébb álláspontot foglaltam el a kérdésben. Jóllehet a gyerek már úgy belejött az óázásba, hogy belekékült, mint az egyszerű nefelejt a Kineret partján. Láthatóan rettenetes görcsökkel küzdött, amelyek csak akkor szűntek meg egyepánsra, ha kocsihozni vitték. Egyébként a sima kocsi befekvés nem hat rá — csak az utazás. (Diplomata!). Chava hat és félórán keresztül tolt a kocsi a szobában ide-oda, míg aztán nagy zajjal összeomlott, mire a gyerek azonnal elkezdett óázni. Adtam neki cuclit, meg pófákat vágtam és csöngettem a kulcsomat (nagyon erős effektus), de aztán láttam, hogy utazni kell, mire leültem egy székre és a seprünyéllé tologattam a kocsi napfelkeltéig. Ha néha elbóbiskoltam, Raffi azonnal felébresztett, hogy mi lesz? Reggel Chava visszajött az Ilka néntől, ahová aludni ment és felváltott, míg jómagam el-lántorogtam az orvoshoz. Csak a felesége volt odahaza, aki közölte velem, hogy a férje szerint valószínűleg fáj a gyerek hasa, de azért Isten ments felvinni. Hazakusz-tam s emészttem Chavának a diagnózist.

— Hát az orvos ne vegye föl — így a szentasszony. — Én felveszem! Mit gondol ez a briganti, hogy majd hagyom a gyereket szenvedni? (Te láttad a diplomáját? Mert én nem láttam!) Szeretem az ilyen éceszeket! Miért ne vegyem fel, amikor ez jól esik az én egyetlen élettemnek? Mi vagyok én, szadista? Ok ne vegyék fel a vakarcukat — én fölveszem!...

Azonnal felbértünk egy asszonyt, aki egész nap csak a karján tartja Raffit és aszongya neki: ssss, seket ssss. Raffi ugyanis már a kiságyában egyáltalán nem hajlandó feküdni. Tegnapelőtt fejezem be a tologóp építést. Elmés, praktikus kis szerkezet, csodálatos, hogy még nem gyártják tömegesen. A Doktor hajt a kertben egy nagy kereket, amelyhez egy kar van erősítve, mint a mozdonyokon és ez tolja ide-oda a mirpeszeten Raffi kocsiját. Ugyhogy, most végre csend van. A szomszédok ugyan tiltakoznak a motor unalmas dübörgése ellen, de megmagyaráztam nekik, hogy nem tudok aludni, ha a gyerek sír. Most egész kielégítő a helyzet. A gép egyetlen tolat, a felbért asszony rendszeresen váltja a cncikat, ha kiesnek a gyerek szájából (finom akácmébe mártja őket és visszadugja), néha mi is kiszállunk és ar-cokat vágunk, meg hoppla, meg kézenállás, meg kukorék-lunk és rázzuk a csörgőket, meg nyomkodjuk a gumilátokat, amelyek úgy tesznek, hogy csivi-csivi, sőt én időnként puffogtatók a pisztollyal is és felborzolom a hajamat. A gondos kezelés hatására mintha kevesebbet ózna a kicsike. Voltaképpen nagyon kedves, csendes gyermek. Lehet, hogyha majd felnő, akkor alacsonyabb-rendűségi érzései lesznek, de most, momentán, néha ne-gyedórákat is hallgat, és e pillanatban ez a fontos. Imá-dok aludni. Nagyszerű dolog lehet.

A HETI SZIDRA

— Kedosim —

„És szólt az Örökkévaló Mózeshez, mondván: Szólj Izráel fiaiak egész községéhez és mond nekik: Szentek legyetek, mert szent vagyok én, az Örökkévaló, a ti Istenetek.” (Vajikrá 19, 1.)

A Tórának ezt a fejezetét általában az erkölestani kézikönyveknek nevezik: a Szifra szerint „rov gufé hátorá”, a Tóra lényeges tanai benne foglaltatnak.

Az egész fejezet alapmotívuma, hogy „szentek legyetek”. Ennek különböző rendelkezéseibe beleszövődik: tisztelet a szülők iránt, könyörület az inségesek szemében, pontos fizetés a végzett munkáért, tisztességes viselkedés, rosszindulattól és rágalmozástól való óvakodás, a felebarát iránti szeretet és az idegen iránti jószág, egyenlő igazságtétel gazdag és szegény ügyében, valamint pontos mértékek és súlyok használata.

A bevezető verset Rabbi Sámson Ráfáel Hirsch a következőképpen magyarázza: a szokásos utasítási mód „szólj Izráel fiaiak”, itt azonban azt mondja az Irás „szólj Izráel fiaiak egész községéhez”. Mi ebből a tanulság? A Tóra kihangsúlyozza, hogy követelése nem kivételezettek kis csoportjára, hanem az egész községre vonatkozik. „Dáber el kol ádat b'nej Jiszráél”, szólj Izráel fiaiak egész községéhez és mond meg nekik: szentek legyetek, mert szent vagyok én, az Örökkévaló, a ti Istenetek — ez a szellemi demokrácia irányelve.

A pozsonyi Rabbi Mose Szófer („Chátám Szófer”) a következőket írja: „Az ember hajlamos elhinni, hogy könnyebben érheti el a szentség fokát, ha visszavonul a világtól és lemond a családjáról, vagy hivatás kapcsolatairól. Ezért mondja az Irás „szólj Izráel fiaiak egész községéhez... szentek legyetek...” — csak a községgel együtt lehet szent az ember, mert az egyénre csak az egész községben rejlik szentség sugárzik ki, csak az egész községgel együtt magasztosul fel az egyén mindennapi élete...

„Mindenki félje anyját és atyját és szombatjait tartásokat meg, én vagyok az Örökkévaló, a ti Istenetek” (19, 2.)

A Tízparancsolatban az apát említi az anya előtt. Ott „tiszteld” kifejezés áll a „félje” helyett. Bölcsseink felfedése szerint a különbség oka a következő: az szülők közül az apa szigorúbb a gyermekekhez, az anya gyakorlatban mutat jóságot és szeretetet a gyermek iránt. A gyermek eszerint inkább „szerteti” anyját és „tiszteli” (vagy félt) apját. Ezért követeli a Tóra a gyermektől, hogy mindkettő iránt tanúsítson szeretetet és tiszteletet. (Kidusin 31.)

Az apa és anya tisztelete ugyanolyan értékű, mint Isten tisztelete — mondja a Talmud — ezért a Szentírás ugyanazokat a kifejezéseket használja a szülők tiszteletére, mint az Isten tiszteletére.

Minálunk mindenesetre szükség volt rá, hogy a Tízparancsolatnak a szülőkre vonatkozó részét a Kneszet külön törvénybe foglalja: az állam törvényesen is kötelezi a gyermeket, hogy tisztelje szüleit és öreg napjakra gondoskodjon róluk. Ha már nem féli sem Istent,

sem a szülőt, legalább félje a törvényt...

Miért iktatta a Tóra a szülői tiszteletéről szóló parancs mellé a szombat megtartását? — veti fel a kérdést a „Suvá Jiszráél” szerzője. A Talmud szerint — hangzik a válasz — slosá sutáfim jes báádám”, három társ van az emberben, az apa, az anya és az Örökkévaló. A szülők iránti tisztelet két társával szemben az ember leróttá kötelezettségét. Ezért mondja az Irás „Vet sábtójá tismorú” (és szombatjaimat tartások meg) tartások be kötele-ségeket a harmadik társal, az Örökkévalóval szemben is.

A kassai rabbi szokta mondani: „Kedosim tálja, szentek legyetek, felélem — mondja az Örökkévaló — az én társrészem fölül szentek lehetnek, ki kados áni Adonáj, mert az én részem bizonyára jó; fontos azonban, is imo v'aviv tiráú, félnelek kell attól, amit a többi társak invesztáltak belétek, a mi apai és anyai benne-tek...”

„Váhávta Préachá kámochá áni Adonáj”, „Szeresd felebarátodat, mint te magadat. Én vagyok az Örökkévaló”. (19, 18.) Reb Bunem a peisechei szent így magyarázta ezt a verset: „Kámochá áni Adonáj”, ahogy te viselkedsz embertársaidal szemben, úgy viselkedek én veled szemben. Ha szeretni fogod felebarátodat, követni fogom példádát és biztosan számíthatasz az én szeretetemre.

Ugyanúgy értelmezi Búál Sém a zsolotkirály szavát: Adonáj eilehá ál jád jeminechá, Adonáj a te árnyékod, a te jobbold mellett. (12-ik zsolotár.) Pontosan úgy, ahogy az árnyék csak az ember mozdulatait utánozza, az Örökkévaló is csak az ember cselekedeteihez alkalmazkodik. Az ő jóságos Neve úgy viselkedik veled szemben, ahogy te viselkedsz az életben...

A szidra kezdete az egyéni élet megszenteléséről szól, a háftára kezdete pedig (Ámosz 9.) azok ellen fordul, akik elvetették ezeket a magasatos zsidó idealokat és ezáltal a királyság bukását idézik elő. De Izráel majd újra visszatér a magasatos szent eszményéhez és ismét méltó lesz az áldásra, amelyet engedelmeisége következtében joggal megérdemel.

A próféta a megváltás napjáról jövendöl, amely a szerencsétlenségek után fog jönni. Szó szerint a következőket mondja: „Ime, napok jönnek, ugyan az Örökkévaló, amikor nyomom követi a szántóvető az arabót és a szőlősgazdát a vörös barázdájával és a hegyek mustot eszegetnek és mind a halak oivadoznak. És visszatelelem népem, Izráel hontalanjait, és fölépítik a földült városokat és laknak bennük, szőlőket ültetnek és isszák borukat, gyümölcsöskerteket alkotnak és élvezik gyümölcsüket. És elültetem őket saját földjükön és nem lesznek többé kitepve saját földjükből, amit nekik adtam, ugyan az Örökkévaló, a ti Istened.

IVRIT · ANGOL · FRANCIA

nyelveket jól megtanulja a „KADIMAH” nyelviskolában, Tel-Aviv, Ben Jehuda 74, tel. 20314. — Vasárnap, hétfőn és kedden (április 28., 29. és 30-án) d. e. 9–12 és d. u. 3–9-ig lehet beiratkozni:

1. IVRIT, ANGOL ÉS FRANCIA KURZUSOK minden fokon (mindennapi nyelv, nyelvtan, stílus, írás, szóhasználat és beszéd).
2. ANGOL ULPAN ÉS ULPANIT a nyelv intenzív és gyors megtanulására, kezdőknek és haladóknak és beszélgetés továbbképzésnek.
3. KULON ANGOL CSOPORTOK DIAKORNAK (alapfokú iskola 3, 4, 5, 6, 7, 8 és középiskola 5, 6. osztály).

Küldjön vámmentes IKKA-csomagot magyarországi rokonainak és barátainak.

A pézáchí (3-ik csoport) kiosztás alatt. A 4-ik csoportra ápr. 30-ig veszünk fel rendeléseket.

MEGRENDELŐHELYEK:

JERUZSALEMEN: WEISS bérház (Vajda Mose) Sion Olon Málka (Princess Mary)-u. 15., csak délután 4–6 óráig.

TEL AVIVBAN: IKKA, Ben Jehuda 27., G. KEMÉNY

I. emelet, délelőtt 10–12, délután 4–7 óráig.

IAIFAN: GISZKALAY KLARI költőszakkönyvtárban, Nordau-u. 21. szám.

Levél cím:

Eng. G. KEMÉNY, TEL AVIV, Ben Jehuda 27.

FIGYELEM!

Mindössze néhány napig lehet még benovenni az IZRAEL 1957-ES SZÉPSÉGKIRÁLYNŐJE címetű folyó versenyre, amelyet a „Lásná” a hetilap rendez. A nyertes 2000. — font értékű díjakat kap, köztük egy Amerikába való utazást és gazdag ruhátartást. Amennyiben Ön részt akar venni a versenyen, — töltsön ki az alábbi kérdőívet (ajánlatos fényképet csatolni) és küldje be a „Lásná” című hetilapra, amelynek címe: Tel-Aviv, P.R.B. 109.

Kérdőív a szépségkirálynő jelöltek

1. Vezetéknév .....
2. Keresztnév .....
3. Születési év .....
4. Születési hely .....
5. Melyik évben álljásott? .....
6. Családi állapota .....
7. Iskolai végzettsége .....
8. Szakmája .....
9. Nyelvismeret .....
10. Művészi tehetség és hajlam .....
11. Pontos cím .....

Ezzel benovezek jelöltként az Izrael 1957-es szépségkirálynője versenyre és a feltételeknek megfelelően semmi kifogásom az ellen, hogy képem megjelenjen a „Lásná” című hetilapban.

Kijelentem ezennel, hogy a kérdőívet a való tényeknek megfelelően töltöttem ki.

Dátum .....

Atíráás .....

Töltsön ki még na a kérdőívet, mert az idő rövid.

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS - VÉTEL

ELSOOSZTALYU MÜSTOPPOLAS karancával. Olcsó árak. „Hana”, Tel-Aviv, Allenby 83., udvarban.

ANTI-KARANYAT, ezüstöt, régi pénzeket legmagasabb áron vásárol Wallerstein, Tel-Aviv, Allenby 90/II. Szőnyegtisztítás, vétel és eladás.

AMERIKAI RUHAK, új színek és modellek. - Krausz, Tel-Aviv, Gottlieb-u. 3. (Dizengoff-u. 132-nél).

CIPESZ FREZ-GÉP, felszámolás miatt, sürgősen eladó. Sigel, Ben-Brah, Rabbi Akiba 10., délután 4-6 óra között.

PULIKUZYAT, elsőrendű tenyésztebből, eladó. Csengeri, Tivon, Gyógyterület.

BUTOR-HITEL 12 hónapig: ruhaszekrények, duplarekámik, könyveszekrények, asztal, szék, fotel, kaktárról és rendeltetésre. WAGENBERG, T. A., Rambam-u. 8.

AMERIKAI NYARI RUHAK nagy választékban. Isentovsky, T. A., Bar-Giora-u. 8. (Dizengoff 66-nál).

„VITOS” új szemfényezőgépek megérkeztek! Kis mennyiség. Lezárt áron. - Kisvárdy Inc. Hirschensohnul. Jaffa, Busztranz utca 12., telefon 82563.

Kisméretű **„ALLIS-CHALMERS G”** benzines motoros traktor, kaszáló- és vetőgéppel, kultivátorral és grubberrel felszerelve, azonnal eladó. Krausz Jicchák, Mosáv Geza, Doar Askalon, tel. 117.

PLASZTIK-GÉPEK (díjak) készítéséhez. Átadó: Injektor 21 gram. Injektor 7 gram. Vacuum Former 25x25 cm. Polyethylene-Schweiser. Érdeklődők írjanak „Plasztik” jellegre, Haifa, POB 1590. sz.

Magyar **BÉLYEGGYŰJTEMENY** eladó. Ugyanott magyar kártya kapható. „Uj olék” jellegre a kiadóba.

KOZMETIKA

MARIANNE
FESTÉS DAUER
EGYÉNI FRIZURA
KOZMETIKA • PEDIKŰR
T. A., Allenby 87. (udvarban)

LAKÁS-BÉREL

LAKÁS, ÜZLETHELYISÉGET a közismert „Express” iroda útján. Tel-Aviv, Merkáz Báláé Meláché 5. sz. Tel. 5376. (10-1, 4-6.)

JERUZSALEMEN
olcsó lakások
WILLIAM-nál
Kötő társulások,
komoly párnaszák,
luxuslakások.
BEN JEHUDA 5.

LAKASAT, ÜZLETHELYISÉGET bérbeadjuk, eladjuk gyorsan. Forduljon bizalommal a Weinberger Irodához, Tel-Aviv, Merkáz Báláé Meláché-utca 19. - Telefon: 9223. (10-1, 4-7-ig).

ALKALMI VÉTEL
Horzlián
3 szobás ház,
régiúton, földön. Örökösök,
kiadó lakások minden nagyságban. Tel-Avivban és Rámát-Gánban.

LUKÁCS ERNŐ
TEL-AVIV, ALLENBY-UT 90.
Telefon 5843. Délelőtt 10-11-ig

BERBEADÓ 1 1/2 SZOBÁS LAKÁS, kerttel, Jád Sáláhu, EL 4.100.-
ELADÓ 2 SZOBÁS, világos hall, Rámát Gánban, EL 7.000.-
1 1/2 szoba, Bátorova, EL 75.-
„Abasja”, T. A., Allenby 119.
-12, 4-6.)

Ócska bitorozót, kőművesmestert **SZÓBA** két dolgozó fiatalembernek, esetleg penzióval, kiadó. - Gruber, Tel-Aviv, Sokolov-u. 16. 1. u. 1-4, este 7-től.

KÜLÖNFÉLE

ERDELYI HAZIROST: Wallerstein, Tel-Aviv, Allenby 90. sz., első emelet.

VIZVEZETÉK-SZERELÉS, javítás garanciával. - Háztartási cikkek, ajándéktárgyak. Gyenes, Tel-Aviv, Sheinkin-u. 61. Tel. 67080.

RADIOJAVÍTÁS az Ön jelenlétében Rádlió-Blummann, T. A., King George-u. 44.

Könyvek - Könyvtárak

JÓ ES ÚJ KÖNYVEKET olvashat Jambor Elisava kölcsonknyvtárából. Tel-Aviv, Allenby 84. sz. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vesznek.

Szépirodalmi, tudományos könyveket, könyvtárakat vásárolók. - LANGER könyvtárak, Haifa, Beza-u. 18.

Levelezés - Házasság

Turisták - új olék!
FIGYELEM!
A legújabb szisztéma a „Háclachá” házasságközvetítő irodában

TEL-AVIV, JESSZ HÁMÁÁ 8. (Tacháná Merkázitnál)
Általunk könnyen és gyorsan megtaláljuk a pártját. Ajánlunk többek között: jómódu, biztos existenciával, saját lakással rendelkező, intelligens fiatal hölgyek és férfiak. Látogatásával meggyőződhetik Irodánk eredményes működéséről. Meghívásra mi keressük fel Önt.
- SZIGORU DISZKRECIO. -

JÓJÓVEDELME, 34 éves mosárványik keres 6 és 11 éves gyermekének jólelkű anyját, magának jó feleséget. Érdeklődők írjanak „Gondatlan élet” jellegre, Haifa, POB 4094.

Úri körökben kitűnő házasságot csak a

„FORTUNA”
HAZASSÁGKÖZVETÍTŐ
iroda útján köthet.
Tel-Aviv, Idelson-u. 20.
(Mugrabínál) D. e. 10-11-ig.
d. u. 4-9-ig; szombat 5-9.
Turisták találkozóhelye.

„EXCLUSIVE”

az úri körök szigorúan diszkrét HAZASSÁGKÖZVETÍTŐ IRODÁJA
TEL-AVIV, BEN JEHUDA 11.
Ajánlunk: jószólátú, existenciával rendelkező hölgyeket és urakat minden korban.
Sok turista érkezése előjegyében. (10-1, 4-9, szombat 7-10 óráig).

A közismert

William
HAZASSÁGKÖZVETÍTŐ
kitűnő pártikat ajánl vallásos és modern lányoknak, asszonyoknak és férfiaknak.
JERUZSALEM
Ben-Jehuda 5. • POB 1423.

KERESÉSEK

Aki januárban a rádió útján **SCHON LAJOSNÉT** KERESTÉ Magyarországról, kérem, közölje címét rendkívül fontos ügyben. Cím: Weiner Ráchel, Jechud 36/19

RÖSNER (Bakó) EDITET keressük, mielőbb jelentkezzen az Új Kelet kiadóhivatalában.

HERSKOVITS MOSE (apja Henrik, anyja Helser Regina) utólagára a Gáli Háltonból írt, keresi bátyja: Herskovits Hajdu Dezső, Budapest VII., Majakovszky-utca 38., I. em. (Izráéli megbízott: Vig András, Nir Jisráéli, Doar Askalon.

RAPPAPORT ALADART, nemrég érkezett az országba, keresi Először Bertalan (Nagyözölősről) Chedera, Weizmann-u. 49.

Keresek tanukat, akik tanulnak **BREUER ISTVANNAL**, született Héjféssában 1917-ben, egyútt voltak 1941 októbertől Nagykán és 1944-ben Ukrajnában, édesanyja: Braun Pepl. Cím: Tel-Aviv, Chovev-Clon-u. 49.

10/4 NAGYBANYAI SZAZADBÓL keresek bajtársakat kölcsönös igazolásra. Simon Pál, Kfar Szabá, Sikun Mauricius.

1944 júniusban Mosonmagyaróváron keresem **Szénayé**, onnan december végén visszavonulva a soproni Steiner téglyárában, majd Ausztriában velem volt musson bajtársakat keresek kölcsönös igazolásra. - Schlesinger, Horzlián Béla.

108/25, vagy 108/21 **MUNKAS-SZAZADDA** Szepesből Belgorod, Staroskol, visszafelé Novoskol, Kiev, Dvicki, Doroslesban velem volt bajtársaim keresek kölcsönös igazolás végett. Polák Lipót, Máshárát Bát-Jam, erif 124.

GEISLERT, MISKOLCRAI, 1946-ban állított, Ujkötön volt munkaszolgálatos, igazolás végett keresi: Schwarz József, Cholon, Cvi Schatz 16.

STARK SARIKAT Tiszasalamonból - Békéscsábáról állított, 1952-ben Beér Seván lakott - keresem. Holy Ferenc, Akkó, Sikun Rasseo 54.

KERESKE TANUKAT, akik 1944 márciusától novemberig Buszrahán, valamint 1941 decemberétől 1943 márciusig Ricsán velem együtt voltak. Értelést: Steinberg József, MÁAGán, Doar Nir Emek Hájárdán.

SZENDRIÉKET keresek igazolás végett (Spillinger Búke) Chana Livni, Akkó, reehov Bét 7.

101/307 munkaszázadból keresek bajtársakat Jászberényről Guss-hireknél. - Klein István, Bedé Náchum.

IRAS-ÉS TENYÉR TUDOS Magyarul is beszél.

SANDRA
Tel-Aviv, Hájárkon 88/a.
(hotel)
hétfő, kedd, szerda, csütörtök délelőtt 11-től délután 7 óráig.

48 éves, jóméjelenésű úriember, kitűnő pozícióban,
KERES
intelligens, magáhozillő **ÉLETTÁRSAT 40-IG.**
Levelek: „Niveau” jellegre, Új Kelet, Haifa, Schapira 13.

ÁLLÁS FOGLALKOZÁS

ÖZERETEKET, metápeleteket és mindentéle állást „Express” útján. T. A., Merkáz Báláé Meláché-u. 5., tel. 5376 (9-1, 4-6)

KONFERCIO VARRONOT, ruházók, azonnali felvétel. - Csak elsőrendű munkások jelentkezzenek. Weisz Stefan, Tel-Aviv, Felerberg 29.

Hönyél, beszerzési munkára hölgyeket és férfiakat keresünk, német nyelvtudással. „Lehet idős” jellegre a kiadóba.

NOI munkaerőket

KERESUNK
EGESZ NAPI MUNKÁRA
LEBOVITS ÉTTEREM
T. A., Sálom Alóchem 10.
Jelentkezés: d. u. 4-5, este 7-9.

Előszótályu **SZABASZNÖT** trikotázhoz és **SZABASZ-VARRONOT** Singer és overlock géphez, állandó munkára, keresünk: Himmelfarb költőhárgyár, T. A., Hámásbir-u. 15.

MUNKAS (NŐ) KET KERESUNK speciális gyermekkonfekcióhoz. - Esetleg kiadunk munkát. „Kedma”, Tel-Aviv, Makolet-u. 5. (Levinsky-sarok).

PERFEKT ÖZERETET keres kis, közér háztartási gépek elhelyezésére, azonnali. Gizi-Flus, T. A., Allenby 30.

SZAKASZNÖT KERES KOSER PENZIO. Cím: Waktor, Bét-Jam, Arzoroff 6.

Főni tudó **ÖZERETET** keresek napi 3-4 órára. Erdős, Cholon, Rasseo Alef, Mohlver-u. 43.

ORVOSI ÉS ORTHOPAE MŰSZERESZT, keres érzékelő, elhelyezkedés, keres. Cím a Jeruzsálemi fiókkiadóban.

OKTATÁS

ÚJ KURZUSOK!

1. Szabász-, modellrózó szakmai kurzus, mértek és konfekció.
2. Varró - szabásati-kurzus kezdőknek a közismert

LEONORE
ISKOLABAN
T. A., Sálom Hámálech 72
(Állatkertnél)
Beiratkozás naponta
d. e. 9-1 és d. u. 4-6.

TÁRS

3000.- font kölcsönt keresek - jó megtérítés - havi 100.- font fix és provizó. A pénz 100%-ig biztosítva, vagy társat keresek 5000.-rol. - Kiadó hely újság, továbbá eszpresszó részére. Kaffé „Éllet”, Jaffa (Nannal), 22-es u. 36. sz. („Éllet”-mozival szemben)

Askalon-Atridában bevezetett **SZODA- ÉS GAZOZUM FELE-RESZE ATADÓ**. Csak személyesen tárgyalok. Atridár, Háváfelet utca 5.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK

MUSTARKÉSZÍTMÉNY bevezetéséhez szakembert keresek receptúrával. Jelentkezni: „Sent No. 5831” jellegre, Advertising Centre, Haifa, Herzl-u. 20., címre.

„ERBAR” zongora ólesón és jó feltételekkel, eladó. - Zuckerfein, Haifa, Hájarden 30.

RETUSÓRT azonnali felvétel: Foto Kleinmann, Haifa, Jaffa-út 22.

TÁRSAT KERESKEK cukrászda-étkorlatokhoz (Haifa környékén). Megérkezés két család részére biztosítva. Vogel könyvtár, Haifa, Herzl-u. 2. Tel. 66070.

SZORGALMAS, megbízható nő keres háztálcát. Haifa, Hámásbir-u. 29., emelet.

HIREK

5717 Niszán 25.
1957 Április 26., péntek.
Gyertyagyújtás:

Jeruzsálem 5.37
Tel-Aviv 5.57
Haifa 5.50
5717 Niszán 26.
1957 Április 27., szombat.
Ujhoid kihirdetése.
Heti szidrá: Kodosim.
Háftár: Amos 9.
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 6.51
Tel-Aviv 6.52
Haifa 6.57

Dáján tábornok a napokban indul haza. Rómából jelentik: Mose Dáján tábornok, vezérkari főnök, tegnap olaszországi körútja során Rómába érkezett. Az izraeli követség szövegje megcáfolta azt a hírt, hogy Dáján tábornok megrövidíti szabadságát és a közelkeleti helyzet miatt azonnal visszatér Izráelbe. Dáján tábornok terv szerint egy-két napig marad Rómában és aztán Nápolyba utazik, hogy a Haifára induló hajóra szálljon.

Ma, 26-án, pénteken és 27-én, szombaton BOROSS IDA új műsorával bocsázik Haifa-n a Pionárllyben, az Izráeli Magyarok közönségét. Asztalrendelés: telefon: 81077.

Kiosztották a Dizengoff-díjat. Csütörtökön osztották ki a telavivi múzeumban ünnepélyes keretek között a város Dizengoff-díját. Az ünnepséget, amelyen az államelnök felesége is résztvett, Száádja Sosáni alpolgármester nyitotta meg. Többek között megemlítette, hogy 48 évvel ezelőtt ezen a napon gyűltek össze az Achuzat Bájit nevű jaffai kertváros alapítói és megvettették a mai Tel Aviv alapját. A történelmi nevezetességű gyűlést azon a homokdombon tartották meg, amelyen később a városalapító Dizengoff polgármester háza épült fel és Tel Aviv múzeumának jelenlegi hajléka. A díjakat a következők kapták: Bájta Liszenszki szobrászművész, valamint Arjé Lubin, Leo Cohen és Naftali Besen festőművészek.

„HADASH” könyvtár az országban fogalom! Venni, eladni, vagy kölcsönözni akar, „HADASH” a legjobb. „HADASH” kölcsönkönyvtár Tel-Aviv, Hájárkon utca ötvenkilenc.

A drúzok nemzeti ünnepe. A drúz lakosság csütörtökön tartotta meg az alsó-gállai Kfar Chitimbem nemzeti ünnepét. Hatalmas tömegek zarándokoltak el a Nábí Sueib sírhoz, ahol a hagyomány szerint Mózes apját, Jitrot temették el, akikben a drúzok profétájakat tisztelik. Az ünneplők között volt Sitrit rendőrnagy, Wahrhaftig vállásügyi alminiszter, magasrangú katonák és rendőrök, valamint állami tisztviselők.

Haifa legjobb kölcsönkönyvtára, „TARBUT”, Arzoroffra kettő. (Könyveket vesszünk, eladjuk, cserélünk)

Halmi Imre, Boros Ida és Gommermann István, a nagyszerű Purim Kabaré külföldi főszereplői május 2-án reggel a Mediterrán hajóval hagyják el az országot, hogy külföldi szerződéses kötelezettségeiknek eleget tegyenek.

Megérkezett a finn érsék. Finnország érseke, Ilmari Salumias neje kíséretében csütörtökön a kormány vendégeként az országba érkezett. Salumias érsek a finn luteránus egyház feje, ismert zsidóbarát, aki a háború alatt komoly érdemeket szerzett a zsidó mentőmunka terén.

Perényi Éva, Izrael magyaryelvű pacsirtája, az „Optimisták”-hoz szerződött.

Grosz héber-magyar szótárát postal megrendelésre házhoz szállítja: Zaubereit Mose, Jeruzsálem, Bét Mázmil, Sikun Olim 142.

Rabi professor a Weizmann-intézet diszoktora. - A Weizmann tudományos intézet csütörtökön diszoktorrá avatta Izidor Jakov Rabi professort, a világhírű Nobel-díjas atomfizikust. Rabi professor az intézet vendégeként jött az országba és több előadást tartott a molekuláris sugarak hatásáról.

A Kupát Am Bank Tel-Aviv - cáfoni fiókja új házába költözött át: Eliezer Ben Jehuda-út 57. (Mendele Mochér Szfárim-u. sarok). Telefon: 25927.

Cholon engedményt nyújt a városi adók kifizetésénél. Cholon városi tanácsa tegnap falragaszokon közölte, hogy mindazok a lakosok, akik április végéig fogják kifizetni adójukat, 6 százalékos engedményben fognak részesülni, viszont azok, akik május hó során fogják kifizetni adójukat, 5 százalékos engedményben részesülnek. A városi tanács tavaly vezette be ezt a módszert, amely igen eredményesnek bizonyult, amennyiben a város bevételei a költségvetési év első felében tetemesen megnövekedtek.

Szabadon engedik Mary Hagant, de kiutasítják. - A hatóságok úgy határoztak, hogy Mary Hagant, az amerikai kémnőt, aki nyolc hónap óta van bebörtönözve, szabadlábra helyezik. A hatóságok kikötötték, hogy Hagannak szabadulása után nyomban el kell hagynia Izráel területét. Az ITIM értesítése szerint az amerikai követség erőfeszítéseket tesz, hogy Hagan asszonynak helyet biztosítsanak valamely külföldre induló repülőgépén, úgy hogy a börtönből egyenesen a luddi repülőtérre mehessen.

Gázolt a jeep és elmenekült. Csütörtök délután súlyos kimenetelű gázolást történt a mismár-hánegevi országút elágazódásánál, amelynek során Jehudit Rappaport, Beér kibuc 31 éves tagja súlyosan megsebesült. A szerencsétlen nő az országút szélén parkoló teherautóról szállt le és amikor a kocsis hátsó része mögül előjött, egy arra száguldó jeep elgázolta, majd elmenekeült. A sebesültet a beérsevei Hadassza-kórházba szállították. A rendőrség nyomozást indított a gázoló sofőr kézrekerítésére.

A városi tisztviselőknek ugyanolyan nyugdíj jár, mint az állami alkalmazottnak. A belügyminiszter rendelkezés utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy mindaddig, amíg a Kneszet nem szavazza meg az erre vonatkozó törvényt, a közigazgatási hatóságok alkalmazottainak kártérítési és nyugdíjigényeit az állami alkalmazottak nyugdíjtervének megfelelően állapítsák meg. A rendelet szerint a nyugdíjasok minden szolgálati év után 2 százalékos kapnak. Cholon városa már alkalmazta is ezt a rendelkezést és első ízben alkalmazottjának a nyugdíjügyét, akik ebben a hónapban vonultak vissza a munkától, ennek értelmében rendezte.

A PUSZTULÁS EMLÉKNAPJÁRA jelenik meg az **»אנשים ואפר«**
AUSCHWITZ-BIRKENAU KÖNYVE.
Írta: J. GUTTMANN, volt lágerlakók csoportjának közreműködésével.
KINZÓGEP / A HALÁL UDVARA FÖLDALATTI MOZGALOM
A VADALLATOK TORKÁBAN / UTOLSÓ NAPOK, EMLÉKLAPOK / TANUVALLOMÁSOK ÉS BIZONYÍTÉKOK / KÉPEK ÉS NÉVJEGYZÉKEK.
Kapható a könyvkereskedésekben és a Szifriját Hápoálim B. M., főirodájában: Tel-Aviv, Allenby-út 73. • Telefon 4865.

Finom mechanikában és elektronikában alapos tudással és jártassággal bíró **elsősztályu technikus keresünk**
Az állás kitűnő lehetőséget nyújt gyors előmenetelre, felelős állás elnyerése céljából. - Ajánlatokat a következő címre kérjük: POB 1126. Tel Aviv, 3981 szám részére.

Tric
COSMETICS
OF
High Quality

- ★ LIPSTICK minden modern színben
- ★ HAIRCOLOUR érzékeny fejbőröz
- ★ LIPPOMADE kizárólag és repedezett ajkának
- ★ ROUGE
- ★ EYE SHADOW szépi a szemét
- ★ MASQUE fiatalítja és széppé teszi az arcát

TOLTSE SZABADSAGAT

SALAMON penzióban
100 TIVONBAN. 100

• Önálló női ruhavarrónéknak **társulási lehetőség** pénz nélkül, bevezetett haifai angol szalonban. Cím: Grünbergernél, a haifai kiadóban.

Brit Ovdim Mizdaknim

Böjjszráél
Idősebb Dolgozók Szövetsége
Munkát kaphatnak: Bádagos-szerelő szakmunkás azonnali belépésre kerestetik. Izrit-magyar önálló levelező állandó délelőtti munkához juthat. Cukrász-segéd fix állást kaphat. - Könyveléshez is érő német-írvti perfort gépről félnapos elfoglaltságu állásba kerestetik. Cérnázó, fonalfestő szakmunkások felvétetnek.

Munkát keresnek: Vízvezeték-szerelő, lakatos, új olék, munkát, vagy fix állást vállalna. Bördönkésztő szakmunkás állást keres. Művész díszlifestő színházhoz ajánlkozok, alkalmi munkát is vállal. Szőnyegek, kárpított bútorok tisztítását modern porszívógépekkel vállalják takarító szakmunkásaink. Házvezető-nők, gyermekgondozók, betegápolók állást keresnek.

NATANJA

Famegmunkáló szövetkezeti üzembem résztvevni szándékozók jelentkezését kerjük.
Villany-szerelő, üzemi szakmunkások állást kaphatnak.
Egy lakatos gépi-tömésre házhoz szállít, szükséges felszereléssel ellátva fix kereseti lehetőséget nyújt erre vállalkozóknak.
Jelentkezések a natanjal szén irodájában: Reehov Szmilanszki 5. szám alatt minden hétfőn és szerdán délelőtt 10-13 óráig.
Országos központ: Tel-Aviv, Allenby 2. Levél cím: POB 9045. Telefon: 3201.

*Detektívregénytől - legkomolyabb irodalomig mindent megtalál Samuel kölcsönkönyvtárban, Haifa, Herzlia-u. 7., udvarban.

KALAPOT CSAK
Hesil Schwarz-nal
VEGYEN.
T. A., Nachat Benjamin 40.
TISZTÍTÁS • JAVÍTÁS.

Megbízottat keresünk
ELŐFIZETÉSEK SZERZÉSÉRE
Inkasszalásra és kézbesítésére
TIBERIASON
Jelentkezés irásban:
ÚJ KELET telavivi kiadóhivatal

»אנשים ואפר«
AUSCHWITZ-BIRKENAU KÖNYVE.
Írta: J. GUTTMANN, volt lágerlakók csoportjának közreműködésével.
KINZÓGEP / A HALÁL UDVARA FÖLDALATTI MOZGALOM
A VADALLATOK TORKÁBAN / UTOLSÓ NAPOK, EMLÉKLAPOK / TANUVALLOMÁSOK ÉS BIZONYÍTÉKOK / KÉPEK ÉS NÉVJEGYZÉKEK.
Kapható a könyvkereskedésekben és a Szifriját Hápoálim B. M., főirodájában: Tel-Aviv, Allenby-út 73. • Telefon 4865.

Ma kerül a szuezi hajózás ügye a Biztonsági Tanács elé

Franciaország nem fogadja el Nasser nyilatkozatát — Az izraeli UNO-delegáció némi pozitívumot is lát Egyiptom álláspontjában

Páris (Reuter, STA). Ma este ül össze a Biztonsági Tanács Amerika kivánságára, hogy a szuezi kérdéssről tárgyaljon. A három nyugati nagyhatalom között nyílt nézeteltérések uralkodnak a további lépések kérdésében. Az amerikai külügyminisztérium szóvivője ismételtén közölte, hogy a washingtoni kormány nem szándékszik semmilyen lépéseket fogantatásait kéri a Biztonsági Tanácsnak ebben az ügyben hozott korábbi határozatainak végrehajtására. Ezt a kijelentést úgy magyarázzák, hogy az Egyesült Államok elfogadja Nasser álláspontját a szuezi hajózás kérdésében és igyekszik majd hasonló magatartásra rávenni Angliát és Franciaországot is.

Az angol kormány tegnap rendkívüli minisztertanácsot tartott a szuezi problémáról. Az ülés után a kormány szóvivője kijelentette, hogy az angol kormány nem fogadja el Nasser nyilatkozatát, mert szövegében áll a Biztonsági Tanács által jóváhagyott hat elvi ponttal. Egyiptomi nyilatkozatát saját kénye-kedve szűrték ki, hogy a szuezi hajózás ügyében a nemzetközi felügyelet gondolatát. Párisi felfogás szerint az új egyiptomi jegyzék semmiben sem különbözik az előző nyilatkozatoktól, ami azt jelenti, hogy az amerikai nagykövetség és Nasser között lefolyt tárgyalások nem vezettek kézzelfogható eredményhez.

Az izraeli UNO-delegáció körüli némi pozitívumot látunk abban, hogy Egyiptom a csatorna kezelésére vonatkozó nyilatkozatának nemzetközi egyezmény formáját akarja adni, amely az UNO-nál lenne bejegyezve. Ez minden UNO-tag számára lehetővé teszi, hogy a nyilatkozat hivatalos elfogadása által szerződő félle változzék, ami egyenjogúságot biztosít számára a szerződés keretében.

A francia UNO-delegáció szóvivője kijelentette, hogy Franciaország teljes mértékben támogatni fogja Izrael szuezi jogait a Biztonsági Tanácsban.

Rendőrséggel lakoltattak ki Áskálonban két olét

aki jogtalanul költözött be az Amidár lakásaiba

Komoly összetűzés a rendőrök és az új olétek között

Csütörtökön délelőtt Áskálonban összetűzésre került sor egy csoport európai új olé és a rendőrség között, amelyet az Amidár vállalat hívott ki, hogy kiürítsen két lakást, amelybe két olé költözött be jogtalanul. Az összetűzés után a rendőrség hét férfit előállított, három közülük formális vádemelés után letartóztatták.

Az ITIM munkatársa, aki az eset után a helyszínen járt, olyan panaszokat hallott az új oléktől a rendőrök ellen, hogy botokkal és revolverekkel verték őket és többben közülük megsebesültek. Az oléek azt mondták, hogy a négyéves Lajbl Gelber, akinek fején hatalmas kötés éktelenkedett és ingesekéjén vérfoltok voltak, akkor sérült meg, amikor kidobták a rendőrautóból.

A rendőrség közlése szerint néhány nappal ezelőtt új oléek behatoltak két lakásba, amelyet más oléek számára készítettek elő. Az Amidár a jogos lakókkal már meg is kötötte az erre vonatkozó szerződéseket. Amikor a rendőrség az illető családokhoz fordult, az egyik ellenkezés nélkül azonnal hajlandó volt kiüríteni a lakást. Ekkor azonban a szomszédok nagy csoportja gyűlt össze és arra buzdították Gelber asszonyt, négy

gyermek anyját, hogy ne mozduljon a helyéről és ne adja át a lakást. A rendőrség azt is mondta, hogy emberrel közlő senki sem volt fellegyverezve, sem revolverekkel, sem botokkal.

A hatóságok közlegek által erőszakkal kiürített lakás ele rendőrszemet állítottak, ezt azonban az oléek — főleg nők — megátámadták és súlyosan bántalmazták. A lakás őrzetére kirendelt őrszemet a kivonuló rendőrök szabadították ki támadói kezéből.

Ostromállapot Jordániában

(Folyt. az első oldalról) tást folytatott a hadsereg soraiban — mondotta. Egyes pártok külföldi irányítás alatt akarták megadni az ország sirtját.

Husszein a szokásos módon Izrael elleni kirohanással akarta bizonyítani patriotizmusát. Többek közt azt a meglepő kijelentést tette, hogy a színjáratú hadjárat idején gyeveres beavatkozást kívánt Izrael ellen, de El Nabulsi és Abu Neaur vezérkari főnök meg akadályozták ezt. „Nabulsi az egyik nagyhatalom nagykövétét küldte hozzám, hogy lebeszéljen minden közbelépésről” — folytatta Husszein.

Az Eisenhower-doktrínára kitérve, a király kijelentet-

te, hogy mielőtt ebben a kérdésben határozatot hozna, tanácskoznia fog „más szabad államokkal az arab világban.” Végül élesen kelt az egyiptomi rádió és sajtó állandó uszítása ellen.

Céfolják az idegen csapatok híreit
Egy amerikai sajtóiroda beiruti tudósítója tegnap azt jelentette, hogy iraki és szaudi csapatok hadalásokat foglaltak el Transzjordániában Husszein uralmának védelmére. A bagdadi kormány szóvivője később hivatalos nyilatkozatban cáfolta a hírt, hogy iraki csapatok átlépték volna Transzjordánia határát. A beiruti hír szerint a szaudi csapatok a Jordántól nyugatra, Nabulsi (Sóchem) vidékén

foglaltak el állásokat. Ezt a jelentést eddig nem cáfolták meg.

Tegnap óta megszünt minden telefonösszeköttetés Jordániával és a határok mentén az arab légő egységei foglaltak el állásokat.

Tovább folynak a tisztogatások

Közből tovább folynak a tisztogatás a hadsereg tisztjainak és tegnap számos további tisztet tartóztattak le. Helyüket kormányhű beduinok foglalták el. Egyedülleg sorra tartóztatják le az ismert kommunistaakat is. Amr és Kalandia repülőterei tegnap óta zárva vannak és csak a hadsereg rendelkezésére állnak. Az ostromállapot és a kijárási tilalom miatt Jordániában tegnap egyetlen újság sem jelent meg.

Ellenőrizhetetlen hírek szerint a Chalid-kormány lemondását véres összecsapások előzték meg Nabulsi hívei és a karhatalom között, amelynek több halottja és sok sebesülte volt. Jeruzsálem óvárosában a kijárási tilalom ellenére tüntetések folytak és az újvárosban világsan hallották a hangszórókat, amelyek tüntetésekre hívták fel a lakosságot. Más hangszórók viszont a kijárási tilalomra figyelmeztették az óváros lakosait.

Az ellentábor tanácskozik:

SZIRIA ELNÖKE KAIRÓBA REPULT

Kairó, (Reuter, AFP). — Sukri el Kualti szíriai elnök tegnap Kairóba repült, hogy Abdül Nasserrel tanácskozzék a legújabb jordániai fejleményekről. Az elnököt Szalah Bitar külügyminiszter, Fachr Chijali munkügyi miniszter és Tufik Nizam Eddin tábornok, vezérkari főnök kísérték el.

A szíriai vezetők érkezésük után azonnal Nasserhez mentek, aki a kormánypalotában Abdül Chakim Amr tábornok hadügyminiszter és vezérkari főnök, valamint személyes tanácsosa, Ali Szabri ezredes társaságában fogadta őket. A tanácskozássok három óra hosszat tartottak.

Röviddel a szíriai vendégek érkezése előtt Kiszalv szovjet nagykövét járt Abdül Nassernél.

Tegnap este összehívták az egyiptomi minisztertanácsot amely a színjáratú hadjárat óta csak három ülést tartott. Nasser a válság óta megszüntette a szokásos heti minisztertanácsokat és csak rendkívül fontos döntések előtt hívja össze kabinetjét. Diplomáciai körök szerint Husszein király uralmának megerősödése és Szaudia közbelépése komoly veszélyt jelent Abdül Nasser tervel számára. Ugy hiszik hogy Amerika támogatásával Irak, Transzjordánia és Szaudia szövetsége van kialakulóban, amely nemcsak Nasser páncsaráb uralmi tervének vetne véget, hanem teljesen izo-

lálná Egyiptomot egyetlen megmaradt szövetségessé, Szíriától. Ezzel párhuzamosan kialakulóban van a szíriai Amerika által kezdeményezett észak arab blokk Marokkó, Tunisz és Líbia részvételével amely teljessé tenne Egyiptom elszigetelését. Nem meglepő, hogy Nasser a szíriai elnök és vezérkari főnökének látogatása előtt a szovjet nagykövettel tanácskozt az ellenlépésekről.

A francia sajtóiroda értesülése szerint valószínű, hogy a szíriai elnök Kairóból Riadba repül és Szaud király intervencióját fogja kérni a washingtoni kormánynál. Azt sem tartják kizártnak, hogy újjára Nasser is eikiséri.

EGY MONDATBAN

Dag Hammarskjöld UNO-főtábornok tegnap közölte, hogy rövidesen a Közelkeletre és Európába indul.

Stefanis György 24 éves magyar menekült tegnap súlyos sebesüléssel vánszorgott osztrák területre, miután a határon egy akna robbant fel alatta.

Görögország vétőt fog emelni az Atlanti szövetség minden olyan kísérlete ellen, hogy a szövetség harmas bizottsága elé utalják a ciprusi kérdést, — jelentik Athénból.

SZOVJET TENGERALATTJÁRÓK VANNAK A FLORIDAI PARTOK MENTÉN

Valószínűleg a távirányított rakétákkal folyó kísérleteket figyelik

Washington, (Reuter). — A floridai partok közelében legalább 12 szovjet tengeralattjáró jelenlétét gyanítják — közölte tegnap Styles Bridges republikánus szenátor, az „Amerikai Légő” biztonsági tanácsának ülésén tartott beszédében. A tengeralattjárók nyilván a távirányított nagy rőptávú rakétákkal folyó kísérleteket figyelik, amelyeknek bá-

haderő támaszpontján van. Egy amerikai jelentés nemrég az orosz tengeralattjárók jelenlétét tudta be az a körülményt, hogy két ilyen távirányított lövedék eltért kiszabott pályájától és nagy távolságban zuhant le. A jelentés szerint fennáll a lehetőség annak, hogy a tengeralattjárók megfelelő rádiósugárakkal zavart okoztak a lövedékek irányító készülékében.

A SOFFÖR NEM VETTE ÉSZRE, HOGY UTASA KIESETT A TAXIBÓL

Egy jeruzsálemi asszony, aki azt állítja, hogy utazás közben kiesett a taxiból, kártérítési keresetet nyújtott be a jeruzsálemi bíróságon az Arje nevű sérut-vállalat, valamint annak sofőrje, Jiszraél Weiner és a Motor Union biztosító társaság ellen. Szára Komforti 50 éves asszony, aki egy jeruzsálemi zöldségkereskedő felesége, keresetében elmondja, hogy az Arje cég gépjárművel Beér Sévára utazott, amikor egy éles kanyarnál a kocsi ajtaja kipattant, 5 pedig az úttestre repült és úgy megsérült, hogy képtelen többé fizikai munkát végezni. Az asszony 6000 font kártérítést követel.

Az alperesek bevallották, hogy az utas valóban az országútra esett, de nem látnak semmi okot arra, miért fizesse nek kártérítést a felperesnek.

A bíróság tanuként hallgatott ki Benári beér-séval állami tisztviselőt, aki elmondta, hogy utazás közben egyáltalán nem érezte, hogy

valami baj történt az asszonnyal. Hirtelen azonban a nő férje kiabálni kezdett, hogy a felesége eltűnt mellette, mire leállították a taxit és az asszony keresésére indultak. Párszáz méter távolságban az országúton fekvő meg is találták. A tárgyalást ma folytatják.

Ötezer fontra büntették a „Tel-Arza” céget

As ajándékosomagok részére behozott élelmiszereket a feketepiacon értékesítették az igazgatók

A telavivi törvényszék csütörtökön ötezer font pénzbüntetésre ítélte a Tel Arza nevű ajándékosomag-céget, amely ellen az volt a vád, hogy ajándék-behozatal ürügye alatt 5500 dollár értékben élelmiszert importáltak és azt a feketepiacon értékesítették. A per eredetileg egy héttagú vádlottcsoport ellen folyt, amelynek élén Jákob Braunstein állott. A vádhatóság kérésére két vádlott ügyét különválasztották. — Mint-hogy közben a bíróság a Jafet-bankháza és annak igazgatóját, dr. Feuchtwangert százezer fontra, a Palof-céget pedig 5 ezer font pénzbüntetésre ítélte, Braunstein egyedül maradt a perben és az eljárás csak elene folyik.

A cég védői azzal érveltek, hogy az élelmiszerpiacon abban az időben „szabad vásár” volt, az árut nyíltan árulták az úgynevezett szürkepiacon. Különböző cégek — sőt politikai pártok is — nagyszabású tranzakciókat bonyolítottak le, de

senki ellen sem indítottak eljárást. A védők megjegyezték, hogy a cég igazgatója csak technikai szempontból bűnös, mert nem tudott azokról a machinációkról, amelyeket a háta mögött mások csináltak és nem részesedett az üzletek hasznából. Azt is kérték, vegye figyelembe a bíróság, hogy a cég 10 ezer font értékű árut koboztak el. A vád képviselője, Ben Porat asszony, rámutatva a vétség súlyos volta-ra, azt ajánlotta, hogy a cégre mérjék ki ugyanazt a büntetést, amellyel a Palof-céget sújtották.

Kennet bírő magáévá tette az ügyész indítványát és a céget ötezer font pénzbüntetésre, Jozsef Szandrovski nevű alkalmazottját pedig 750 font pénzbüntetésre ítélte.

Díjkiosztás az „óvatosszófföröknek”. A közlekedési baleseteket elhárító nemzeti bizottság „Óvatosszófför” versenyének 6500 résztvevője közül 4500 részesül díjazásban. Az ünnepélyes díjkiosztást (oklevelek, jelvények és egyéb díjak) április 30-án, délután tartják az Amerikai Cionisták Házában, Tel-Avivban.

A Cipruson tartózkodó Sandys angol hadügyminiszter bejelentette, hogy rövidesen erősen csökkenteni fogják a sziget angol helyőrségét.

INGYEN
tanul szakmát és teljesen díjtalanul, ha résztvesz egy **SZABÓ-ÉS VARRÓ-TANFOLYAMON**
„VOGUE” ISKOLÁBAN.
Új kurzus kezdődik május 1-én és 5-én.
Tanulás közben ruhákat szab és varr sajátmagának és másoknak és ezzel megtakarítja a tandíjat.
Speciális szabász-és modellező kurzus varrónőknek.
Tanfolyamok egész nap, este 9 óráig.
Tanítás magyar nyelven is.
Tel-Aviv, Keren Kájjemet 81.
Autóbuszok:
4, 6, 7, 13, 22, 81, 82 és 84.

BAR SHEKEV * épít
CHEVRA LEMIFALE BINJAN B. M.
Tel-Aviv Cífonban — a Váád Hápoéinál,
Dizengoff 202. sz. alatt és a Kasztel-szálló környékén
gyönyörű lakásokat
1½-2-2½-3
szobákkal
kedvező árakon
● Kifűtő építkezés
● Kedvező feltételek
● Egy rész jelzálogkölcsön
Érdeklődni az irodában: Tel-Aviv, Ibn Gvirol 158. sz. (Kasztel szállónál) délelőtt 8-12-ig, délután 4-7-ig.

Az »Optimisták«

művészi kabaréja a „TIFERET”-ben, T. A., Allenby 107., HOLNAP, április 27-én este 9 órakor. — Szenzációs műsor Fellépnek: EGYED L., NOVÁK S. és GÁL P., a Déryné színház volt neves tagjai.

MINDEFELE KÁRTERITÉSİ ÜGYGYBEN
díjtalan tanácsot ad
a legutóbb az országba érkezett új bevándorlóknak is, a hosszúéves, alapos tapasztalattal bíró
»DÁJKÁNUT« iroda,
TEL-AVIV, SHEINKIN-U. 14. • TELEFON: 6945.
Trodai órák: délelőtt 9-1-ig, délután 4-6 óráig.

Négyhetes nagy siker!
DZSIGAN és SCHUMACHER
BEMUTATJAK: Jontev in der-wach'n
RECHOVOT, „Bét Háám”, ma, április 24., 8.30-kor
TEL-AVIV, „Ohel”, csütörtök, április 25-én, 8.30-kor
GIVATAJIM, „Noga”, ma, péntek, ápr. 26., 8.30-kor
NATANJA, „Eszter”, szombat, április 27., 9 órakor
TEL-AVIV, „Ohel-Sém”, vasárnap, április 28., 8.30-kor
TEL-AVIV, „Ohel-Sém”, hétfő, április 29., este 8.30-kor
JAFFA, „Jafor”, kedd, április 30., este 8.30 órakor
JAZUR, „Gán-Támár”, szerda, május 1., este 8.30 órakor
HAIFA, „Ora”, máj. 2., csütörtök, 8.45

Hölgyek figyelmébe!
Új maradékállomány érkezett külföldről. Dús választékban legfinomabb női jacquard, tweed, brokát- és cotton-anyagok kosztümre, ruhára és menyasszonyi ruhák, legújabb minták, 50% engedménnyel. Szenzáció, rövid leírás: különleges mintájú szoknyák: 3¼ méter tweed 90 szálés, 7.-font; 2¼ m. buklé, 140 szálés, 12.500 font.
Lea TEL-AVIV, ALLENBY 85. Figyelje a cégétáblát! (Eckmann-ház, udvar, I. em.)

